

ფინანსური აუდიტის ანგარიში

სახელმწიფო აუდიტის სამსახური

სახელმწიფო აუდიტის სამსახური

„ვამტკიცებ“

აუდიტის დეპარტამენტის უფროსი
აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში

კახაბერ კირთავა

4 დეკემბერი 2024 წელი

N 34/36

ეგზ.:N1

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის
2023 წლის ნაერთი (კონსოლიდირებული)
ფინანსური ანგარიშგების ფინანსური
აუდიტის ანგარიში

შინაარსი

ძირითადი ნაწილი	ტერმინები და შემოკლებები	2
	ზოგადი ინფორმაცია აუდიტის ობიექტის შესახებ	3
	მოსაზრება	5
	პირობითი მოსაზრების საფუძველი	6
	მნიშვნელოვანი გარემოებები	12
	სხვა გარემოებები	13
	ხელმძღვანელობის და აუდიტორის პასუხისმგებლობა	14
	ფინანსური ანგარიშგების ფორმები და ახსნა განმარტებითი შენიშვნები	17
	5. კონსოლიდირებული ერთეულები	83
	6. საკონტაქტო ინფორმაცია	84

ტერმინები და შემოკლებები

მერია – ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია.

საბიუჯეტო ორგანიზაცია – ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი ბიუჯეტით განსაზღვრული საბიუჯეტო ორგანიზაცია.

სსზასს – საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტი (IPSAS).

ა(ა)იპ – არასამეწარმეო არაკომერციული იურიდიული პირი.

შპს – შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება.

ზოგადი ინფორმაცია აუდიტის ობიექტის შესახებ

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის, როგორც ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის, სტატუსი განისაზღვრება საქართველოს ორგანული კანონით „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი“. ბათუმში ადგილობრივი თვითმმართველობა ხორციელდება ბათუმის წარმომადგენლობითი ორგანოს – ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს და ბათუმის აღმასრულებელი ორგანოს – ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიის მეშვეობით.

მუნიციპალიტეტი ასევე აერთიანებს სხვადასხვა პროფილის 13 ა(ა)იპ-ს. აღნიშნული ორგანიზაციები ბუღალტრულ ანგარიშგებას წარუდგენენ მუნიციპალიტეტის საფინანსო ორგანოს, რომელიც ამზადებს ერთიანი მუნიციპალური ბიუჯეტებით განსაზღვრული საბიუჯეტო ორგანიზაციების ნაერთ (კონსოლიდირებულ) ბუღალტრულ ანგარიშგებას და წარადგენს დანიშნულებით.

ცხრილი №1. ინფორმაცია ქალაქ ბათუმის ადგილობრივი ბიუჯეტით განსაზღვრული საბიუჯეტო ორგანიზაციების 2023 წლის დაფინანსების შესახებ (ლარი)

მუხლის დასახელება	გეგმა	ფაქტი	გადახრა	შესრულება
ხარჯები	207,195,623	192,282,745	14,912,878	92,8%
შრომის ანაზღაურება	38,167,668	37,636,040	531,628	98,6%
საქონელი და მომსახურება	72,300,184	68,368,069	3,932,115	94,6%
პროცენტი	4,805,400	4,488,687	316,713	93,4%
სუბსიდიები	23,048,158	19,422,794	3,625,364	84,3%
გრანტები	15,000	2,487	12,513	16,6%
სოციალური უზრუნველყოფა	18,976,232	16,926,169	2,050,063	89,2%
სხვა ხარჯები	49,882,981	45,438,499	4,444,482	91,1%
არაფინანსური აქტივების ზრდა	127,304,276	119,741,871	7,562,405	94,1%
ვალდებულებების კლება	26,877,300	25,616,624	1,260,676	95,3%
სულ:	361,377,199	337,641,240	23,735,959	93,4%

2023 წელს ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი ბიუჯეტის გადასახდელების მოცულობამ 337,641,240 ლარი შეადგინა, რაც წლიური გეგმის 93,4%-ია. გადასახდელების საკასო შესრულება 23,735,959 ლარით ნაკლებია გეგმურ მაჩვენებელზე, მათ შორის, „ხარჯების“ საკასო შესრულება – 14,912,878 ლარით, „არაფინანსური აქტივების ზრდის“ – 7,562,405 ლარით, ხოლო „ვალდებულებების კლების“ – 1,260,676 ლარით.

გადასახდელების გეგმის აუთვისებლობა ძირითადად დაკავშირებულია „ხარჯების“ მუხლთან, სადაც აუთვისებული დარჩა 14,912,878 ლარი, აუთვისებული საერთო თანხის 62,8%.

მოპოვებული ინფორმაციით, ბიუჯეტის გეგმის შეუსრულებლობის ძირითადი მიზეზი პროგრამებისა და სახელმწიფო შესყიდვების დაგეგმვა-განხორციელების პროცესში არსებული ხარვეზებია, მათ შორის: „ქალაქმშენებლობითი დოკუმენტაციის შედგენის“ პროგრამის ფარგლებში აუთვისებული დარჩა 1,260,381 ლარი, „ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაციის პროექტის თანადაფინანსების“ პროგრამის ფარგლებში – 961,427 ლარი, „სასპორტო

ინფრასტრუქტურის მშენებლობისა და რეაბილიტაციის“ პროგრამის ფარგლებში – 511,915 ლარი, ხოლო „საზოგადოების ინფორმირებულობის ამაღლების“, „საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის შედგენის“ და „მუნიციპალური სერვისცენტრების მშენებლობის“ პროგრამების ფარგლებში, რომელთა საერთო ბიუჯეტი 200,000 ლარით განისაზღვრა, საბიუჯეტო წელს საკასო ხარჯი არ გაწეულა.

სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის დასკვნა

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი ბიუჯეტით განსაზღვრული საბიუჯეტო ორგანიზაციების ხელმძღვანელობას

დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

მოსაზრება

პირობითი მოსაზრება ფინანსური ანგარიშგების შესახებ

სახელმწიფო აუდიტის სამსახურმა ჩაატარა ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის და მის კონტროლს დაქვემდებარებული ერთეულების¹ (ერთად – ჯგუფი) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის შესახებ კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მასთან დაკავშირებულ ფინანსური შედეგების შესახებ კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას, წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების შესახებ კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას, ბიუჯეტისა და ფაქტობრივი თანხების შედარების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას, ასევე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართულ განმარტებით შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი დასკვნის აბზაცში – „პირობითი მოსაზრების საფუძველი“ აღწერილი საკითხების გავლენით განპირობებული შედეგების გარდა, ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის ნაერთი (კონსოლიდირებული) ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, მომზადებულია საბიუჯეტო ორგანიზაციებისთვის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოებისა და ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის სათანადო საფუძვლების² შესაბამისად.

¹ იხ. დანართი „კონსოლიდირებული ერთეულები“.

² საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 5 მაისის №108 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსასს-ების) საფუძველზე ფინანსური აღრიცხვა-ანგარიშგების წარმოების შესახებ“ ინსტრუქცია.

1. პირობითი მოსაზრების საფუძველი

1.1 მოთხოვნები და ვალდებულებები

ფინანსური აქტივების, მოთხოვნებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის დროს კომისია ადგენს ნაშთების რეალურობას, სისრულეს და სიზუსტეს. ინვენტარიზაციის აქტი უნდა მოიცავდეს კონტრაგენტის დასახელებას, საიდენტიფიკაციო ნომერს, ბუღალტერიაში ასახულ თანხას, შედარების აქტის ნომერს/ნაშთის დადასტურებაზე გაგზავნილი წერილის ნომერს, ნაშთს მიღებული წერილის მიხედვით, სხვაობას და აქტივის/ვალდებულების აღიარების კრიტერიუმებს.³

- 2023 წელს საჯარიმო სანქციების სახით დარიცხულია სულ – 22,922,009 ლარი. მათ შორის, 12,400,538 ლარი დარიცხულია მუნიციპალიტეტის სისტემაში შემავალი სხვადასხვა სტრუქტურული ერთეულისა და ა(ა)იპ-ის მიერ, ხოლო 10,521,471 ლარი დარიცხულია სახელმწიფოს სხვადასხვა სტრუქტურის მიერ (შსს, გარემოს დაცვა და სხვ.). მუნიციპალიტეტის მიერ დარიცხული თანხიდან, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გადაუხდელი თანხის სახით ნაშთად ირიცხება 9,291,066 ლარი. მუნიციპალიტეტში საჯარიმო სანქციის სახით დარიცხული თანხები აღრიცხულია მოთხოვნებში.⁴

- მუნიციპალიტეტის მერიას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ირიცხება 17,364,195 ლარის დებიტორული დავალიანება, რომელიც 2009 წლამდეა წარმოშობილი და რომელთა შესახებ, დოკუმენტური მტკიცებულებები ვერ იქნა წარმოდგენილი ან ავანსის გამოქვითვის დოკუმენტაცია არ არის წარდგენილი.

- შემოსავლების სამსახურიდან მოწოდებულ შედარების აქტისა და საბუღალტრო აღრიცხვის მონაცემების შედარებით აღმოჩნდა, რომ:

- მუნიციპალიტეტის მერიაში მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანება 102,185 ლარით გაზრდილად არის წარდგენილი. ამასთანავე, 271,763 ლარის დავალიანების წარმომავლობა არ დგინდება.

- ა(ა)იპ – ბათუმის ბოტანიკურ ბაღში მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანება 101,852 ლარით შემცირებულად არის წარმოდგენილი.

³ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის №364 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და ინვენტარიზაციის შედეგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშებაში ასახვის შესახებ“, მუხლი 13, პუნქტი 1, ინსტრუქციის დანართი.

⁴ თუმცა უფლებამოსილების ფარგლებში მათ ამოღებასთან დაკავშირებით ქმედითი ღონისძიებები არ გატარებულა.

• **მუნიციპალიტეტის მერიაში** ქონების სარგებლობასთან დაკავშირებით მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები⁵ 62,735 ლარით შემცირებულად არის წარმოდგენილი.

• **მუნიციპალიტეტის მერიას** ერიცხება 993,365 ლარის კრედიტორული დავალიანება, რომელიც წარმოშობილია 2010-2018 წლებში, რომელზეც ბრუნვა არ განხორციელებულა წლების განმავლობაში, შესაბამისად, მათი დაფარვის ალბათობა დაბალია.

მუნიციპალიტეტს, ნაშთების რეალურობის დადგენის მიზნით, ფინანსური მოთხოვნებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაცია არ ჩატარებია, ასევე არ არის შედგენილი შედარების აქტები. აუდიტის ჯგუფის მოთხოვნის შესაბამისად, დავალიანების მქონე პირებთან გაიგზავნა წერილები, თუმცა შესაბამისი ინფორმაცია არ იქნა წარმოდგენილი.

შედეგად, კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანების“ მუხლი 62,402 ლარით შემცირებულად არის წარმოდგენილი და ვერ მივიღეთ რწმუნება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული 17,364,195 ლარის დებიტორული დავალიანების სისრულეზე, არსებობასა და სისწორეზე.

1.2 მატერიალური მარაგები

მუნიციპალიტეტის 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „მატერიალური მარაგების“ ნაშთი 43,9,34,241 ლარს შეადგენს. აუდიტის შედეგად გამოვლინდა შემდეგი გარემოებები:

- **მუნიციპალიტეტის მერიას** ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული აქვს 2,405,025 ლარის ღირებულების 8 დასახელების მარაგი,⁶ რომელიც საჭიროებს კლასიფიკაციას ძირითადი აქტივების ანგარიშზე.
- წარმოდგენილი ინფორმაციის შესაბამისად, საანგარიშო პერიოდისთვის საბიუჯეტო ორგანიზაციებს ბალანსზე ერიცხებათ 135 ერთეული მარაგი,⁷ რომელიც არ არის შეფასებული.

1.3 გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ირიცხება გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები 266,104,330 ლარის ოდენობით, რომელიც აღრიცხულია ანგარიშზე – „ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში“.

⁵ საიჯარო გადასახადი

⁶ საკალიბრაციო მოწყობილობა (არაზენი), სიგნალის მიმღები (KFW, მეტერსი), 5 ერთეული სარეკლამო (თხევად-კრისტალური) ეკრანი, ლაბორატორიული მოწყობილობა-დანადგარები.

⁷ ა(ა)იპ - ბათუმის ბოტანიკური ბაღი - 85 ერთეული, ა(ა)იპ - საქალაქო ინფრასტრუქტურისა და კეთილმოწყობის სამმართველო - 46 ერთეული, ა(ა)იპ - ბათუმის კულტურის ცენტრი - 4 ერთეული.

აღნიშნული თანხა წარმოადგენს ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი საწარმოების კაპიტალში განხორციელებულ ფულად/ქონებრივ შენატანებს.

საჯარო სექტორის კომერციულ ერთეულებში არსებული წილების ასახვის მიზნით გამოიყენება კაპიტალ-მეთოდი.⁸ სსბასს 36-ში „ინვესტიციები მეკავშირე ერთეულებსა და ერთობლივ საქმიანობებში“ – კაპიტალ-მეთოდი გულისხმობს წილობრივი მონაწილეობის თავდაპირველ აღრიცხვას თვითღირებულების საფუძველზე, ხოლო შემდეგ მის კორექტირებას მეკავშირე ერთეულის ან ერთობლივი საქმიანობის „წმინდა აქტივებში/კაპიტალში“ ინვესტორის კუთვნილ წილში შეძენის შემდგომ მომხდარი ცვლილების შესაბამისად.⁹

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მუნიციპალიტეტის წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებულია 11 ერთეული შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება. მუნიციპალიტეტი წილობრივი მონაწილეობით შექმნილ საწარმოებში ინვესტიციების აღრიცხვისთვის არ იყენებს კაპიტალ-მეთოდს, არ აკეთებს წილის კორექტირებას ნამეტი/დეფიციტით და გაუფასურებით. აღნიშნულ მუხლში აღრიცხულია მხოლოდ თავდაპირველი შენატანები და შემდეგ მისი კორექტირება არ ხდება.

აღსანიშნავია, რომ სახელმწიფო კომპანიებში არსებული წილობრივი ინსტრუმენტების აღრიცხვის საკითხი განხილულია და რეკომენდაცია გაცემულია მუნიციპალიტეტის 2022 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის ანგარიშში.

შედეგად, ვერ მივიღეთ რწმუნება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების“ ანგარიშზე აღრიცხული 266,104,330 ლარის აქტივების სისწორესა და სისრულეზე.

1.4 საინვესტიციო ქონება

მუნიციპალიტეტის მერიას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საოპერაციო იჯარის შესახებ გაფორმებული აქვს 380 ხელშეკრულება, რომელთა შესაბამისად საიჯარო გადასახადის სახით ყოველწლიურად გადახდას ექვემდებარება 3,302,965 ლარი.

მუნიციპალიტეტში არ არის შესრულებული მოთხოვნები იჯარით გაცემული ქონების აღრიცხვასთან დაკავშირებით. კერძოდ, იჯარით გაცემული ქონება ბუღალტრულად არ არის აღრიცხული და შესაბამისად, ის არც ფინანსურ ანგარიშგებაში ფიგურირებს. შედეგად, კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „საინვესტიციო ქონების“ მუხლი არასწორად არის წარმოდგენილი. საიჯარო ხელშეკრულებების ძირითადი ნაწილი გაფორმებულია წინა წლებში და მუნიციპალიტეტის

⁸ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 5 მაისის №108 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე ფინანსური აღრიცხვა-ანგარიშგების წარმოების შესახებ“ ინსტრუქციის მუხლი 10, პუნქტი 46.

⁹ სსბასს 36, მუხლი 8 - განმარტებები.

მერიამ ვერ წარმოადგინა ინფორმაცია იჯარით გაცემული ქონების ღირებულების შესახებ.

იჯარით გაცემული ქონების აღურცხველობა, ძირითადი კაპიტალის მოხმარების მუხლის არასწორ ასახვას იწვევს, რაც, თავის მხრივ გავლენას ახდენს (ფინანსური შედეგების ანგარიშგება) „წმინდა აქტივის/კაპიტალის“ მუხლის სისწორეზე.

შესაბამისად, ვერ მივიღეთ რწმუნება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „საინვესტიციო ქონების“ მუხლის სისწორესთან დაკავშირებით.

1.5 ძირითადი აქტივები

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების“ ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 752,657,854 ლარს შეადგენს.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სრულყოფილად არ არის ასახული საჯარო რეესტრში რეესტრირებული მიწის ნაკვეთები და შენობა-ნაგებობები, რომლებიც ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკუთრებად ითვლება. აღნიშნული აქტივების სარგებლობაში პირველადი გადაცემა არ განხორციელებულა და არ არის შეფასებული. მერიის ფინანსურ ანგარიშგებაში არ ირიცხება 2800 ერთეულზე მეტი მიწის ნაკვეთი და სხვა უძრავი ქონება, რომელიც საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მონაცემებით, ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკუთრებაა და არ არის შეფასებული.

შესაბამისად, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „ძირითადი აქტივების“ მუხლი არასრულადაა წარმოდგენილი.

სსბასს 17-ის – ძირითადი აქტივების შესაბამისად,¹⁰ „აქტივის ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო მომსახურების ვადა ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს მაინც უნდა გადაისინჯოს“ და თუ მოსალოდნელი შედეგები წინა შეფასებებისაგან განსხვავდება, ცვლილებები უნდა აისახოს როგორც სააღრიცხვო შეფასების ცვლილება.¹¹

მუნიციპალიტეტის მერიასა და მისდამი დაქვემდებარებულ საბიუჯეტო ორგანიზაციებში ძირითადი აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის გადასინჯვა 2023 წელს არ განხორციელებულა. წარმოდგენილი ინფორმაციის შესაბამისად, საანგარიშო პერიოდისთვის საბიუჯეტო ორგანიზაციების ბალანსზე ირიცხება 1120 ერთეული ძირითადი აქტივი, რომლებიც სრულად გაცვეთილია.

¹⁰ პუნქტი 67.

¹¹ სსბასს 3-ის შესაბამისად.

1.6 ძირითადი აქტივების ცვეთა

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2023 წლის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯების“ მუხლი 18,658,463 ლარით არის წარმოდგენილი. ცვეთის დარიცხვასთან დაკავშირებით გამოიკვეთა შემდეგი ხარვეზები:

- ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიაში ცვეთის ხარჯი 723,730 ლარით გაზრდილად არის დარიცხული;
- კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სხვა კომპონენტების მიერ ვერ იქნა წარმოდგენილი ინფორმაცია ძირითადი აქტივების მახასიათებლებისა და დანიშნულების შესახებ, ასევე ცვეთის გაანგარიშებისას ისტორიულ ღირებულებად რიგ შემთხვევებში გამოყენებული აქვთ 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ძირითადი აქტივების ნარჩენი ღირებულება, აღნიშნულის გამო ვერ იქნა გადაანგარიშებული 2023 წელს დარიცხული ცვეთა.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯების“ მუხლი 723,730 ლარით გაზრდილად არის წარმოდგენილი. ამასთანავე ვერ მივიღეთ რწმუნება ცვეთის სახით დარიცხულ 3,549,560 ლართან დაკავშირებით.

1.7 დაუმთავრებელი და გასაყიდად გამიზნული/ გადასაცემი აქტივები

ანგარიში – დაუმთავრებელი და გასაყიდად გამიზნული/გადასაცემი აქტივები (1-27-4000) მოიცავს დაუმთავრებელ მშენებლობას (1-27-4100); აქტივებს, რომელთა საკუთრების უფლება ჯერ არ არის მოპოვებული ან სხვა ერთეულებზე გადასაცემადაა მიღებული/განკუთვნილი (1-27-4200); მოიცავს: საოპერაციო იჯარით მიღებული ქონების არსებითი გაუმჯობესების შედეგად მიღებულ აქტივებს (1-27-4300); გასაყიდად გამიზნულ გრძელვადიან არაფინანსურ აქტივებს (1-27-4400); ზრდის პროცესში მყოფ ბიოლოგიურ აქტივებს (1-27-4500) და დაუმთავრებელ არამატერიალურ აქტივებს (1-27-4600). აქტივს ცვეთა მას შემდეგ ერიცხება, როდესაც შესაძლებელია მისი დანიშნულებით გამოყენება.¹²

- ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების სახით რიცხული 712,620,514 ლარიდან, 682,228,631 ლარი დაუმთავრებელი წარმოების ნაშთია, რომლებიც ფაქტობრივად დასრულებულია და შესულია ექსპლუატაციაში, თუმცა ისინი შესაბამის მუხლებში არ არის გადატანილი. „დაუმთავრებელი წარმოების“ მუხლში აღრიცხვის გამო, აღნიშნულ აქტივებს არ ერიცხებათ ცვეთის ხარჯი. შესაბამისად, კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „სხვა გრძელვადიანი

¹² საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 15 იანვრის №17 ბრძანება „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის და მისი გამოყენების შესახებ ინსტრუქციის დამტკიცების თაობაზე“, მუხლი 18, პუნქტი 15.

არაფინანსური აქტივის“ მუხლი 682,228,631 ლარით გაზრდილად არის წარმოდგენილი.

აღსანიშნავია, რომ „სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივის“ მუხლის არასწორი აღრიცხვა ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯების არასწორ ასახვას იწვევს, რაც, თავის მხრივ გავლენას ახდენს (ფინანსური შედეგების ანგარიშგება) „წმინდა აქტივის/კაპიტალის“ მუხლის სისწორეზე.

აუდიტი წარმართეთ უმაღლესი აუდიტორული ორგანოების საერთაშორისო სტანდარტების (ISSAI) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით – „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით“. ჩვენ ვართ უმაღლესი აუდიტორული ორგანოების საერთაშორისო ორგანიზაციის (INTOSAI) მოთხოვნების შესაბამისად ორგანიზაციისგან დამოუკიდებელი აუდიტორები და შესრულებული გვაქვს INTOSAI-ის მიერ დაწესებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია პირობითი მოსაზრების გამოთქმისთვის საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

2. მნიშვნელოვანი გარემოებები

2.1 შიდა ჯგუფური ოპერაციები

კონსოლიდაციას დაქვემდებარებულ ერთეულებს შორის განხორციელებული ოპერაციები ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ამოითიშება და ანგარიშგება მომზადდება ისე, თითქოს ეს ოპერაციები საანგარიშო პერიოდში არ განხორციელებულა.¹³

მუნიციპალიტეტის მიერ წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არასწორად არის განხორციელებული ელიმინირების პროცესი. კერძოდ: ა(ა)იპ – ბოტანიკური ბაღის მიერ მუნიციპალიტეტის მერიაზე¹⁴ და ა(ა)იპ – გამწვანებისა და ლანდშაპტური დაგეგმარების სამსახურზე¹⁵ გადაცემული 29,860 ლარის ღირებულების სასაქონლო გრანტი არ არის ელიმინირებული.

შედეგად, კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში გრანტის სახით მიღებული შემოსავალი 29,860 ლარით გაზრდილად არის წარმოდგენილი.

2.2 ინვენტარიზაცია

ინვენტარიზაცია წარმოადგენს ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული აქტივების/ვალდებულებების, ასევე განმარტებით შენიშვნებში ან/და საცნობარო ანგარიშებზე ასახული არასაბალანსო კატეგორიების ფაქტობრივი ნაშთების შედარებას ბუღალტრული აღრიცხვის მონაცემებთან.¹⁶ ინვენტარიზაციის ჩატარება მნიშვნელოვანია იმაში დასარწმუნებლად, რომ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ყველა აქტივი რეალურად არსებობს და სრულად არის ასახული ფინანსურ ანგარიშგებაში. ინვენტარიზაციის სრულყოფილად განხორციელება მნიშვნელოვანია ფინანსური ანგარიშგების სამართლიანი წარდგენისთვის.

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიაში 2023 წლის ინვენტარიზაცია აუდიტის მიმდინარეობის პერიოდისთვის არ იყო დასრულებული, ხოლო ა(ა)იპ – აკაკი წერეთლის სახელობის ქალაქ ბათუმის საჯარო ბიბლიოთეკაში - არ ჩატარებულა.

– აუდიტის ჯგუფმა, წინა წლის აუდიტის შედეგებიდან გამომდინარე, ადგილზე შეამოწმა ა(ა)იპ – ბათუმის კულტურის ცენტრის ბალანსზე რიცხული აქტივების ფიზიკური მდგომარეობა. აღმოჩნდა, რომ მდგომარეობა არსებითად არ შეცვლილა. კვლავ არ არის უზრუნველყოფილი აქტივების დაზიანებისგან დაცვისა და შენახვის

¹³ სსბასს 35, მუხლი 40.

¹⁴ 1,175 ლარი.

¹⁵ 28,685 ლარი.

¹⁶ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის №364 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და ინვენტარიზაციის შედეგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მუხლი 1, პუნქტი 2, „ა“ ქვეპუნქტი.

პირობები, რაც მნიშვნელოვნად განაპირობებს მათ მწყობრიდან გამოსვლას. ზემოაღნიშნული შიდა კონტროლის სისტემის სისუსტესა და ფინანსური/არაფინანსური აქტივების მართვაში არსებულ ნაკლოვანებებზე მიუთითებს.

2.3 შიდა აუდიტი

მუნიციპალიტეტის შიდა აუდიტის დეპარტამენტს 2023 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ფინანსური აუდიტი არ ჩაუტარებია.

2.4 განმარტებითი შენიშვნები

მუნიციპალიტეტის 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებით შენიშვნებში არ არის ასახული მუნიციპალიტეტის ყველა სტრუქტურული ერთეულის ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნების შესაბამისი სრული ინფორმაცია. კერძოდ, ფინანსური ანგარიშგების სამართლიანი წარდგენის პრინციპიდან გამომდინარე,¹⁷ ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში წარდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სასამართლო დავების შესახებ ან საჭიროების შემთხვევაში, უნდა აღირიცხოს შესაბამისი მუხლში.¹⁸

მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებით შენიშვნებში არ არის წარმოდგენილი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის სტრუქტურაში შემავალი ყველა ერთეულის მიმდინარე სასამართლო დავების შესახებ.

3. სხვა გარემოებები

3.1 ტრანსპორტის ხარჯები

2023 წელს ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის საბიუჯეტო დაწესებულებებში ავტოსატრანსპორტო საშუალებებზე ჯამში გახარჯულია – 590,869 ლარის საწვავი, მათ შორის, ბალანსზე რიცხულ 93 ერთეულ ავტოსატრანსპორტო საშუალებაზე გაიხარჯა 467,681 ლარის საწვავი, ხოლო საჯარო მოხელეების პირად საკუთრებაში არსებულ 56 ერთეულ ავტოსატრანსპორტზე – 124,188 ლარის საწვავი. ტრანსპორტთან დაკავშირებული დანახარჯების ანალიზი ცხადყოფს, რომ არასათანადო კონტროლია დაწესებული მუნიციპალიტეტის ა(ა)იპ-ების სარგებლობაში არსებულ ავტოსატრანსპორტო საშუალებებზე გამოყოფილი საწვავის ხარჯვის საკითხზე. აღნიშნულთან დაკავშირებით ვერ იქნა წარმოდგენილი გაცემული საწვავის მიზნობრივად ხარჯვის სრული დოკუმენტური დადასტურება.

¹⁷ სსბასს 1, პუნქტი 27.

¹⁸ სსბასს 19.

4. ხელმძღვანელობის და აუდიტორის პასუხისმგებლობა

ხელმძღვანელი პირების ვალდებულებები ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებით

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე ფინანსური აღრიცხვა-ანგარიშგების წარმოების შესახებ“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 5 მაისის №108 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქციის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა, შეაფასოს ორგანიზაციის უნარი – უწყვეტად განაგრძოს საჯარო მომსახურების მიწოდება, როგორც ფუნქციონირებადმა ერთეულმა, აგრეთვე საჭიროების შემთხვევაში უნდა გაამყდავნოს ფუნქციონირებადობასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი საკითხი და გამოიყენოს აღნიშნული პრინციპი ბუღალტრულ აღრიცხვაში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც სახელმწიფოს გადაწყვეტილი აქვს ორგანიზაციის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა. ხელმძღვანელი პირები პასუხისმგებელი არიან კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესის კონტროლზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებით

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, შეიცავს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და გამოვცეთ აუდიტის დასკვნა, რომელიც მოიცავს აუდიტის მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას, რომ ISSAI-ის მიხედვით ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და ჩაითვლება არსებითად, თუ მოსალოდნელია, რომ ცალკე ან ჯამურად ისინი ზეგავლენას მოახდენენ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე. ISSAI-ის შესაბამისად, ჩატარებული აუდიტის ფარგლებში, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს აუდიტის მსვლელობისას, ამასთანავე:

- ვახდენთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არსებითი უზუსტობის რისკის იდენტიფიცირებას და შეფასებას, რომელიც შესაძლოა დაშვებულ იქნეს თაღლითობის ან შეცდომის გამო, ვსაზღვრავთ და ვატარებთ ამ რისკების შესაფერის აუდიტორულ

პროცედურებს და მოვიპოვებთ ჩვენი დასკვნის გამოსატანად საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებებს. რისკი იმისა, რომ თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა არ იქნება აღმოჩენილი, უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით დაშვებულის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს მოლაპარაკებას, გაყალბებას, განზრახ ინფორმაციის გამოტოვებას, დამახინჯებას ან დადგენილი შიდა კონტროლის მექანიზმების იგნორირებას;

ვსწავლობთ შიდა კონტროლის ფუნქციონირებას ისეთი აუდიტორული პროცედურების შესამუშავებლად, რომლებიც შესაფერისია არსებულ გარემოებებთან და არა იმისათვის, რომ გამოვხატოთ მოსაზრება შიდა კონტროლის ეფექტიანად მუშაობის თაობაზე;

ვაფასებთ აღრიცხვის პოლიტიკის შესაფერისობას და სააღრიცხვო შეფასებების და ხელმძღვანელი პირების მიერ მოწოდებული განმარტებების გონივრულობას;

ვასკვნით ხელმძღვანელი პირების მიერ ბუღალტრული აღრიცხვის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობას და მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით – არსებობს თუ არა ამ მოვლენებთან და პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა მერიისა ან/და მისდამი დაქვემდებარებული ერთეულების უნარში, განაგრძონ ფუნქციონირება. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, ჩვენ ვალდებული ვართ ყურადღება გავამახვილოთ აუდიტორულ დასკვნაში სათანადო განმარტებებზე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ასეთი განმარტებები ადეკვატური არ არის, მოვახდინოთ მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები დაფუძნებულია აუდიტორულ მტკიცებულებებზე, რომლებიც მოპოვებულ იქნა აუდიტის დასკვნის თარიღისთვის, თუმცა მომავალმა მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს მერიის ან/და მისდამი დაქვემდებარებული ერთეულების ფუნქციონირებადობის საკითხი;

ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, აგრეთვე უზრუნველყოფს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ოპერაციების და მოვლენების სამართლიანად წარდგენის კრიტერიუმებს;

მოვიპოვებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებებს მერიისადმი დაქვემდებარებული ორგანიზაციების ფინანსური ინფორმაციის შესახებ, რათა შევძლოთ გამოვხატოთ მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხისმგებელი ვართ აუდიტის მსვლელობის ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და განხორციელებაზე. აგრეთვე ჩვენ სრულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაზე;

ხელმძღვანელობას სხვა საკითხებთან ერთად ვაწვდით ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, აგრეთვე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი შედეგების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

აუდიტორები

ხელმოწერა

გოჩა შარაბიძე
მთავარი აუდიტორი

მინდია ჯორთმენაძე
უფროსი აუდიტორი

ფინანსური ანგარიშგების ფორმები და ახსნა- განმარტებითი შენიშვნები

ფორმა N1. ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიში (ბალანსი).

ფორმა N2. ფინანსური შედეგების შესახებ ანგარიში.

ფორმა N3. ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ ანგარიში.

ფორმა N4. კაპიტალში ცვლილების შესახებ ანგარიში.

ფორმა N5. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიში.

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები.

2023 წელი

პერიოდი

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი

ორგანიზაცია

06

პროგრამული კოდი

შუბია კახაძე
მეშრომელი

არჩილ ჩიქოვანი
დირექტორი

ხელმოწერა

ხელმოწერა

დანართი N1

1	ანგარიშვალდებული ურთულესი (ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი
2	ანგარიშვალდებული ურთულესის საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ.ფოსტა)	ქალაქ ბათუმის მეურია, ლუკა ასათიანის ქუჩა #25
3	საიდენტიფიკაციო ნომერი (ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	245576826
	ორგანიზაციული ფორმა	საბიუჯეტო ორგანიზაცია
	დაფინანსების წყარო	მუნიციპალური ბიუჯეტი,
6	ანგარიშგების ტიპი	კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
7	ანგარიშგების პერიოდულობა	წლიური
8	ანგარიშგების თარიღი და პერიოდი	31.12.2023წ. 01.01.2023 - 31.12.2023
9	ურთულესების მომცველობა (კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შემთხვევაში)	1. ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია 2. ა(ა)იპ საქალაქო ინფრასტრუქტურისა და კეთილმოწყობის სამმართველო 3. ა(ა)იპ მუნიციპალური სერვისების სააგენტო 4. ა(ა)იპ მუნიციპალური ინსპექცია 5. ა(ა)იპ ბათუმის საბავშვო ბაღების გაერთიანება 6. ა(ა)იპ ბათუმის ბოტანიკური ბაღი 7. ა(ა)იპ ბათუმის გამწვანებისა და ლანშაფტური დაგეგმარების სამსახური 8. ა(ა)იპ ბათუმის სპორტული ცენტრი 9. ა(ა)იპ ბათუმის კულტურის ცენტრი 10. ა(ა)იპ აკაკი წერეთლის სახელობის ქ. ბათუმის საჯარო ბიბლიოთეკა 11. ა(ა)იპ ბათუმის საცხენესნო კლუბი 12. ა(ა)იპ საქადრავო კლუბი ნონა 13. ა(ა)იპ ბათუმის სოციალური სერვისების სააგენტო 14. ა(ა)იპ ბათუმის სასაფლაოები
10	ძირითადი საქმიანობების ჩამონათვალი	1. ქალაქის ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება 2. ქალაქის მოსახლეობისათვის ჯან. დაცვისა და სოციალური პროგრამების ხელმძღვანელობის უზრუნველყოფა 3. მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული უძრავი და მოძრავი ქონების მართვა და მოვლა-პატრონობა 4. ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების მხარდაჭერა და საგზოფრეზები პირობების გაუმჯობესება 5. საბავშვო ბაღების, საგზოფრეზები სახლების მშენებლობა და რეაბილიტაცია 6. კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების რეაბილიტაცია 7. ქალაქში უკანონო მშენებლობის აღმოფხვრა, კონტროლი; ქალაქის ტერიტორიაზე პარკირებასა და გარე ვაჭრობაზე კონტროლი 8. ქართული ხალხური შემოქმედების, ფოლკლორის, კლასიკური, საორკესტრო, საგუნდო და თანამედროვე საცენტრადო მუსიკის პოპულარიზაცია და განვითარება 9. ბოტანიკური ბაღების, ზოოლოგიური პარკების და ბუნებრივი წყაროების განვითარება, მოვლა-პატრონობა 10. სპორტის სხვადასხვა სახეობების პოპულარიზაცია, ცხენოსნობის, როგორც სპორტული, გამაჯანსაღებელი და ტურისტული მიმართულების პოპულარიზაცია და მისი განვითარების ხელშეწყობა 11. ქვეყანაში საბიბლიოთეკო პოლიტიკის განხორციელების, განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის განვითარების, უროვნული მემკვიდრეობის დაცვისა და პოპულარიზაციის, საშოქალაქო საზოგადოების და დემოკრატიული
11	საანგარიშგებო ვალუტა	ლარი
12	დამრგვალების დონე	ურთულესი
13	ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე და წარდგენაზე პასუხისმგებელი პირ(ებ)ის შესახებ საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ.ფოსტა)	არჩილ ჩიქოვანი - ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერი (ქალაქი ბათუმი, ტელ. 27-26-26, info@Batumi.ge) მზია კახაძე - საბუღალტრო აღრიცხვა-ანგარიშგების განყოფილების უფროსი (ქალაქი ბათუმი, 591-98-94-80, mikakhadze0101@gmail.com)

ხელმოწერა:
ბუღალტერი:
მელა პოლიტოვი გახსნაფორმული სტა
უფლებამოსილი პირ(ებ)ი (ასეთის არსებობის
შემთხვევაში)
ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება				
სტრიქონის კოდი	დასახელება	შენიშვნა 1	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
აქტივები				
მოკლევადიანი აქტივები				
001	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	N2	63 523 622,00	56 553 398,00
002	მიმდინარე ინვესტიციები	N2ა	-	-
003	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	N2ა	18 640 589,00	7 784 426,00
004	მატერიალური მარაგები	N3	43 934 241,00	40 134 273,00
005	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები	N4	46 437 735,00	30 201 267,00
006	სულ მოკლევადიანი აქტივები		172 536 187,00	134 673 364,00
გრძელვადიანი აქტივები				
007	გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	N5	266 104 330,00	244 590 084,00
008	ძირითადი აქტივები	N6	1 102 608 718,00	1 046 301 650,00
009	საინვესტიციო ქონება	N7	114 393,00	115 926,00
010	არამატერიალური აქტივები	N8	505 183,00	292 995,00
011	შეღავათიანი მომსახურების აქტივები	N9	-	-
012	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები	N10	-	-
013	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	N11	752 657 854,00	746 352 110,00
014	სულ გრძელვადიანი აქტივები		2 121 990 478,00	2 037 652 765,00
015	სულ აქტივები		2 294 526 665,00	2 172 326 129,00
ვალდებულებები				
მოკლევადიანი ვალდებულებები				
016	მოკლევადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	N12	-	-
017	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები	N12	64 285 075,00	28 051 799,00
018	მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები, გარდა პროცენტისა	N13ა	28 345 204,00	12 059 407,00
019	გადასახდელი პროცენტი	N13ა	-	-
020	მიმდინარე ანარიცხები	N13ბ		
021	სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	N13ა	91 580,00	6 885 236,00
022	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით	N13ა	-	-
023	სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		92 721 859,00	46 996 442,00
გრძელვადიანი ვალდებულებები				
024	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	N12	-	-
025	გრძელვადიანი ნასესხები თანხები	N12	126 708 924,00	188 112 860,00
026	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები ფინანსური იჯარით	N10	-	-
027	შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებებით გასაზღვრული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	N9	-	-
028	გრძელვადიანი ანარიცხები	N13ბ		
029	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	N13ა	-	-
030	სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		126 708 924,00	188 112 860,00
031	სულ ვალდებულებები		219 430 783,00	235 109 302,00
წმინდა აქტივები/კაპიტალი				
032	საწესდებო კაპიტალი		-	-
033	გაუნაწილებელი ნაშთი/დეფიციტი		2 075 095 882,00	1 937 216 827,00
034	რეზერვები		-	-
035	სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი		2 075 095 882,00	1 937 216 827,00
036	სულ ვალდებულებები და წმინდა აქტივები/კაპიტალი		2 294 526 665,00	2 172 326 129,00

ფინანსური შედეგების ანგარიშგება						
სტრიქონის კოდი	დასახელება	შენიშვნა1	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
			საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	სულ
შემოსავლები						
001	საგადასახადო შემოსავლები	N14 ა	102 991 466,00	-	102 991 466,00	98 039 536,00
002	სოციალური შენატანები		-	-	-	-
003	შემოსავლები სანქციებით, ჯარიმებით და საურავებით	N14 გ	22 922 009,00	91 574,00	23 013 583,00	12 665 801,00
004	შემოსავლები გრანტებით	N14 ბ	2 005 142,00	55 070,00	2 060 212,00	16 381 713,00
005	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	N14გ N15ა	137 421 580,00	150 394,00	137 571 974,00	87 727 792,00
006	შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით	N14 გ	-	-	-	134 121 401,00
007	შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან გარდა პროცენტისა და გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლებისა	N15ა	72 842 239,00	6 543 351,00	79 385 590,00	55 808 214,00
008	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული მოგება	N15ბ N17ა2	1 477 525,00	-	1 477 525,00	742 030,00
009	საპროცენტო შემოსავლები	N15ა	10 043 191,00	569 983,00	10 613 174,00	8 750 093,00
010	გაუფასურების უკუგატარებით შემოსავლები	N16	-	-	-	-
011	სხვადასხვა შემოსავლები	N18	3 355,00	-	3 355,00	20 975,00
012	სულ შემოსავლები		349 706 507,00	7 410 372,00	357 116 879,00	414 257 555,00
ხარჯები						
013	შრომის ანაზღაურება	N17ა	37 635 824,00	1 689 202,00	39 325 026,00	29 886 266,00
014	საქონელი და მომსახურება	N17ა	80 213 238,00	3 591 498,00	83 804 736,00	59 762 367,00
015	გრანტები	N17ბ	2 857 907,00	52 579,00	2 910 486,00	14 365 327,00
016	სუბსიდიები	N17გ	19 419 675,00	-	19 419 675,00	23 329 365,00
017	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები	N17ა	31 641 768,00	60 906,00	31 702 674,00	17 917 973,00
018	შიდა ტრანსფერებით ხარჯები	N17ა	-	-	-	134 121 401,00
019	ცვეთა და ამორტიზაცია	N17ა	18 338 194,00	320 269,00	18 658 463,00	16 472 947,00
020	სოციალური დახმარება/უზრუნველყოფა	N17ა	16 994 101,00	100 038,00	17 094 139,00	13 832 721,00
021	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული ზარალი	N15ბ N17ა**	-	-	-	-
022	საპროცენტო ხარჯები (ფინანსური ხარჯები)	N17ა	4 488 687,00	-	4 488 687,00	5 015 295,00
023	გაუფასურების ხარჯები	N16	439 562,00	45 163,00	484 725,00	178 985,00
024	სხვადასხვა ხარჯები	N18	1 349 213,00	-	1 349 213,00	59 609,00
025	სულ ხარჯები		213 378 169,00	5 859 655,00	219 237 824,00	314 942 256,00
026	პერიოდის წამეტი (დეფიციტი)		136 328 338,00	1 550 717,00	137 879 055,00	99 315 299,00

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება*								
სტრიქონი ს კოდი	დასახელება	შენიშვნა **	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
			საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან								
001	შემოსული თანხები		333 350 066,19	8 342 235,32	341 692 301,51	254 576 294,00	6 861 406,00	261 437 700,00
002	გადასახადები	N19	102 991 466,00	-	102 991 466,00	98 039 536,00		98 039 536,00
003	სოციალური შენატანები		-	-	-			-
004	გრანტები		133 985 769,98	55 000,00	134 040 769,98	87 327 731,00	5 000,00	87 332 731,00
005	შემოსავლები საკუთრებიდან		13 865 890,07	563 366,65	14 429 256,72	9 665 360,00	371 532,00	10 036 892,00
006	მ.შ პროცენტი		10 775 916,32	563 366,65	11 339 282,97	7 544 114,00	371 532,00	7 915 646,00
007	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		67 967 051,98	7 423 209,46	75 390 261,44	46 931 335,00	6 267 367,00	53 198 702,00
008	სანქციები, საურავები და ჯარიმები		12 687 433,19	-	12 687 433,19	10 063 704,00		10 063 704,00
009	სხვა შემოსავლები		1 852 454,97	300 659,21	2 153 114,18	2 548 223,00	217 457,00	2 765 680,00
010	დროებით გაურკვეველი თანხები		-	-	-	405,00	50,00	455,00
011	გასული თანხები		192 282 744,66	6 401 833,97	198 684 578,63	161 938 353,00	4 652 930,00	166 591 283,00
012	თანამშრომლების შრომის ანაზღაურება		37 636 039,77	1 689 202,75	39 325 242,52	28 454 717,00	1 431 548,00	29 886 265,00
013	მომსახურებისათვის გადახდილი თანხები საქონლისა და მომსახურებისათვის		68 368 069,35	3 777 102,21	72 145 171,56	56 311 450,00	2 461 102,00	58 772 552,00
014	გრანტები და სუბსიდიები		19 425 281,36	465,40	19 425 746,76	23 329 274,00	538,00	23 329 812,00
015	სოციალური დახმარება		16 926 168,82	100 038,61	17 026 207,43	13 836 751,00	51 296,00	13 888 047,00
016	გადახდილი პროცენტი		4 488 686,62	-	4 488 686,62	5 015 295,00		5 015 295,00
017	სხვა ხარჯები (გაცემები, გასვლები)		45 438 498,74	835 025,00	46 273 523,74	34 990 866,00	708 446,00	35 699 312,00
018	წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	N20	141 067 321,53	1 940 401,35	143 007 722,88	92 637 941,00	2 208 476,00	94 846 417,00
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან								
019	ძირითადი აქტივების შესყიდვა		119 741 870,91	832 558,28	120 574 429,19	58 730 066,00	772 399,00	59 502 465,00
020	არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		-	-	-	-	-	-
021	სხვა გრძელვადიანი აქტივების შესყიდვა		-	-	-	-	-	-
022	ინვესტიციების (წილების) შესყიდვა		-	-	-	-	-	-
023	ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა		-	-	-	-	-	-
024	გაცემული სესხები		-	-	-	-	-	-
025	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების ზრდა		-	-	-	-	-	-
026	ძირითადი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		10 092 140,14	-	10 092 140,14	11 558 274,00	-	11 558 274,00
027	არამატერიალური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
028	სხვა გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
029	ინვესტიციების (წილების) გაყიდვიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
030	ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა		-	-	-	-	-	-
031	ფინანსური იჯარიდან მიღებული ძირითადი თანხები		-	-	-	-	-	-
032	სესხების დაფარვიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
033	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების კლება		-	-	-	-	-	-
034	წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან		- 109 649 730,77	- 832 558,28	- 110 482 289,05	- 47 171 792,00	- 772 399,00	- 47 944 191,00

წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან							
034	მთავრობის მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-	-	-
035	მთავრობის ობლიგაციების გამოშვებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-	-	-
036	უცხოურ ვალუტაში ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-	-	-
037	სხვა ნასესხები თანხებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-	-	-
038	მოკლევადიანი სამთავრობო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა (დაფარვა)	-	-	-	-	-	-
039	სამთავრობო ობლიგაციების გამოსყიდვა (დაფარვა)	-	-	-	-	-	-
040	უცხოურ ვალუტაში ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა (დაფარვა)	-	-	-	-	-	-
041	ფინანსური ოჯარის ძირითადი თანხის გადახდა (დაფარვა)	-	-	-	-	-	-
042	სხვა ნასესხები თანხების გადახდა (დაფარვა)	25 616 624,22	-	25 616 624,22	25 888 930,00	-	25 888 930,00
043	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით	-	-	-	-	-	-
044	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით ხაზინაში	-	-	-	-	-	-
045	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით ბანკში	-	-	-	-	-	-
046	დაბრუნების სარეზერვო ქვეანგარიში	-	-	-	-	-	-
047	წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან	- 25 616 624,22	-	- 25 616 624,22	- 25 888 930,00	-	- 25 888 930,00
048	ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)	5 800 966,54	1 107 843,07	6 908 809,61	19 577 219,00	1 436 077,00	21 013 296,00
049	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის დასაწყისში, მათ შორის	52 815 894,39	3 738 137,16	56 554 031,55	33 238 674,87	2 302 060,08	35 540 734,95
050	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, ფულადი სახსრები სალაროში და კომერციულ ბანკებში ანგარიშები	52 815 894,39	3 738 137,16	56 554 031,55	33 238 674,87	2 302 060,08	35 540 734,95
051	ხაზინის სავალუტო ანგარიში	-	-	-	-	-	-
052	3 თვემდე ვადიანი დეპოზიტები	-	-	-	-	-	-
053	კურსთა სხვაობით მიღებული მოგება (ზარალი)	-	-	-	-	-	-
054	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს, მათ შორის	58 616 860,93	4 845 980,23	63 462 841,16	52 815 894,39	3 738 137,16	56 554 031,55
055	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, ფულადი სახსრები სალაროში და კომერციულ ბანკებში ანგარიშები	58 616 860,93	4 845 980,23	63 462 841,16	52 815 894,39	3 738 137,16	56 554 031,55
056	ხაზინის სავალუტო ანგარიში	-	-	-	-	-	-
057	3 თვემდე ვადიანი დეპოზიტები	-	-	-	-	-	-

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების შესახებ ანგარიშგება						ფორმა #4	
	საანგარიშგებო პერიოდი						
სტრიქონი ს კოდი	დასახელება	შენიშვნა1	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი ნამეტი/დეფიციტი		რეზერვები	სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი
				საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები		
001	საწყისი ნაშთი		-	1 376 104 098,00	7 404 433,00	-	1 383 508 531,00
002	საადრიცხო პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოყენება	N1	-	-	-	-	-
003	წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშება	N1	-	100 058 296,00	-	-	100 058 296,00
004	კორექტირებები ერთჯერადი გადაფასების შედეგად	N1	-	453 519 190,00	130 810,00	-	453 650 000,00
005	კორექტირებები კაპიტალის სხვა ცვლილებების შედეგად	N1	-	-	-	-	-
006	გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი		-	1 929 681 584,00	7 535 243,00	-	1 937 216 827,00
წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება							
007	კაპიტალში შენატანები		-	-	-	-	-
008	კაპიტალის ამოღება		-	-	-	-	-
009	რეზერვების ზრდა/კლება	N5	-	-	-	-	-
010	პერიოდის ნამეტი/დეფიციტი		-	136 328 338,00	1 550 717,00	-	137 879 055,00
011	მესაკუთრებისათვის გასანაწილებელი თანხები		-	-	-	-	-
012	საბოლოო ნაშთი		-	2 066 009 922,00	9 085 960,00	-	2 075 095 882,00
	წინა საანგარიშგებო პერიოდი						
სტრიქონი ს კოდი	დასახელება	შენიშვნა 1	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი ნამეტი/დეფიციტი		რეზერვები	სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი
				საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები		
001	საწყისი ნაშთი		-	1 198 680 131,00	5 603 525,00	-	1 204 283 656,00
002	საადრიცხო პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოყენება	N1	-	161 000,00	-	-	161 000,00
003	წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშება	N1	-	67 574 103,00	-	-	67 574 103,00
004	კორექტირებები ერთჯერადი გადაფასების შედეგად	N1	-	12 174 473,00	-	-	12 174 473,00
005	კორექტირებები კაპიტალის სხვა ცვლილებების შედეგად	N1	-	-	-	-	-
006	გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი		-	1 278 589 707,00	5 603 525,00	-	1 284 193 232,00
წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება							
007	კპიტალში შენატანები		-	-	-	-	-
008	კაპიტალის ამოღება		-	-	-	-	-
009	რეზერვების ზრდა/კლება	N5	-	-	-	-	-
010	პერიოდის ნამეტი/დეფიციტი		-	97 514 391,00	1 800 908,00	-	99 315 299,00
011	მესაკუთრებისათვის გასანაწილებელი თანხები		-	-	-	-	-
012	საბოლოო ნაშთი		-	1 376 104 098,00	7 404 433,00	-	1 383 508 531,00

	ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება					
	საანგარიშგებო პერიოდი					
სტრიქონის კოდი	დასახელება	შენიშვნა *	დამტკიცებული ბიუჯეტი (საწყისი)	დაზუსტებული ბიუჯეტი (საბოლოო)	ბიუჯეტის შესრულება	შესრულება (%)
ბიუჯეტის შემოსულობები						
001	გადასახადები		97 296 400,00	97 296 400,00	102 991 466,00	105,85
002	გრანტები		136 196 700,00	136 373 899,00	134 000 427,00	98,26
003	სხვა შემოსავლები		65 556 900,00	65 556 900,00	96 372 830,21	147,01
004	არაფინანსური აქტივების კლება		9 500 000,00	9 500 000,00	10 092 140,14	106,23
005	ფინანსური აქტივების კლება		-	-	-	-
006	ვალდებულებების ზრდა		-	-	-	-
007	სულ ბიუჯეტის შემოსულობები		308 550 000,00	308 727 199,00	343 456 863,35	111,25
ბიუჯეტის გადასახდელები						
008	შრომის ანაზღაურება		38 242 300,00	38 167 668,00	37 636 040,00	98,61
009	საქონელი და მომსახურება		69 890 400,00	72 300 184,00	68 368 069,00	94,56
010	პროცენტი		4 805 400,00	4 805 400,00	4 488 687,00	93,41
011	სუბსიდიები		23 034 700,00	23 048 158,00	19 422 794,00	84,27
012	გრანტები		15 000,00	15 000,00	2 488,00	16,59
013	სოციალური დახმარება		16 854 900,00	18 976 232,00	16 926 169,00	89,20
014	სხვა ხარჯები		56 513 900,00	49 882 981,00	45 438 499,00	91,09
015	არაფინანსური აქტივების ზრდა		124 197 600,00	127 304 276,00	119 741 871,00	94,06
016	ფინანსური აქტივების ზრდა		-	-	-	-
017	ვალდებულებების კლება		27 645 800,00	26 877 300,00	25 616 624,00	95,31
018	სულ ბიუჯეტის გადასახდელები		361 200 000,00	361 377 199,00	337 641 241,00	93,43
019	ბიუჯეტის ნაშთი	N21			58 616 860,93	

	შენიშვნა N2 ფულადი სახსრები და ექვივალენტები		
	სააღრიცხვო პოლიტიკები:		
	მიუთითეთ ფულადი სახსრების და ექვივალენტების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები		
სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში			
010	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, მათ შორის	5 623 622,00	5 053 398,00
020	სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
030	სახელმწიფო ბიუჯეტის სამიუჯეტო ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
040	სახელმწიფო ბიუჯეტის არასამიუჯეტო (საკუთარი) ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
050	ავტონომიური რესპუბლიკების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
060	ავტონომიური რესპუბლიკების ბიუჯეტის სამიუჯეტო ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
070	ავტონომიური რესპუბლიკების ბიუჯეტის არასამიუჯეტო (საკუთარი) ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
080	მუნიციპალიტეტების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	5 623 622,00	5 053 398,00
090	მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის სამიუჯეტო ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	731 694,00	1 315 894,00
100	მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის არასამიუჯეტო (საკუთარი) ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	4 891 928,00	3 737 504,00
110	დეპოზიტები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	-	-
120	სხვა ანგარიშები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	-	-
130	ფულადი სახსრები საღაროში ეროვნულ ვალუტაში 1	-	-
140	კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები ეროვნულ ვალუტაში 1	57 900 000,00	51 500 000,00
150	სულ ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	63 523 622,00	56 553 398,00
ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში			
160	ხაზინის ანგარიშები უცხოურ ვალუტაში	-	-
170	ხაზინის სავალუტო ანგარიში	-	-
180	დეპოზიტები ხაზინაში უცხოურ ვალუტაში	-	-
190	ფულადი სახსრები საღაროში უცხოურ ვალუტაში 1	-	-
200	კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები უცხოურ ვალუტაში 1	-	-
210	სულ ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში	-	-
ფულადი სახსრების ექვივალენტები			
220	სახელმწიფო ხაზინის მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
230	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
240	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ებისა და არასამეწარმეო, არაკომერციული იურიდიული პირების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
250	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
260	სულ ფულადი სახსრების ექვივალენტები	-	-
270	სულ ფულადი სახსრები და ექვივალენტები	63 523 622,00	56 553 398,00
	1 აისახება ორგანიზაციების ანგარიშგებებში ფულად სახსრებზე დასახული თანხები		

	შენიშვნა N2ა მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები						
	სააღრიცხვო პოლიტიკები:						
	ა) მიმდინარე ინვესტიციები განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის და წინა საანგარიშგებო პერიოდის ანგარიშგების თარიღის მდგომარეობით						
	ბ)						
სტრუქტურული კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი		
		მთლიანი საბალანსო ღირებულება	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საეჭვო მოთხოვნების ანარიზები	საბალანსო ღირებულება	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საეჭვო მოთხოვნების ანარიზები	საბალანსო ღირებულება
	მიმდინარე ინვესტიციები						
010	მოკლევადიანი სესხები	-	-	-	-	-	-
020	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-	-
030	ფინანსური იჯარიდან მისაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-	-
040	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	-	-	-	-	-	-
050	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები	-	-	-	-	-	-
060	სულ მიმდინარე ინვესტიციები	-	-	-	-	-	-
	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები						
070	სახაზინო ოპერაციებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	4 891 929,00	-	4 891 929,00	3 737 505,00	-	3 737 505,00
080	ხაზინის მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-	-
090	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული	4 891 929,00	-	4 891 929,00	3 737 505,00	-	3 737 505,00
100	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული	-	-	-	-	-	-
110	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული	-	-	-	-	-	-
120	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული	4 845 458,00	-	4 845 458,00	3 737 505,00	-	3 737 505,00
130	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული	46 471,00	-	46 471,00	-	-	-
140	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული	-	-	-	-	-	-
150	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული	-	-	-	-	-	-
160	საბიუჯეტო ორგანიზაციების სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული	-	-	-	-	-	-
170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) საგადასახადო დებიტორული დავალიანებები	600 177,00	-	600 177,00	426 164,00	-	426 164,00
180	სამემოსავლო გადასახადი	252,00	-	252,00	36,00	-	36,00
190	მოგების გადასახადი	7 881,00	-	7 881,00	7 881,00	-	7 881,00
200	ქონების გადასახადი	5 479,00	-	5 479,00	5 479,00	-	5 479,00
210	დღგ	314 801,00	-	314 801,00	141 004,00	-	141 004,00
220	სააქციზო გადასახადი	-	-	-	-	-	-
230	იმპორტის გადასახადი	-	-	-	-	-	-
240	სხვა გადასახადები	271 764,00	-	271 764,00	271 764,00	-	271 764,00
250	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საპენსიო სქემაში	4,00	-	4,00	4,00	-	4,00
260	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები დარიცხული პროცენტებით და ჯარიმებით	10 318 804,00	-	10 318 804,00	1 769 037,00	-	1 769 037,00
270	მისაღები დივიდენდები	-	-	-	-	-	-
280	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	1 695 744,00	-	1 695 744,00	784 993,00	-	784 993,00
290	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები თანამშრომლებისა და ანგარიშვალდებული პირების მიმართ	106 532,00	-	106 532,00	94 390,00	-	94 390,00
300	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გასვლით (გაყიდვით)	-	-	-	-	-	-
310	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები	1 027 399,00	-	1 027 399,00	972 333,00	-	972 333,00
320	მ. შ მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფულადი მოთხოვნები არაგაყვლით ოპერაციებით	70,00	-	70,00	-	-	-
330	სულ მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები	18 640 589,00	-	18 640 589,00	7 784 426,00	-	7 784 426,00

სტრიქონის კოდი	დასახელება	მთლიანი საბალანსო ღირებულება				საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
		საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებუ ლი საწყისი ნაშთი	ზრდა	კლება	
მიმდინარე ინვესტიციები						
010	მოკლევადიანი სესხები	-	-	203 314 342,00	203 314 342,00	-
020	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-
030	ფინანსური ოჯარიდან მისაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-
040	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	-	-	-	-	-
050	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები	-	-	-	-	-
060	სულ მიმდინარე ინვესტიციები	-	-	203 314 342,00	203 314 342,00	-
მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები						
070	სახაზინო ოპერაციებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	3 737 505,00	3 737 505,00	8 389 084,55	7 234 660,55	4 891 929,00
080	ხაზინის მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-
090	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ	3 737 505,00	3 737 505,00	8 389 084,55	7 234 660,55	4 891 929,00
100	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ, საბიუჯეტო სახსრებით ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-
110	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ მიზნობრივი დაფინანსებით და გრანტებით ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-
120	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ, არასაბიუჯეტო (საკუთარი) სახსრებით ეროვნულ ვალუტაში	3 737 505,00	3 737 505,00	8 342 613,55	7 234 660,55	4 845 458,00
130	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ, საბიუჯეტო სახსრებით უცხოურ ვალუტაში	-	-	46 471,00	-	46 471,00
140	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ მიზნობრივი დაფინანსებით და გრანტებით უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-
150	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ, არასაბიუჯეტო (საკუთარი) სახსრებით უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-
160	საბიუჯეტო ორგანიზაციების სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ	-	-	-	-	-
170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) საგადასახადო დებიტორული დავალიანებები	426 164,00	426 164,00	450 420,00	276 407,00	600 177,00
180	საშემოსავლო გადასახადი	36,00	36,00	1 694,00	1 478,00	252,00
190	მოგების გადასახადი	7 881,00	7 881,00	-	-	7 881,00
200	ქონების გადასახადი	5 479,00	5 479,00	-	-	5 479,00
210	დღგ	141 004,00	141 004,00	448 726,00	274 929,00	314 801,00
220	სააქციზო გადასახადი	-	-	-	-	-
230	იმპორტის გადასახადი	-	-	-	-	-
240	სხვა გადასახადები	271 764,00	271 764,00	-	-	271 764,00
250	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საპენსიო სქემაში	4,00	4,00	-	-	4,00
260	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები დარიცხული პროცენტებით და ჯარიმებით	1 769 037,00	1 769 037,00	23 032 365,00	14 482 598,00	10 318 804,00
270	მისაღები დივიდენდები	-	-	-	-	-
280	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	784 993,00	784 993,00	11 366 542,00	10 455 791,00	1 695 744,00
290	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები თანამშრომლებისა და ანგარიშვალდებული პირების მიმართ	94 390,00	94 390,00	505 623,00	493 481,00	106 532,00
300	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გასვლით (გაყიდვით)	-	-	54 648,00	54 648,00	-
310	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები	972 333,00	972 333,00	65 426 759,00	65 371 693,00	1 027 399,00
320	მ.შ მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფულადი მოთხოვნები არაგაცვლით ოპერაციებთან	-	-	55 070,00	55 000,00	70,00
330	სულ მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები	7 784 426,00	7 784 426,00	109 280 511,55	98 424 278,55	18 640 659,00

[illegible]

გ ა ს ე ლ ა										ნაშთი წლის(პერიოდის) ბოლოს
საქონელი და მიმსახურებით	სუბსიდიებით	გრანტებით	ხარჯები გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	სოციალური დახმარებებით	დანაკლისით	საკუთარი ძალებით კაპიტალის შექმნით	სხვადასხვა ხარჯებით***	*სხვა გასვლები		
102 728,00	-	-	-	-	-	-	-	-	957,00	22 313 423,00
14 094 316,00	59 165,00	-	130 092,00	-	-	-	-	14 308,00	138 890,00	21 121 653,00
1 039 464,00	4 735,00	-	59 512,00		-	-	-	130,00	138,00	11 343 023,00
-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
13 054 852,00	54 430,00	-	70 580,00		-	-	-	14 178,00	138 752,00	9 778 630,00
-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
36 146,00	-	50 340,00	-		-	-	-	-	84 213,00	436 000,00
84 213,00	-	-	-		-	-	-	-	-	1 838,00
-	-	6 400,00	1 200,00		-	-	-	-	573 200,00	191 387,00
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14 317 403,00	59 165,00	56 740,00	131 292,00	-	-	-	-	14 308,00	797 260,00	44 064 301,00

		შენიშვნა N4 სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები1						
		სააღრიცხვო პოლიტიკები:						
		მოუთხოვთ სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები						
სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			
		მთლიანი საბალანსო ღირებულება	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება	
სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები								
010	წინასწარი გადახდები	46 437 735,00	-	46 437 735,00	30 201 267,00	-	30 201 267,00	
020	წინასწარი გადახდები საქონლისა და მომსახურებისათვის	4 295 260,00	-	4 295 260,00	7 864 862,00	-	7 864 862,00	
030	წინასწარი გადახდები გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივებისათვის	39 380 837,00	-	39 380 837,00	22 321 257,00	-	22 321 257,00	
040	წინასწარი გადახდები გადასახდელუბით	2 761 638,00	-	2 761 638,00	15 148,00	-	15 148,00	
050	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გადაცემით	-	-	-	-	-	-	
060	ხარტერული ოპერაციებიდან მისაღები აქტივებით მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები	-	-	-	-	-	-	
070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით	-	-	-	-	-	-	
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისით	-	-	-	-	-	-	
090	სულ	46 437 735,00	-	46 437 735,00	30 201 267,00	-	30 201 267,00	
1 აისახება 1-15-0000 ანგარიშგებზე არსებული არაფულადი მოთხოვნები								
სტრიქონის კოდი	დასახელება	მთლიანი საბალანსო ღირებულება						
		საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადანგარიშებული საწყისი ნაშთი	ზრდა	კლება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი		
სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები								
010	წინასწარი გადახდები	30 978 225,00	30 201 267,00	38 838 159,00	22 601 691,00	46 437 735,00		
020	წინასწარი გადახდები საქონლისა და მომსახურებისათვის	7 864 862,00	7 864 862,00	69 206,00	3 638 808,00	4 295 260,00		
030	წინასწარი გადახდები გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივებისათვის	23 098 215,00	22 321 257,00	35 359 181,00	18 299 601,00	39 380 837,00		
040	წინასწარი გადახდები გადასახდელუბით	15 148,00	15 148,00	3 409 772,00	663 282,00	2 761 638,00		
050	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გადაცემით	-	-	-	-	-		
060	ხარტერული ოპერაციებიდან მისაღები აქტივებით მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები	-	-	-	-	-		
070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით	-	-	-	-	-		
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისით	-	-	-	-	-		
090	სულ	30 978 225,00	30 201 267,00	38 838 159,00	22 601 691,00	46 437 735,00		
სტრიქონის კოდი	დასახელება	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საეჭვო მოთხოვნების ანარიცხები						
		საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადანგარიშებული საწყისი ნაშთი	წლის გაუფასურების ხარჯი/ხარჯი	უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავალი	აქტივების რეკლასიფიცირება (+/-)	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	
სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები								
010	წინასწარი გადახდები	-	-	-	-	-	-	-
020	წინასწარი გადახდები საქონლისა და მომსახურებისათვის	-	-	-	-	-	-	-
030	წინასწარი გადახდები გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივებისათვის	-	-	-	-	-	-	-
040	წინასწარი გადახდები გადასახდელუბით	-	-	-	-	-	-	-
050	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გადაცემით	-	-	-	-	-	-	-
060	ხარტერული ოპერაციებიდან მისაღები აქტივებით მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები	-	-	-	-	-	-	-
070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით	-	-	-	-	-	-	-
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისით	-	-	-	-	-	-	-
090	სულ	-	-	-	-	-	-	-

შენიშვნა N5 გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები								
საადრევეო პოლიტიკები:								
ა) გრძელვადიანი კრედიტებისა და სესხების შეფასება ხდება ამორტიზებადი ღირებულებით								
ბ) წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციები თვითღირებულებით ფასდება, თუ ინვესტიციები არ ხორციელდება კონტროლირებულ ერთეულებში, მკაცვრით ერთეულებსა თუ ერთობლივ საქმიანობებში. ასეთ შემთხვევებში, მათი შეფასება კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებით ხდება.								
გ) ფინანსური იჯარიდან მისაღები გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანების აღიარება იჯარით გაცემული ქონების რეალურ (სამართლიან) ღირებულებასა და იჯარის ხელშეკრულების დანებისას განსაზღვრული იჯარის მინიმალური შენატანების ამჟამინდელი ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით ხდება.								
სტრუქტონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			
		მთლიანი ნაშთი	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საეჭვო მოთხოვნის ანარიცხი	საბალანსო ღირებულება	მთლიანი ნაშთი	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საეჭვო მოთხოვნის ანარიცხი	საბალანსო ღირებულება	
გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები								
010	გრძელვადიანი კრედიტები და სესხები	-	-	-	-	-	-	
020	ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში 1	266 104 330,00	-	266 104 330,00	244 590 084,00	-	244 590 084,00	
030	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	
040	სხვა გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები და არაფულადი მოთხოვნები	-	-	-	-	-	-	
050	მ. შ ფინანსური იჯარიდან გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-	-	
060	სულ გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	266 104 330,00	-	266 104 330,00	244 590 084,00	-	244 590 084,00	
სტრუქტონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	ზრდა				
				მომდინარე პერიოდის შეძენით	კურსთაშორის სხვაობით	რეკლასაციები	კაპიტალ-მეთოდით	სხვა ზრდით
გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები								
010	გრძელვადიანი კრედიტები და სესხები	-	-	-	-	-	-	
020	ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	100 930 799,00	244 590 084,00	-	-	-	22 840 803,00	
030	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	
040	სხვა გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები და არაფულადი მოთხოვნები	-	-	-	-	-	-	
050	მ. შ ფინანსური იჯარიდან გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-	-	
060	სულ გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	100 930 799,00	244 590 084,00	-	-	-	22 840 803,00	
სტრუქტონის კოდი	დასახელება	დაგრძელებული გაუფასურების ზარალი/საეჭვო მოთხოვნების ანარიცხები						
		საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	წლის ღირებულების შემცირების ხარჯები 1	წლის გაუფასურების უკუგატარებით შემოსავალი 1	აქტივების რეკლასაციები (+/-)	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	
გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები								
010	გრძელვადიანი კრედიტები და სესხები	-	-	-	-	-	-	
020	ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	-	-	-	-	-	-	
030	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	
040	სხვა გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები და არაფულადი მოთხოვნები	-	-	-	-	-	-	
050	მ. შ ფინანსური იჯარიდან გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-	-	
060	სულ გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	
1 განმარტით ღირებულების შემცირების ან ღირებულების შემცირების უკუგატარების მიზეზები								
სტრუქტონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	წინა საანგარიშგებო პერიოდი 31 დეკემბრის მდგომარეობით					
010	გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანება ფინანსური იჯარიდან	-	-					
020	სულ მთლიანი ინვესტიცია ფინანსურ იჯარაში	-	-					
030	ფინანსური იჯარის მინიმალური შენატანების ამჟამინდელი ღირებულება	-	-					
040	გამოთქმული ფინანსური შემოსავალი	-	-					
სტრუქტონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	ზრდა/კლება წამებში და დეფიციტში ასახვით (+/-)	ზრდა/კლება რეზერვებში ასახვით (+/-)	წინა საანგარიშგებო პერიოდი 31 დეკემბრის მდგომარეობით			
010	ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	-	-	-	-			
020	ინვესტიციები სახელმწიფო კომერციულ საწარმოებში	-	-	-	-			
030	ინვესტიციები მკაცვრით ერთეულებსა და ერთობლივ საქმიანობებში	-	-	-	-			

კლუბა					საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
მიმდინარე პერიოდის დაფარვით	კურსთაშორის სხვაობით	რეკლასიფიცირ ებით	კაპიტალ- მეთოდით	სხვა კლებით *	
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1 326 557,00	266 104 330,00
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1 326 557,00	266 104 330,00

შენიშვნა N6 ძირითადი აქტივები									
საადრისგო პოლიტიკები:									
ა) ფინანსურ ანგარიშგაში ძირითადი აქტივების შეფასება თვითღირებულების მიდვლის გამოყენებით ხდებოა.									
ბ) ძირითად აქტივებს ცვეთა წრეფი მყოფი გამოყენებით დარცხება.									
გ) ცვეთის დარცხვისათვის სასარგებლო მომსახურების მინიმალური ვადები განისაზრდება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქციით „საპირუტყო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ზედატარულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგაში ასახვის შესახებ“.									
საანგარიშგო პერიოდის საბოლოო ნაშთი									
წინა საანგარიშგო პერიოდის საბოლოო ნაშთი									
დასახელება									
ლიტერატურა1									
დაგროვილი ცვეთა									
დაგროვილი გაუფასურება									
სახალისო ღირებულება									
ლიტერატურა 1									
დაგროვილი ცვეთა									
დაგროვილი გაუფასურება									
სახალისო ღირებულება									
010 შენობა-ნაგებობები საკუთარი მიზნებისათვის გამოყენებულად									
020 საცხოვრებელი სახლები									
030 არსაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები									
040 სხვა ნაგებობები									
050 მიწის გაუმჯობესება									
060 მიწა									
070 მანქანა-დანადგარები და ინვეტარი									
080 სატრანსპორტო მოწყობილობა									
090 სხვა მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობა									
100 საინფორმაციო, კომპიუტერული, სატელეკომუნიკაციო და სხვა დანადგარები, ჯედი და აღჭურვა									
110 სხვა მანქანა-დანადგარები და ინვეტარი									
120 სამხედრო იარაღის სისტემები									
130 კულტივირებული მცენარეები და ცხოველები									
140 სულ									

გ ა ს ვ ე ჯ ა

გაყიდვით	გრანტებით	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები	დანაკლისით	სხვადასხვა ხარჯებით2	სხვა გასვლებით3	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
-	150 359,00	-	-	-	9 989 590,00	1 112 698 808,00
-		-	-	-	6 618,00	17 626 296,00
-	150 359,00	-	-	-	2 786,00	66 692 737,00
-		-	-	-	666 226,00	298 067 230,00
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	9 313 960,00	730 312 545,00
-	2 619 974,00	896 498,00	-	-	117 358,00	30 828 617,00
-	2 619 974,00	855 698,00	-	-	73 522,00	3 913 591,00
-	-	40 800,00	-	-	43 836,00	26 915 026,00
-	-	-	-	-	1 619,00	3 098 615,00
-	-	40 800,00	-	-	42 217,00	23 816 411,00
-	-	-	-	-	-	-
-	17 812,00	42 008,00	-	-	9 800,00	9 169 604,00
-	2 788 145,00	938 506,00	-	-	10 116 748,00	1 152 697 029,00
ძირითადი აქტივების დაგროვილი გაუფასურების ზარალი						
წლის გაუფასურების ხარჯის უკუგატარებით შემოსავალი 4	გასვლისას ანულირებული	მიღებული დაგროვილი გაუფასურება	აქტივების რეკლასიფიცირება (+/-)	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი		
-	273 394,00	-	-	-		
-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-		
-	273 394,00	-	-	-		
-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-		
-	74 577,00	-	-	4 904,00		
-	44 192,00	-	-	-		
-	30 385,00	-	-	4 904,00		
-	-	-	-	-		
-	30 385,00	-	-	4 904,00		
-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-		
-	347 971,00	-	-	4 904,00		

[illegible]

გ ა ს ვ წ ა						საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
გაყიდვით	გრანტებით	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებ ული ხარჯები	დანაუღოსით	სხვადასხვა ხარჯებით2	სხვა გასვლებით 3	
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	55 284,00
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	60 642,00
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	115 926,00
საინვესტიციო ქონების დაგროვილი გაუფასურების ზარალი						
წლის გაუფასურებ ის ხარჯის უკუგატარები თ შემოსავალი	გასვლისა ს ანულირე ბული	მიღებული დაგროვილი გაუფასურება	აქტივების რეკლასიფი ცირება (+/-)	საანგარიშ გებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი		
-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-		

[illegible]

	შენიშვნა N 11 სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივები												
	საადრევეთ პოლიტიკები:												
	მიუთითეთ ასევე გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების აღრიცხვისათვის გამოყენებული საადრევეთ პოლიტიკები												
სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი				წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი							
		თვითღირებულება	დაგროვილი ცვეთა	დაგროვილი გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება	თვითღირებულება	დაგროვილი ცვეთა	დაგროვილი გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება				
010	ფასეულობები	-	-	-	-	-	-	-	-				
020	მატერიალური არაწარმოებული აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-				
030	მემკვიდრეობითი აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-				
040	დაუმთავრებელი აქტივები	752 657 854,00	-	-	752 657 854,00	746 352 110,00	-	-	746 352 110,00				
050	დაუმთავრებელი მშენებლობა	722 254 400,00	-	-	722 254 400,00	710 723 071,00	-	-	710 723 071,00				
060	აქტივები, რომელთა საკუთრების უფლება ჯერ არ არის მოპოვებული ან სხვა ერთეულზე გადასაცემად მიღებული	5 445 300,00	-	-	5 445 300,00	5 445 300,00	-	-	5 445 300,00				
070	საოპერაციო იჯარით მიღებული ქონების არსებითი გაუმჯობესება	3 571,00	-	-	3 571,00	-	-	-	-				
080	გასაყიდად გამოზნული გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	23 581 948,00	-	-	23 581 948,00	29 185 459,00	-	-	29 185 459,00				
090	ზრდის პროცესში მყოფი ბიოლოგიური აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-				
100	დაუმთავრებელი არამატერიალური აქტივი	1 372 635,00	-	-	1 372 635,00	998 280,00	-	-	998 280,00				
110	არაწარმოებული აქტივების (გარდა მიწისა) საკუთრების უფლების გადაცემის ხარჯები	-	-	-	-	-	-	-	-				
120	სულ	752 657 854,00	-	-	752 657 854,00	746 352 110,00	-	-	746 352 110,00				
სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაგზავნილი საწყისი ნაშთი	მიღება									
				წინა საანგარიშგებო პერიოდის ავანსების შეცდომებით	მიმდინარე პერიოდის შესყიდვით	არსებითი გაუმჯობესებით	გრანტებით	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	დანაკლისის აღდგენით	საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნით	სხვადასხვა შემოსავლები		
010	ფასეულობები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
020	მატერიალური არაწარმოებული აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
030	მემკვიდრეობითი აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
040	დაუმთავრებელი აქტივები	739 898 253,00	746 352 110,00	8 884 473,00	86 434 524,00	-	932 035,00	30 671,00	-	-	-		
050	დაუმთავრებელი მშენებლობა	725 012 521,00	710 723 071,00	8 884 473,00	86 056 598,00	-	932 035,00	30 671,00	-	-	-		
060	აქტივები, რომელთა საკუთრების უფლება ჯერ არ არის მოპოვებული ან სხვა ერთეულზე გადასაცემად მიღებული	3 500 107,00	5 445 300,00	-	-	-	-	-	-	-	-		
070	საოპერაციო იჯარით მიღებული ქონების არსებითი გაუმჯობესება	-	-	-	3 571,00	-	-	-	-	-	-		
080	გასაყიდად გამოზნული გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	10 387 345,00	29 185 459,00	-	-	-	-	-	-	-	-		
090	ზრდის პროცესში მყოფი ბიოლოგიური აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
100	დაუმთავრებელი არამატერიალური აქტივი	998 280,00	998 280,00	-	374 355,00	-	-	-	-	-	-		
110	არაწარმოებული აქტივების (გარდა მიწისა) საკუთრების უფლების გადაცემის ხარჯები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
120	სულ	739 898 253,00	746 352 110,00	8 884 473,00	86 434 524,00	-	932 035,00	30 671,00	-	-	-		

სხვა მიღებებით 3	გ ა ს კ ჯ ა						საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
	გაყიდვით	გრანტებით	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიც ირებული ხარჯები	დანაკლისით	სხვადასხვა ხარჯებით 2	სხვა გასვლებით 3	
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
9 313 960,00	14 854 823,00	62 648,00	446 873,00	-	-	83 925 575,00	752 657 854,00
-	-	-	446 873,00	-	-	83 925 575,00	722 254 400,00
-	-	-	-	-	-	-	5 445 300,00
-	-	-	-	-	-	-	3 571,00
9 313 960,00	14 854 823,00	62 648,00	-	-	-	-	23 581 948,00
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	1 372 635,00
-	-	-	-	-	-	-	-

	შენიშვნა N12 მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები							
	საადრიცხო პოლიტიკები:							
	მიუთითეთ ამოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებების აღრიცხვისათვის გამოყენებული საადრიცხო პოლიტიკები							
სტრიქონის კოდი	ვალდებულებები	საანგარიშო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	ზრდა		კლება		საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
				საკასო	სხვა 1	საკასო	სხვა 1	
მოკლევადიანი ფინანსური ვალდებულებები								
010	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები საბიუჯეტო სახსრებით	28 051 799,00	28 051 799,00	-	61 849 900,00	25 616 624,00	-	64 285 075,00
020	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები საბიუჯეტო სახსრებით ეროვნულ ვალუტაში	28 051 799,00	28 051 799,00	-	61 849 900,00	25 616 624,00	-	64 285 075,00
030	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები საბიუჯეტო სახსრებით უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
040	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებით	-	-	-	-	-	-	-
050	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებით ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
060	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებით უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
070	მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდები ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
080	მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდები უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
090	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-	-	-
100	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
110	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
120	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-	-	-
130	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
140	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
	გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
150	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხები	188 112 860,00	188 112 860,00	445 964,00	-	-	61 849 900,00	126 708 924,00
160	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხები ეროვნულ ვალუტაში	188 112 860,00	188 112 860,00	445 964,00	-	-	61 849 900,00	126 708 924,00
170	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხები უცხოურ ვალუტაში							-
180	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხები	-	-	-	-	-	-	-
190	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხები ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
200	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხები უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
210	გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-	-	-
220	გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
230	გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-

შენიშვნა N13 კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები								
	საადრეცხო პოლიტიკები:							
	მიუთითეთ კრედიტორული დავალიანებების, ანარიცხების და სხვა ვალდებულებების აღრიცხვისათვის გამოყენებული საადრეცხო პოლიტიკები							
	N13ა							
სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი წაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი წაშთი	ზრდა		კლება		საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო წაშთი
				საკასო	სხვა 1	საკასო	სხვა 1	
010	მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები 2-13-0000	29 807 262,00	12 059 407,00	594 279 626,00	22 656,00	578 016 485,00	-	28 345 204,00
020	სახაზინო ოპერაციებთან დაკავშირებული გადასახდელები	3 737 504,00	3 737 504,00	234 216 512,00	-	233 062 088,00	-	4 891 928,00
030	გადასახადებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები	39 651,00	39 651,00	10 433 932,00	-	10 413 494,00	-	60 089,00
040	თანამშრომლებთან და სტიპენდიანტებთან დაკავშირებული კრედიტორული დავალიანებები	28 858,00	28 858,00	55 722 313,00	-	55 718 896,00	-	32 275,00
050	მ.შ სოციალური დახმარებით წარმოქმნილი ვალდებულებები2	500,00	500,00	5 523 321,00	28 920,00	5 492 133,00	-	60 608,00
060	საქონლისა და მომსახურების მიწოდებასთან დაკავშირებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები	3 063 005,00	3 063 005,00	91 859 481,00	19 454,00	75 942 510,00	-	18 999 430,00
070	არაფინანსური აქტივების მიწოდებასთან დაკავშირებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანება	22 368 315,00	4 595 081,00	85 125 600,00	3 202,00	85 777 108,00	-	3 946 775,00
080	გადასახდელი პროცენტი	-	-	4 488 687,00	-	4 488 687,00	-	-
090	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები	569 929,00	595 308,00	112 433 101,00	-	112 613 702,00	-	414 707,00
100	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები (2-15-0000)	6 885 236,00	6 885 236,00	11 393 396,00	-	18 187 052,00	-	91 580,00
110	აფანსად მიღებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) შემოსავლები	6 885 236,00	6 885 236,00	11 393 396,00	-	18 187 052,00	-	91 580,00
110	მოკლევადიანი (მიმდინარე) აფანსად მიღებული საგადასახადო შემოსავლები	-	-	7 200,00	-	-	-	7 200,00
120	მოკლევადიანი (მიმდინარე) აფანსად მიღებული არასაგადასახადო შემოსავლები	6 885 236,00	6 885 236,00	11 386 196,00	-	18 187 052,00	-	84 380,00
130	მოკლევადიანი (მიმდინარე) აფანსად მიღებული ოჯარის შემოსავლები	-	-	-	-	-	-	-
140	მოკლევადიანი (მიმდინარე) აფანსად მიღებული გრანტებით და სხვა არაგაცვლითი ოპერაციებით შემოსავლები	-	-	-	-	-	-	-
150	მოკლევადიანი (მიმდინარე) აფანსად მიღებული სხვა არასაგადასახადო შემოსავლები	6 885 236,00	6 885 236,00	11 386 196,00	-	18 187 052,00	-	84 380,00
160	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი ვალდებულებები არაფინანსური აქტივების მიღებით	-	-	-	-	-	-	-
170	ბარტერული ოპერაციების შედეგად გასაცემი აქტივებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
180	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი ვალდებულებები არაგაცვლითი ოპერაციებთან დაკავშირებით	-	-	-	-	-	-	-
190	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით	-	-	-	-	-	-	-
200	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით ხაზინაში	-	-	-	-	-	-	-
210	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით ბანკში	-	-	-	-	-	-	-
220	დაბრუნების სარეზერვო ქვეანგარიში	-	-	-	-	-	-	-
230	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები 2-26-0000	-	-	-	-	-	-	-
240	საქონლისა და მომსახურების მიწოდებასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანება	-	-	-	-	-	-	-
250	არაფინანსური აქტივების მიწოდებით დარიცხული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-	-	-
260	სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-	-	-

	შენიშვნა N14 შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებიდან									
	საადრინფო პოლიტიკები:									
	1) საგადასახადო შემოსავლები აღიარდება ----- მეთოდით (მხოლოდითი შესაბამისი მეთოდი)									
	2)									
	N14a									
	საგადასახადო შემოსავლები 1									
სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა							
010	ფიზიკური პირებისგან სამშენიშნო გადასახადი	-	-							
020	კორპორაციებიდან და სხვა საწარმოებიდან მოგების გადასახადი	-	-							
030	ქონების გადასახადი	45 782 090,00	45 362 661,00							
040	დღგ	57 209 376,00	52 676 875,00							
050	ბეჭიზი	-	-							
060	საბაჟო და იმპორტის მოსაკრებლები	-	-							
070	სხვა საგადასახადო შემოსავლები	-	-							
080	სულ	102 991 466,00	98 039 536,00							
* ივსება შესაბამისი ერთეულების მიერ										
	N14 ბ შემოსავლები გრანტებით									
სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა						წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
		საბოუჯეტო სახსრები			არასაბოუჯეტო სახსრები					
		მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ
010	ფულადი ფორმით	88 292,00	-	88 292,00	55 070,00	-	55 070,00	30 379,00	-	30 379,00
020	უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებიდან მიღებული	-	-	-	-	-	-	-	-	-
030	საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული	88 292,00	-	88 292,00	-	-	-	25 379,00	-	25 379,00
040	სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული	-	-	-	55 070,00	-	55 070,00	5 000,00	-	5 000,00
050	იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული	-	-	-	55 070,00	-	55 070,00	5 000,00	-	5 000,00
070	სასაქონლო ფორმით	19 168,00	1 897 682,00	1 916 850,00	-	-	-	185 581,00	16 165 753,00	16 351 334,00
080	უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებიდან მიღებული	-	-	-	-	-	-	-	-	-
090	საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული	94,00	932 034,00	932 128,00	-	-	-	-	1 909 589,00	1 909 589,00
100	სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული	19 074,00	965 648,00	984 722,00	-	-	-	185 581,00	14 256 164,00	14 441 745,00
110	იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული	-	-	-	-	-	-	110 301,00	14 175 646,00	14 285 947,00
120	სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული	19 074,00	965 648,00	984 722,00	-	-	-	75 280,00	80 518,00	155 798,00
130	სულ	107 460,00	1 897 682,00	2 005 142,00	55 070,00	-	55 070,00	215 960,00	16 165 753,00	16 381 713,00
	N14 გ სხვა ოპერაციებიდან შემოსავლები									
სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა					
		საბოუჯეტო სახსრები	არასაბოუჯეტო სახსრები	სულ						
010	შემოსავლები სანქციებით, ჯარიმებით და საურავებით	22 922 009,00	91 574,00	23 013 583,00	12 665 801,00					
020	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	137 421 580,00	150 394,00	137 571 974,00	87 727 792,00					
050	მიმდინარე ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებით	69 161 443,00	94 646,00	69 256 089,00	50 222 367,00					
080	კაპიტალური ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებით	68 260 137,00	55 748,00	68 315 885,00	37 505 425,00					
090	შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით	-	-	-	134 121 401,00					
100	შემოსავლები შიდა მიმდინარე ტრანსფერებით	-	-	-	61 103 669,00					
110	შემოსავლები შიდა კაპიტალური ტრანსფერებით	-	-	-	73 017 732,00					
120	სულ	160 343 589,00	241 968,00	160 585 557,00	234 514 994,00					

	შენიშვნა N15 შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან				
	სააღრიცხვო პოლიტიკები:				
	მიუთითეთ გაცვლითი ოპერაციებიდან შემოსავლების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები				
	შენიშვნა N15ა შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან გარდა გრძელვადიანი აქტივების გასვლიდან მიღებული მოგება/(ზარალისა)				
სტრიქონი ს კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	შემოსავლები საკუთრებიდან	12 858 360,00	569 983,00	13 428 343,00	11 088 548,00
020	საპროცენტო შემოსავლები	10 043 191,00	569 983,00	10 613 174,00	8 750 093,00
030	დივიდენდებიდან შემოსავლები	-	-	-	-
040	რენტისგან შემოსავლები	2 815 169,00	-	2 815 169,00	2 338 455,00
050	შემოსავლები საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან	70 027 060,00	6 543 351,00	76 570 411,00	53 320 676,00
060	საქონლის გაყიდვებიდან შემოსავლები		96 962,00	96 962,00	136 318,00
070	მომსახურების გაწევიდან შემოსავლები	70 027 060,00	6 446 389,00	76 473 449,00	53 184 358,00
080	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	10,00	-	10,00	149 083,00
090	მიმდინარე ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებით	-	-	-	-
100	კაპიტალური ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებით	10,00	-	10,00	149 083,00
110	სულ	82 885 430,00	7 113 334,00	89 998 764,00	64 558 307,00
	შენიშვნა N15ბ გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი				
სტრიქონი ს კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	16 905 548,00	-	16 905 548,00	4 670 733,00
020	ძირითადი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	16 905 548,00	-	16 905 548,00	4 670 733,00
030	საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-
040	არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-
050	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-

შენიშვნა N16 გაუფასურების ხარჯები და გაუფასურების უკუგატარებით შემოსავლები					
სააღრიცხვო პოლიტიკები:					
მიუთითეთ გაუფასურების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები					
სტრუქტურული კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წილა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
გაუფასურების უკუგატარებით შემოსავლები					
010	საექვო მოთხოვნების ანარიცხების შემცირების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
020	მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
030	ძირითადი აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
040	საინვესტიციო ქონების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
050	არამატერიალური აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
060	შეღავათიანი მომსახურების აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
070	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
080	სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
090	ფინანსური აქტივების (გარდა დებიტორული დავალიანებებისა) გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
100	სულ გაუფასურების უკუგატარებით შემოსავლები	-	-	-	-
გაუფასურების ხარჯები					
110	საექვო/უიმედო მოთხოვნების ხარჯები	-	-	-	-
120	მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები	130 060,00	-	130 060,00	1 260,00
130	ძირითადი აქტივების გაუფასურების ხარჯები	307 852,00	45 023,00	352 875,00	177 725,00
140	საინვესტიციო ქონების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-
150	არამატერიალური აქტივების გაუფასურების ხარჯები	1 650,00	140,00	1 790,00	-
160	შეღავათიანი მომსახურების აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-
170	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-
180	სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-
190	ფინანსური აქტივების (გარდა დებიტორული დავალიანებებისა) გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-
200	სულ გაუფასურების ხარჯები	439 562,00	45 163,00	484 725,00	178 985,00

N17 გ					
სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	სუბსიდიები საჯარო კორპორაციებს	19 419 675,00	-	19 419 675,00	23 329 365,00
020	არაფინანსურ საჯარო კორპორაციებს	19 419 675,00	-	19 419 675,00	23 329 365,00
030	ფინანსურ საჯარო კორპორაციებს	-	-	-	-
040	სუბსიდიები კერძო საწარმოებს	-	-	-	-
050	არაფინანსურ კერძო საწარმოებს	-	-	-	-
060	ფინანსურ კერძო საწარმოებს	-	-	-	-
070	სუბსიდიები სხვა სექტორებს	-	-	-	-
080	სულ	19 419 675,00	-	19 419 675,00	23 329 365,00

	შენიშვნა N18 სხვადასხვა შემოსავლები და ხარჯები				
	სააღრიცხვო პოლიტიკები:				
	მიუთითეთ სხვადასხვა შემოსავლების და ხარჯების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები				
სტრიქონი ს კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
სხვადასხვა შემოსავლები					
010	უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილებით ფლობიდან მიღებული მოგება	3 355,00	-	3 355,00	20 975,00
020	უცხოურ ვალუტაში აქტივების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება	3 355,00	-	3 355,00	20 975,00
030	უცხოურ ვალუტაში ვალდებულებების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება	-	-	-	-
040	კაპიტალ-მეთოდით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით მიღებული მოგება	-	-	-	-
050	სულ სხვადასხვა შემოსავლები	-	-	3 355,00	-
სხვადასხვა ხარჯები					
060	უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილებით ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი	1 349 213,00	-	22 656,00	59 609,00
070	უცხოურ ვალუტაში აქტივების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი	22 656,00	-	22 656,00	59 609,00
080	უცხოურ ვალუტაში ვალდებულებების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი	-	-	-	-
090	კაპიტალ-მეთოდით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით წარმოქმნილი ზარალი	1 326 557,00	-	1 326 557,00	-
100	სულ სხვადასხვა ხარჯები	-	-	1 349 213,00	-

	შენიშვნა N19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან 1		
სტრიქონის კოდი	საგადასახადო შემოსავლების დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
010	ფიზიკური პირებისგან საშემოსავლო გადასახადი	-	-
020	კორპორაციებიდან და სხვა საწარმოებიდან მოგების გადასახადი	-	-
030	ქონების გადასახადი	45 782 090,00	45 362 661,00
040	დღგ	57 209 376,00	52 676 875,00
050	აქციზი	-	-
060	საბაჟო და იმპორტის მოსაკრებლები	-	-
070	სხვა საგადასახადო შემოსავლები	-	-
080	სულ	102 991 466,00	98 039 536,00
1 ივსება შესაბამისი ერთეულების მიერ, საკასო მეთოდის შესაბამისად			

შენიშვნა 21 ფაქტობრივი თანხებისა და საოპერაციო, საინვესტიციო და ფინანსური საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების შეჯერება (შედარება) 1						
სტრიქონის კოდი	ბიუჯეტის შესრულების ანგარიში		ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება			ბიუჯეტის ნაშთისა და წმინდა ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ზრდის (შემცირების) შეჯერება(შედარება)
	დასახელება	ბიუჯეტის შესრულება	ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან	
ბიუჯეტის შემოსულობები						
010	ბიუჯეტის შემოსავლები	0	0	0	0	0
020	გადასახადები	102 991 466,00	-	0	0	0
030	გრანტები	134 000 427,00	87 327 731,00	0	0	0
040	სხვა შემოსავლები	96 372 830,21	69 208 622,00	0	0	0
050	არაფინანსური აქტივების შემცირება	10 092 140,14	0	11 558 274,00	0	0
060	ფინანსური აქტივების შემცირება	-	0	25 888 930,00	0	0
070	ვალდებულებების ზრდა	-	0	0	-	0
080	სულ ბიუჯეტის შემოსულობები	343 456 863,35	0	0	0	0
ბიუჯეტის გადასანდელები						
090	შრომის ანაზღაურება	37 636 040,00	28 454 717,00	0	0	0
100	საქონელი და მომსახურება	68 368 069,00	56 311 450,00	0	0	0
110	პროცენტი	4 488 687,00	5 015 295,00	0	0	0
120	სუბსიდიები	19 422 794,00	19 422 794,00	0	0	0
130	გრანტები	2 488,00	2 488,00	0	0	0
140	სოციალური დახმარება	16 926 169,00	13 836 751,00	0	0	0
150	სხვა ხარჯები	45 438 499,00	34 990 866,00	0	0	0
160	არაფინანსური აქტივების ზრდა	119 741 871,00	0	58 730 066,00	0	0
170	ფინანსური აქტივების ზრდა	-	0	-	0	0
180	ვალდებულებების (ვალის) შემცირება	25 616 624,00	0	0	25 888 930,00	0
190	სულ ბიუჯეტის გადასანდელები	337 641 241,00	0	0	0	0
200	ბიუჯეტის ნაშთი2	5 815 622,35	0	0	0	-331840268,7
210	ფულადი სახსრების ეკვივალენტები	0	0	0	0	0
220	ბიუჯეტისა და ფულადი სახსრების ეკვივალენტების მთლიანი ნაშთი	0	0	0	0	-331840268,7
230	წმინდა ფულადი სახსრები საქმიანობის მიხედვით	0	- 1 498 008,00	- 21 282 862,00	- 25 888 930,00	0
240	ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა (შემცირება)3	0	48 669 800,00			0

	შენიშვნა N22 სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი კატეგორიები 1		
	საადრისგვო პოლიტიკები:		
	მიუთითეთ ადმინისტრირებადი კატეგორიების აღრიცხვისათვის გამოყენებული საადრისგვო პოლიტიკები		
სტრუქტურული კოდი	აქტივები	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
010	ფულადი სახსრები ხაზინაში	5 623 622,00	5 053 398,00
020	სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
030	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	731 694,00	1 315 894,00
040	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	0	0
050	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	4 891 928,00	3 737 504,00
060	სხვა ანგარიშები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	-	-
070	ხაზინის სავალუტო ანგარიში		
080	ფულადი სახსრების ექვივალენტები	-	-
090	სახელმწიფო ხაზინის მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
100	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
110	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ებისა და არასამეურნეო, არაკომერციული იურიდიული პირების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
120	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
130	მიმდინარე ინვესტიციები	-	-
140	მოკლევადიანი სესხები	-	-
150	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი	-	-
160	ფინანსური იჯარიდან მისაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი	-	-
170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	-	-
180	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები	-	-
190	სხვა მოკლევადიანი აქტივები	-	-
200	გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	266 104 330,00	244 590 084,00
210	გრძელვადიანი სესხები	-	-
220	ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	266 104 330,00	244 590 084,00
230	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	-	-
240	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	753 277 430,00	746 761 031,00
250	ძირითადი აქტივები	1 102 608 718,00	1 046 301 650,00
260	საინვესტიციო ქონება	114 393,00	115 926,00
270	არამატერიალური აქტივები	505 183,00	292 995,00
280	შეღავათიანი მომსახურების აქტივები	-	-
290	ფინანსური იჯარის ფარგლებში მიღებული აქტივები	-	-
300	სხვა არაფინანსური აქტივები	752 657 854,00	746 352 110,00
310	სულ სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი აქტივები	1 025 005 382,00	996 404 513,00
სტრუქტურული კოდი	ვალდებულებები	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
010	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები	92 721 859,00	46 996 442,00
020	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	-	-
030	მოკლევადიანი (მიმდინარე) სესხები	64 285 075,00	28 051 799,00
040	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი	-	-
050	გრძელვადიან ფინანსურ იჯარაზე გადასახდელების მიმდინარე ნაწილი		
060	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულების გრძელვადიანი ვალდებულების მიმდინარე ნაწილი		
070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები	28 345 204,00	12 059 407,00
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ანარიცხები		
090	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები	91 580,00	6 885 236,00
100	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით	-	-
110	გრძელვადიანი ვალდებულებები	126 708 924,00	188 112 860,00
120	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	-	-
130	გრძელვადიანი სესხები	126 708 924,00	188 112 860,00
140	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფინანსური იჯარით	0	0
150	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებით გრძელვადიანი ვალდებულებები	0	0
160	გრძელვადიანი ანარიცხები	0	0
170	სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები	-	-
180	სულ სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი მთლიანი ვალდებულებები	219 430 783,00	235 109 302,00

სტრუქტურული კოდი	შემოსავლები	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
010	საგადასახადო შემოსავლები	102 991 466,00	98 039 536,00
020	შემოსავლები გრანტებით	2 060 212,00	16 381 713,00
030	სხვა შემოსავლები	13 428 343,00	11 088 548,00
040	საპროცენტო შემოსავლები	10 613 174,00	8 750 093,00
050	დივიდენდებიდან შემოსავლები	-	-
060	რენტებიდან შემოსავლები	2 815 169,00	2 338 455,00
070	საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლები	76 570 411,00	53 320 676,00
080	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავლები	16 905 548,00	4 670 733,00
090	შემოსავლები გარიგებით, სანქციებით და საურავებით	23 013 583,00	12 665 801,00
100	შემოსავლები გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არაა კლასიფიცირებული	137 571 984,00	87 876 875,00
110	შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით	-	134 121 401,00
120	სხვა საოპერაციო შემოსავლები		
130	კურსთაშორის სხვაობით და ფლობით მიღებული სხვა მოგება	3 355,00	-
140	სხვა ეკონომიკური ნაკადებიდან მიღებული მოგება		
150	სულ სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი შემოსავლები	372 544 902,00	418 165 283,00
სტრუქტურული კოდი	ხარჯები	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
010	შრომის ანაზღაურების ხარჯები	39 325 026,00	29 886 266,00
020	საქონლისა და მომსახურების ხარჯები	83 804 736,00	59 762 367,00
030	გრანტების და სუბსიდიების ხარჯები	22 330 161,00	37 694 692,00
040	ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები	18 658 463,00	16 472 947,00
050	შიდა ტრანსფერებით ხარჯები	-	16 472 947,00
060	სოციალური დახმარების/უზრუნველყოფის ხარჯები	17 094 139,00	13 832 721,00
070	სხვა ხარჯები	71 559 438,00	35 831 411,00
080	საპროცენტო ხარჯები	4 488 687,00	5 015 295,00
090	რენტის ხარჯები	-	-
100	ხარჯები გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	51 619 384,00	26 861 971,00
110	ქონებასთან დაკავშირებული ხარჯები, გარდა პროცენტისა	23 344,00	25 442,00
120	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები	15 428 023,00	3 928 703,00
130	სხვა საოპერაციო ხარჯები		
140	კურსთაშორის სხვაობით და ფლობით წარმოქმნილი სხვა ზარალი	1 349 213,00	-
150	სხვა ეკონომიკური ნაკადებიდან წარმოქმნილი ზარალი		
160	სულ სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი ხარჯები	254 121 176,00	209 953 351,00

ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2023 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

შენიშვნა N1 სააღრიცხვო პოლიტიკები და სხვა განმარტებითი შენიშვნები

1. ინსტრუქციების და სტანდარტების ჩამონათვალი, რის შესაბამისადაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება; ასევე, სტანდარტების და ინსტრუქციების ის ჩანაწერები, რომელთა გათვალისწინება ვერ მოხდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადების/წარდგენის დროს; ასევე, ამ გადახრების გამომწვევი მიზეზები

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია შემდეგი ინსტრუქციების საფუძველზე:

- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 4 თებერვლის #24 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის წესის“ შესახებ;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020წ. 15 იანვრის N 17 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის და მისი გამოყენების შესახებ“;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 5 მაისის N 108 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე ფინანსური აღრიცხვა-ანგარიშგების წარმოების შესახებ“;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2019 წლის 5 აპრილის #99 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის დამტკიცების თაობაზე“;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბერი №424 ბრძანებით დამტკიცებული „სახელმწიფო ხაზინის მომსახურებაზე მყოფი ორგანიზაციების მიერ გადახდების განხორციელების წესის შესახებ“;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის №364 ბრძანების „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და ინვენტარიზაციის შედეგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ორგანიზაციის ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოების და ფინანსური ანგარიშგების შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, რომლის საფუძველად გამოყენებულია შემდეგი სსბასს-ები :

- სსბასს 1 – ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა;
- სსბასს 3 – სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები;
- სსბასს 9 – შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან
- სსბასს 12 – მატერიალური მარაგები
- სსბასს 14 – ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მოვლენები;
- სსბასს 17 – ძირითადი აქტივები;
- სსბასს 23 – შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან (გადასახადები და ტრანსფერები);
- სსბასს 24 – ბიუჯეტის შესახებ ინფორმაციის წარდგენა ფინანსურ ანგარიშგებაში;
- სსბასს 31 – არამატერიალური აქტივები;
- სსბასს 35 – კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება.

საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, საანგარიშო პერიოდში მოქმედი სხვა სტანდარტები ბუღალტრულ აღრიცხვაში მუნიციპალიტეტს არ გამოუყენებია. წარმოდგენილი სტანდარტების მოთხოვნები და დაშვებებიც ორგანიზაციის საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო საქმიანობის და პროგრამული ბიუჯეტის სპეციფიკის, არსებობის და „ხარჯ-სარგებლიანობის“ პრინციპების, საკადრო და ფინანსური რესურსების, მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის, ორგანიზაციის სტრუქტურული მოწყობის და სხვა ფაქტორების გათვალისწინებით, სრულად არ არის გამოყენებული. იმ შემთხვევაში როცა საჭირო გახდა სხვა სტანდარტების გამოყენება, კონკრეტული ეკონომიკური მოვლენები შეფასებული იქნა სსბასს -ის საფუძველზე, ჩამოყალიბდა აღრიცხვის წესები და პირობები და აისახა ფინანსურ ანგარიშგებაში ან გამჟღავნდა განმარტებით შენიშვნაში ისეთი სახით, რომ დაცულია ფინანსური ანგარიშგების ხარისხობრივი მახასიათებლები. შენიშვნებში სსბასს -დან გადახრის საფუძვლები განმარტებულია და გადახრების აუცილებლობა დასაბუთებულია.

სააღრიცხვო პოლიტიკა უცვლელად გამოიყენება ერთი საანგარიშო წლიდან მეორეზე და ყოველწლიურად მისი დამტკიცება არ ხდება; საანგარიშგებო პერიოდში სააღრიცხვო პოლიტიკაში ცვლილებების შეტანა არ მომხდარა. იგეგმება მიმდინარე წელს სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილება, რომელიც განხორციელდება ცვლილებების შეტანის თაობაზე სსბასს 3-ის შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არსებით შეცდომებს; არ არის გამოტოვებული არსებითი აღრიცხვის ელემენტები და არც არსებითი უზუსტობებია დაშვებული, რომელიც ინდივიდუალურად ან ერთობლიობაში გავლენას მოახდენს მომხმარებლის მიერ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებაზე ან მომხმარებლის მიერ ანგარიშგების შეფასებებზე.

2. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების აღწერილობები

სსბასს საფუძველზე დარიცხვის მეთოდით მომზადებული საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, მისი საქმიანობის ფინანსური შედეგებისა და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ისეთი ინფორმაციას, რომელიც მომხმარებლებს შეუძლიათ გამოიყენონ რესურსების განაწილებაზე გადაწყვეტილების მისაღებად და ასახავს მუნიციპალიტეტის ანგარიშვალდებულებასა და პასუხისმგებლობას, მისთვის მიწოდებული რესურსების მიმართ. ეს ინფორმაციებია:

- ა) ინფორმაცია, ფინანსური რესურსების წყაროების, განაწილებისა და გამოყენების შესახებ;
- ბ) ინფორმაცია იმის შესახებ, როგორ დააფინანსა მუნიციპალიტეტმა თავისი საქმიანობები და როგორ შეასრულა ფულად სახსრებთან დაკავშირებული მოთხოვნები;
- გ) ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობისა და მისი ცვლილებების შესახებ; და
- დ) აგრეგირებული ინფორმაცია, რომლის მიხედვით შესაძლებელია მიღწეული შედეგების მიხედვით შეფასდეს საბიუჯეტო ხარჯების ეფექტიანობა და მიზნობრიუობის დაცვა:
 - კანონიერად მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება, დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად;
 - მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება იურიდიული და სახელშეკრულებო მოთხოვნების, მათ შორის, შესაბამისი საკანონმდებლო ორგანოების მიერ დადგენილი ფინანსური შეზღუდვების შესაბამისად.

ბუღალტრული აღრიცხვა წარმოებს დარიცხვის მეთოდით. გამოყენებულია მოქმედი კანონმდებლობით დაშვებული გამონაკლისები. სამუშაო ანგარიშთა გეგმის სტრუქტურა ითვალისწინებს: საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებს; მმართველობითი აღრიცხვის და შესაბამისი ანალიზური აღრიცხვის წესებს და პირობებს; სტატისტიკურ და სხვა არაფინანსური ანგარიშების მომზადების წესებს.

მუნიციპალიტეტის ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანად არის წარდგენილი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, საქმიანობის ფინანსური შედეგების და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ და არ ეწინააღმდეგება კანონმდებლობის მოთხოვნებს. ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა ეკონომიკური მოვლენა საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტით მოთხოვნილი შეფასების და აღიარების კრიტერიუმების გათვალისწინებით არის ასახული. არსებითობა შეფასებულია შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრული კრიტერიუმებით, რომელიც ითვალისწინებს შეფასებას რიცხობრივი მაჩვენებლის ან შინაარსის მიხედვით, რომელიც უმთავრესად პროგრამული ბიუჯეტის შესრულების ინდიკატორების, საბიუჯეტო კანონმდებლობის და ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის საფუძველზე განისაზღვრება. საანგარიშგებო პერიოდში განხორციელებული ოპერაციების უფრო

სრულყოფილად წარმოჩენის მიზნით, ფინანსურ ანგარიშგებასთან ერთად წარდგენილია დამატებითი ინფორმაცია იმ მუხლების შესახებ, რომლებიც არ აკმაყოფილებენ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარების კრიტერიუმებს.

მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და სახელმწიფო ხაზინაში წარდგენის ვალდებულება, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის გათვალისწინებით, აკისრია მუნიციპალიტეტს. უზრუნველყოფილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სისრულე: მოიცავს ყველა კონტროლირებული ერთეულის - მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებულ და საბიუჯეტო კოდექსით საბიუჯეტო ორგანიზაციად განსაზღვრულ ა(ა)იპ-ების ფინანსურ ანგარიშგებებს. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს, არაარსებითი გამოწვევების გარდა, უმთვრესად დაცულია ანგარიშგების ხარისხობრივი მახასიათებლები. ანალიტიკური ბუღალტრული აღრიცხვის მონაცემები შესაბამისობაშია სინთეზურ ბუღალტრულ ანგარიშგებებთან და ნაშთებთან; უზრუნველყოფილია შემდეგი მოთხოვნების დაცვა: შინაარსის ფორმაზე უპირატესობა - ეკონომიკური მოვლენების აღრიცხვაში ასახვა, რომელიც ეფუძნება არა იმდენად მათ სამართლებრივ ფორმას, არამედ მოვლენის ეკონომიკურ შინაარსს.

სსმას-ის მიხედვით სრული კონსოლიდაცია ვერ განხორციელდა, ვინაიდან ხაზინის ელექტრონული საინფორაციო სისტემით გათვალისწინებული ელექტრონული მთავარი წიგნის ფუნქციონალი ამ ეტაპზე დასრულებული სახით არ ფუნქციონირებს და სრული კონსოლიდაციისთვის შიდა ოპერაციებზე საჭირო ინფორმაციას მუნიციპალიტეტი ვერ იღებს. საანგარიშგებო პერიოდში მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან ა(ა)იპ-ებისთვის სუბსიდიის მუხლით გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში გაწული საკასო ხარჯები ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით არ არის აღრიცხული, ვინაიდან სუბსიდიის ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლებად არ არის დეტალიზებული (სუბსიდიის ხარჯების ქვეტიპებს დეტალური ყველა მუხლის მიხედვით ხაზინის სისტემა არ ითვალისწინებს და საკასო ხარჯების გაწევა და აღრიცხვა ქვეტიპებად არ ხდება). მოთხოვნები და ვალდებულებები, რომლებიც წარმოშობილია მუნიციპალიტეტსა (მაკონტროლებელსა) და კონტროლირებულ ერთეულებს შორის შიდა ოპერაციებით, ფინანსური ანგარიშგებიდან ელიმინირებულია, ხოლო კონსოლიდაციას დაქვემდებარებულ ერთეულებს შორის განხორციელებული ოპერაციების და ნაშთების ელიმინირება სრულად უზრუნველყოფილია.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ეკონომიკური მოვლენები დაჯგუფებულია მათი ეკონომიკური მახასიათებლების მიხედვით.

ფინანსური ანგარიშგების ელემენტებია:

- ა) აქტივები;
- ბ) ვალდებულებები;
- გ) წმინდა აქტივები/კაპიტალი;
- დ) შემოსავლები;
- ე) ხარჯები;
- ვ) წმინდა აქტივებში /კაპიტალში განხორციელებული სხვა ცვლილებები;
- ზ) ფულადი სახსრების ნაკადები.

ბუღალტრულ ანგარიშებზე ჩანაწერების შეტანის საფუძველს წარმოადგენს პირველადი აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტი, რომელიც ასახავს ეკონომიკური მოვლენის მოხდენის ფაქტს. ეკონომიკური მოვლენების მოკორესპონდენტო ბუღალტრულ ანგარიშებზე ასახვა ხდება პირველად დოკუმენტებში მითითებული ოპერაციების და სხვა მოვლენების მოხდენის თარიღით და მიეკუთვნება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებას, რომელსაც უკავშირდება აღნიშნული მოვლენა. მუდმივ და დროებით ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩაწერის პრინციპის გამოყენებით, ფულად გამოსახულებაში. დროებით ანგარიშებზე ასახული შემოსავლები და ხარჯები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ანგარიშგების თარიღისთვის 31 დეკემბერს გადახურულია წმინდა აქტივების/კაპიტალის ანგარიშებზე. საცნობარო ანგარიშები გამოიყენება ფინანსური მდგომარეობის და შედეგების შესახებ დამატებითი ფინანსური ინფორმაციის წარსადგენად. საცნობარო ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩანაწერის პრინციპის გამოყენების გარეშე, ფულად გამოსახულებაში.

მუნიციპალიტეტის და ყველა კონტროლირებული ერთეულების მიერ საბიუჯეტო ასიგნებები გამოყენებული იყო დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად. საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით განსაზღვრული მოთხოვნები, გადახდების განხორციელების წესებით დადგენილ ეტაპებზე (ვალდებულების რეგისტრაცია, წინასწარი გადახდა, დამოწმება) დაცულია; ხარჯები გაწეულია და ფინანსური ვალდებულებები საანგარიშო პერიოდში აღიარებულია „საქართველოს საბიუჯეტო

კოდექსის“ მოთხოვნების დაცვით, რაც ითვალისწინებს: - შესაბამისი დაზუსტებული ბიუჯეტით გათვალისწინებული ასიგნების ზევით გადახდაზე ვალდებულების აღება დაუშვებელია; ასევე ასიგნებების ზევით ფინანსური ვალდებულების აღიარება დაუშვებელია, გარდა საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებითა და მრავალწლიანი შესყიდვებით ნაკისრი ვალდებულებებისა.

საბიუჯეტო თანხების გადახარჯვა არ მომხდარა. ხარჯები არ გაწეულა ასიგნების გარეშე, გარდა კანონმდებლობით განსაზღვრული გამოწვევებისა. კანონმდებლობით განსაზღვრული და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით დაშვებული გამოწვევების, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით გამოყენებულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური და უწყვეტი მომსახურების ხარჯებთან მიმართებაში, როგორც დარიცხვის მეთოდით ხარჯების აღრიცხვის, ასევე ბიუჯეტის საკასო შესრულების დროს,

ფინანსური ანგარიშგების პაკეტი მოიცავს:

- ა) ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას;
- ბ) ფინანსური შედეგების ანგარიშგებას;
- გ) ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებას;
- დ) წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას;
- ე) ბიუჯეტისა და რეალური თანხების შედარებას,
- ვ) განმარტებითი შენიშვნას.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია გასული პერიოდის შესადარისი ინფორმაცია. გამოწვევების სახით, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია მიმდინარე პერიოდში ბიუჯეტის შემოსავლების გარკვეული კატეგორიების აღრიცხვა საკასო მეთოდით (ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ელექტრონული მთავარი წიგნი სრული ფუნქციონალით ამუშავებამდე);

აქტივებისა და ვალდებულებების, ან ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვა, საანგარიშო პერიოდში არ მომხდარა, რომელიც როგორც სსმასს-ით, ასევე მოქმედი კანონმდებლობით დაუშვებელია. საანგარიშო პერიოდში გამოწვევების შემთხვევას ადგილი არ ქონია.

შემდგომში მთავრობის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებიდან გამომდინარე, მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების კომპონენტების ფორმები წარმოდგენილია ინსტრუქციით დამტკიცებული ფორმატით, მათ შორის საბალანსო მუხლები ნულოვანი ნაშთით. განმარტებითი შენიშვნების ცხრილები ნულოვანი ნაშთებით ანგარიშგებაში წარმოდგენილია. ხოლო დაკავშირებული ტექსტური ფინანსური და არაფინანსური ინფორმაციები, მუნიციპალიტეტის საქმიანობისთან დაკავშირებით, ასახულია შენიშვნა #1 -ში.

სსმასს განსაზღვრული კრიტერიუმების მიხედვით, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში განცალკევებულად არის ასახული მიმდინარე და გრძელვადიანი აქტივები და მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ვალდებულებები.

ინსტრუქციით დადგენილი პუცლიტები მუხლების გარდა, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში დამატებითი მუხლების წარდგენის საჭიროება არ არის, ხოლო საცნობარო ანგარიშგებზე ასახული ინფორმაციები გამჭლავნებულია. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აღიარებულია საანგარიშგებო პერიოდში შემოსავლებისა და ხარჯების ყველა მუხლი, როგორც ნამეტი ან დეფიციტი. შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლები განსაზღვრულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით და გათვალისწინებულია სსმასს მოთხოვნები. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში და განმარტებითი შენიშვნებში წარმოდგენილია მთლიანი შემოსავლის ქვეჯგუფი, რომლის დაჯგუფება/კლასიფიკაცია მოხდა ოპერაციების შინაარსის მიხედვით, ხოლო აღიარებული ხარჯების კლასიფიკაცია - მათი ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, რაც უფრო საიმედო ინფორმაციას იძლევა. ფუნქციების მიხედვით ხარჯები ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული არ არის.

შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად, მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც მუნიციპალიტეტის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია რომ შეფასდეს:

- მუნიციპალიტეტის მიერ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების გამოყენების უნარი და
- მუნიციპალიტეტის მოთხოვნილებები, ფულადი სახსრების გამოყენების შესახებ.

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება და განმარტებები წარმოდგენილია სსბასს 2 – ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ, შესაბამისად. სსბასს-დან გადახრა და ფულადი სახსრებს აღიარება მუნიციპალიტეტის მიერ განსაზღვრულია შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით და საფუძვლად გამოყენებულია ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის ძირითადი პრინციპის მოთხოვნები: - „დამოუკიდებლობა – საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის, ავტონომიური რესპუბლიკების რესპუბლიკური ბიუჯეტებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების დამოუკიდებლობა, რომელსაც უზრუნველყოფს საკუთარი შემოსულობები და ნაშთი, აგრეთვე საკუთარი გადასახდელების დამოუკიდებლად განსაზღვრის უფლება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად“.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება, როგორც ფინანსური ანგარიშგების სავალდებულო კომპონენტი, მომზადებულია პირდაპირი მეთოდით. ანგარიშგებაში ფულად ნაკადებზე ინფორმაციის საფუძველს წარმოადგენს საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო სახსრებით ბიუჯეტების შესრულების ანგარიშგების მაჩვენებლები და საბაზინო ანგარიშგებზე შემოსულობებისა და გადასახდელების აღრიცხვის მონაცემები. ხაზინის ერთიან ანგარიშზე საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით ბიუჯეტის შემოსულობების აღრიცხვა-ანგარიშგების წესების შესაბამისად შემოსავლებში აისახება გაურკვეველი თანხები, რომელიც ანგარიშგების თარიღისთვის ასახულია ხაზინის ერთიან ანგარიშზე, როგორც საკასო ხარჯის შემდეგ უკან მობრუნებული თანხები, რომელიც არ არის ბიუჯეტში მიმართული.

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში ასახულია:

- საანგარიშგებო პერიოდის ნამეტი / დეფიციტი;
- სსბასს 3-ის თანახმად სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შედეგები და აღიარებული შეცდომების კორექტირებები, რომლებიც განცალკევებით არის წარმოდგენილი, ასევე ერთჯერადი გადაფასებებით კაპიტალის კორექტირებები აქტივების თვითღირებულების დაზუსტების მიზნით.

ორ საანგარიშგებო თარიღს (საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისი და დასასრული) შორის წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებებით ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებია წმინდა აქტივების ზრდა ან შემცირება საანგარიშგებო პერიოდში. ანგარიშგებაში ასახულია შემოსავლებისა და ხარჯების ჯამური თანხა, იმ მუხლების ჩათვლით, რომელთა აღიარება ხდება უშუალოდ წმინდა აქტივებში/კაპიტალში, როგორცაა გადაფასებით განპირობებული ზრდა ან შემცირება.

წინა პერიოდის კაპიტალის საწყისი ნაშთი კორექტირებულია, რაც გამოწვეულია წინა საანგარიშგებო პერიოდში არასრული დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის წარმოებით და ერთჯერადი გადაფასებებით. კორექტირების მაჩვენებელი არსებითია შინაარსობრივად/მოცულობითი მაჩვენებლით და ახდენს მნიშვნელოვან გავლენას შესაძარ ინფორმაციაზე.

სსბასს 24 თანახმად, ფინანსური ანგარიშგების ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მომზადებულია საკასო მეთოდით. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება ინსტრუქციის თანახმად მომზადებულია მხოლოდ ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტისთვის. ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის მიერ მომზადებულია საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად, ფინანსური ანგარიშგებისგან დამოუკიდებლად. მუნიციპალიტეტის სამეურნეო ოპერაციების შინაარსი საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით, ძირითადი საქმიანობების აღწერა და შესაბამის კანონმდებლობა, რომელიც არეგულირებს საბიუჯეტო საქმიანობას, მოცემულია ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის პროგრამული ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში.

ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომზადარი მოვლენები

მუნიციპალიტეტი სსბასს 14 თანახმად ასახავს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მოვლენებს. ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომზადარი მოვლენებს მიეკუთვნება ისეთი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის. მოვლენები, რომლებზეც ერთეულს გააჩნია მტკიცებულებები ანგარიშგების თარიღისათვის პირობების არსებობაზე, განიხილება

ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მაკორექტირებელ მოვლენებად, ხოლო მოვლენები, რომლებიც მიგვანიშნებს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში წარმოქმნილ პირობებზე – ანგარიშგების თარიღის შემდგომ არამაკორექტირებელ მოვლენებად. ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მაკორექტირებელი მოვლენების შემთხვევაში (რაც ძირითადად დაკავშირებულია კომუნალურ ხარჯებთან და ინვენტარიზაციის შედეგების ასახვასთან) ხდება ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების კორექტირება ან ისეთი მუხლების აღიარება, რომლებიც მანამდე არ იყო აღიარებული, ხოლო ანგარიშგების თარიღის შემდგომი არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ, აისახება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში აისახება ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მხოლოდ ისეთი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და მუნიციპალიტეტის (მაკონტროლებელი ერთეულის) ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის პერიოდში. შემდგომ, ანგარიშგების დამტკიცებისა და სახაზინო სამსახურის მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღს შორის პერიოდში, მომხდარი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენების ასახვა მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და განმარტებით შენიშვნებში არ ხდება.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების ცვლილებების აღწერილობა, რომლებიც აისახა ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის რესტროსპექტული გამოყენების სახით; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებით ანალოგიური მონაცემები

საანგარიშო პერიოდში სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შედეგად რეტროსპექტულ გადაანგარიშება არ მომხდარა.

4. წინა პერიოდ(ებ)ის არსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა რეტროსპექტული გადაანგარიშების შედეგად; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებული ანალოგიური მონაცემები

წინა საანგარიშო პერიოდის არსებითი შეცდომები ანგარიშგების მომზადების დროს გასწორდა რეტროსპექტული გადაანგარიშებით, რაც გამოწვეულია სხვათა გამოყენებით ზუღალტრული აღრიცხვის წესების და პირობების შეცვლით, რაც ძირითადად დაკავშირებულია ბიუჯეტის შემოსავლების და მუნიციპალიტეტის ფულადი სახსრების დარიცხვის მეთოდით სრულად აღრიცხვასთან,

5. წინა პერიოდ(ებ)ის არარსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა პერსპექტიულად, მიმდინარე პერიოდის ანგარიშგებაში

ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არარსებით შეცდომებს, ვინაიდან არ გამოვლენილა ანგარიშგების მომზადების დროს.

6. არსებითი არამაკორექტირებელი მოვლენის შესახებ დეტალური ინფორმაცია, ფინანსური შედეგის წინასწარ შეფასებასთან ერთად, ან შესაბამისი მიზეზების მითითებით, თუ რატომ ვერ მოხერხდა ფინანსური შედეგების წინასწარი განსაზღვრა

არამაკორექტირებელ მოვლენებს წარმოადგენს კანონმდებლობით დადგენილი გამონაკლისები, დაკავშირებულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და უწყვეტი

მომსახურების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის წესთან, რომელიც გამოყენებულია 2022 წლის ხარჯებთან მიმართებაში.

ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები შენიშვნა N2 ა—თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულად სახსრებად ასახულია ხაზინის ერთიანი ანგარიშითა სისტემაში ასახული მუნიციპალიტეტის კუთვნილი როგორც საბიუჯეტო, ასევე არასაბიუჯეტო ფულადი სახსრების ნაშთები საანგარიშგებო პერიოდის საწყის და საბოლოო ნაშთების სახით, რომელიც დადასტურებულია სახაზინო და საბანკო ამონაწერებით. უცხოურ ვალუტაში მუნიციპალიტეტს ნაშთი არ ერიცხება. არასაბიუჯეტო სახსრების სახით რიცხული თანხები არის კონტროლირებული ერთეულების - ა(ა)იპ-ების კუთვნილი ფულადი სახსრები, რომლებიც ასახულია ამ ერთეულების ფინანსურ ანგარიშგებაში როგორც მოთხოვნა დებიტორული დავალიანების სახით მუნიციპალიტეტის მიმართ და მუნიციპალიტეტის მიერ აღრიცხულია, როგორც ვალდებულება ა(ა)იპ-ების მიმართ. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს სსბასსს მიხედვით კონსოლიდაციის მოთხოვნების შესაბამისად ელიმინირებულია დებიტორულ-კრედიტორული დავალიანებები და აღიარებულია მუნიციპალიტეტის ფულად არასაბიუჯეტო სახსრებად. ფულადი სახსრების ეკვივალენტები მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია: საბიუჯეტო კოდექსით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში, დამატებითი საბიუჯეტო შემოსავლების მიღების მიზნით, კომერციულ ბანკებში დროებით განთავსებული ფულადი სახსრები არ აკმაყოფილებენ სსბასსს დადგენილ კრიტერიუმებს და ფულადი სახსრების ეკვივალენტებად არ აღირიცხება.

მუნიციპალიტეტის ფულად სახსრების ნაშთში ასახულია საკასო ხარჯების მომზადების შედეგად სახაზინო კოდექსი გაურკვეველი თანხების სტატუსით რიცხული სახსრები, რომელიც ბიუჯეტში მიიმართება მომდევნო საბიუჯეტო წელს, რაგორც ბიუჯეტის შემოსავალი წინა წლებში ბიუჯეტების გამოყენებული სახსრების მომზადების შედეგად მიღებული შემოსავლები“.

მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები- შენიშვნა 2 ა—თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სსბასსს განსაზღვრული ინვესტიციები მუნიციპალიტეტს აღიარებული აქვს. დებიტორული დავალიანების სახით მოთხოვნის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც სავარაუდოა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღნიშნული აქტივისგან. მოკლევადიანი მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება ნომინალური ღირებულებით, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შესაძლებელია შემცირდეს საექვო მოთხოვნების ანარიცხების თანხებით. ანგარიშგების თარიღისათვის რიცხული მოთხოვნები არის შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შედეგად წარმოშობილი მოთხოვნები.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მუნიციპალიტეტი აფასებს არსებობს თუ არა რაიმე მინიშნება დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების შესახებ სსბასსს 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები, მიხედვით. თუ თანხების მიღება შეუძლებელია, ამ შემთხვევაში მთლიანად ნულოდნა შესაბამისი მოთხოვნა და გაუფასურების ზარალი აღიარდება ხარჯად. თუ არსებობს დებიტორული დავალიანების გარკვეული ნაწილის გადაუხდელობის ალბათობა, დარჩენილი დებიტორული დავალიანების ნაშთის შესაბამის ანარიცხები აღიარდება და აღიარდება საექვო დებიტორული დავალიანების ხარჯი ზარალის სახით.

თუ მუნიციპალიტეტმა მიიღო თანხები უკვე გაუფასურებული მოთხოვნიდან, მაშინ მიღებული თანხები აღირიცხება როგორც შემოსავალი გაუფასურების უკუგატარების შედეგად და აისახება ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში. საანგარიშო პერიოდში გაუფასურებით ხარჯი არ აღიარებულია და გაუფასურებული დებიტორული დავალიანებების საღრიცხვო შეფასების ცვლილებით მუნიციპალიტეტს შემოსავალი არ მიუღია.

მოთხოვნების თანხების ჩამოწერა და დებიტორული დავალიანების დაფარვა ხდება მაშინ, როდესაც :

- მიღებულია მოთხოვნასთან დაკავშირებული ყველა თანხა;
- მისაღებ თანხებთან დაკავშირებული ყველა უფლებები გადაეცა სხვა პირს;
- მიღებულია მომსახურება ან აქტივი.

ანგარიშგების თარიღისთვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული დებიტორული დავალიანებები რეალურია და შეფასებულია საიმედოდ, დადასტურებულია, რომ მუნიციპალიტეტში მოსალოდნელია დავალიანებებიდან ეკონომიკური სარგებლის/მომსახურების პოტენციალის მიღება. საცნობარო ანგარიშებზე აღირიცხება ჩამოწერილი დებიტორული დავალიანებები ჩამოწერიდან 5 წლის განმავლობაში, პირობითი აქტივები სსბასს 19 შესაბამისად აღრიცხება; მათ შორის, სამეურნეო ოპერაციაზე მიმდინარე სასამართლო დავებთან დაკავშირებით. პირობითი აქტივები და ჩამოწერილი დებიტორული დავალიანებები საცნობარო ანგარიშებზე მუნიციპალიტეტს ანგარიშგების თარიღისთვის არ ერიცხება.

მატერიალური მარაგები-შენიშვნა #3 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მატერიალური მარაგების აღრიცხვას მუნიციპალიტეტი აწარმოებს სსბასს 12 „მატერიალური მარაგები“. შესაბამისად; მუნიციპალიტეტის მატერიალური მარაგები არის არაფინანსური აქტივები:

- ა. მომსახურების პროცესში გამოსაყენებელი ნედლეულისა და მასალების ფორმით;
 - ბ. გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების - ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობების სახით;
 - გ. ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება სხვა ერთეულებზე განაწილებისათვის ჩვეულებრივ (საოპერაციო) რეჟიმში.
 - დ. ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება გაყიდვისთვის.
 - ე. მანქანა-დანადგარების სათადარიგო ნაწილების ფორმით, გარდა ისეთი სათადარიგო ნაწილებისა, რომლებიც აკმაყოფილებს ძირითად აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს, და სხვა მარაგებს.
- მუნიციპალიტეტი მარაგს აღიარებს დარიცხვის მეთოდით. მატერიალური მარაგების შეფასებისას იყენებს თვითღირებულების მეთოდს, როდესაც მათი შეძენა ხდება გაცვლითი ოპერაციის გზით. მატერიალური მარაგების თვითღირებულება მოიცავს შეძენის (ტრანსპორტირებისა და სხვა სავალდებულო ხარჯების გათვალისწინებით) დანახარჯს, რომლებიც გაწეულია მის მოცემულ ადგილამდე ტრანსპორტირებისათვის და სათანადო მდგომარეობაში მოსაყვანად. მატერიალური მარაგების შესყიდვის შემთხვევაში, ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან, მარაგების თვითღირებულებაში შემავალი სსბასს განსაზღვრული დანახარჯების საკასო ხარჯი გაიწევა საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმ მუხლიდან, საიდანაც ხდება მარაგების შესყიდვის საკასო ხარჯის გაწევა.

არაგაცვლითი ოპერაციის შემთხვევაში მიღებული ისეთი მატერიალური მარაგების შეფასებისას, რომელთაც საბალანსო ღირებულება გააჩნიათ, აღიარდება გადმომცემი ერთეულის მიერ აღნიშნული მატერიალური მარაგების შესაფასებლად გამოყენებული თვითღირებულების ოდენობით ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხით, თუ ოპერაციის მეორე მხარეს წარმოადგენს საბიუჯეტო ორგანიზაცია, სხვა შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბასს მოთხოვნებს სამართლიანი ღირებულების დადგენაზე. მიუხედავად სსბასს მოთხოვნისა, კერძო სექტორიდან მიღებული აქტივების სამართლიანი ღირებულებები არ განსაზღვრება, საექსპერტო შეფასებაზე მომსახურების შესასყიდად ფინანსური რესურსების სიმცირის გამო და ასევე, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის გათვალისწინებით. შედეგად აღიარებულია თვითღირებულებით (მიღების დოკუმენტის საფუძველზე).

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის მიზნით სსბასს განსაზღვრული ნეტო სარეალიზაციო და ჩანაცვლების ღირებულებები, კანონმდებლობით განსაზღვრული საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, მუნიციპალიტეტის მიერ არ გამოიყენება, გარდა აუქციონის გზით მარაგების გაყიდვის შემთხვევისა. აუქციონის ჩატარების წესის თანახმად, ექსპერტული შეფასებით დგინდება გასაყიდი საქონლის სარეალიზაციო ფასი და ბუღალტრულ აღრიცხვაში აისახება როგორც სასაქონლო ფორმით მიღებული არაკლასიფიცირებული შემოსავლები. გაყიდვის შემთხვევაში სარეალიზაციო ღირებულება აღიარდება რეალიზაციის ხარჯად - სხვა დანარჩენი საქონლისა და მომსახურების ხარჯის კატეგორიაში, ხოლო მიღებული შემოსავალი სრულად აღიარდება დარიცხვის მეთოდით, როგორც საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი, ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აისახება მოგება ან ზარალი (ნეტო), ხოლო შენიშვნა #15 და შენიშვნა #17 სრული შემოსავალი და სრული ხარჯი.

მუნიციპალიტეტის მიერ იმ მატერიალური მარაგების, რომელთა შესყიდვა საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილება კონტროლირებულ ან/და სხვა ერთეულებზე, აღიარების შემთხვევაში, ჩანაცვლების ღირებულების განსაზღვრა არ ხდება და ხარჯად აღიარდება თვითღირებულებით.

მატერიალური მარაგები (გარდა გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგებისა, რომელთაზე დაკავშირებულია შემოსავლის მიღება), შესაბამისი პერიოდის ხარჯად აღიარდება:

ა. განაწილებისას, ექსპლუატაციაში გადაცემის მიზნით გაცემის შემთხვევაში;

ბ. საკუთრების უფლების და ყველა რისკის გადაცემისას, უსასყიდლოდ განაწილების შემთხვევაში.

გ. მასთან დაკავშირებული მომსახურების გაწევის შემთხვევაში, შესაბამისი მომსახურების დადასტურების შემდეგ.

დ. გადაცემისთანავე ან საბოლოო მოხმარების შემთხვევაში, თუ მატერიალური მარაგები გადაცემულია დადგენილი ნორმების ფარგლებში.

გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგები ხარჯად აღიარდება იმ პერიოდში, როცა ხდება მასთან დაკავშირებული შემოსავლის აღიარება, როგორც განსაზღვრულია შემოსავლის სააღრიცხვო პოლიტიკით.

მატერიალური მარაგების დაზიანების, გაფუჭების ან სხვა მიზეზით დანაკარგი და დანაკლისი, აღიარდება როგორც ხარჯი ზარალის სახით იმ პერიოდში, როდესაც ქონდა შემთხვევას ადგილი. მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირება მისი გაუფასურების შედეგად, აღიარდება როგორც „მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები“.

მატერიალური მარაგების ხარჯად აღიარების შემთხვევაში, სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის განსაზღვრისთვის გამოიყენება ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაცია და ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმის ინსტრუქცია. ხარჯად აღიარებული მატერიალური მარაგების თვითღირებულების შესაფასებლად მუნიციპალიტეტი იყენებს მარაგების აღრიცხვის სსბასს განსაზღვრულ მეთოდებს -- საშუალო შეწონილს, ინდივიდუალური აღრიცხვის და ფიფო მეთოდს. როდესაც ხდება მარაგების გამოყენება ძირითადი აქტივების არსებითი გაუმჯობესებისთვის, ხდება მარაგების ღირებულების ასახვა ძირითად აქტივებზე, რაც სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია როგორც საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა. მუნიციპალიტეტი ახდენს მატერიალური მარაგების სრულ ინვენტარიზაციას მინიმუმ წელიწადში ერთხელ. მცირეფასიანი გრძელვადიანი აქტივების სინთეზური აღრიცხვა ისეთი წესებით და პირობებით წარმოებს, როგორც სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგების, ხოლო ანალიზური აღრიცხვა და ჩამოწერის პროცედურები ისეთი ფორმით არის დადგენილი, როგორც ძირითადი აქტივების შემთხვევაში.

საცნობარო ანგარიშები ხარჯებში ჩამოწერილი მატერიალური მარაგების აღრიცხვისთვის გამოიყენება და აისახება მატერიალური მარაგების ექსპლუატაციიდან ამოღებამდე. ანგარიშების თარიღისთვის 01 საცნობარო ანგარიშზე ირიცხება მატერიალური მარაგი 86 874 247 ლარის, ხოლო დამატებით 04 საცნობარო ანგარიშზე ასახულია ექსპლუატაციაში გადაცემული ხარჯებში აღიარებული მცირეფასიანი გრძელვადიანი აქტივი 7 162 782 ლარის. არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული მატერიალური მარაგების, რომელიც არ აკმაყოფილებს სარგებლის მიღების თაობაზე სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებს, მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარდება და ასახვისთვის შექმნილია საცნობარო ანგარიში „02 – პასუხსაგებ შენახვაზე მიღებული მარაგები“. საცნობარო ანგარიშზე ჩანაწერის ანუღირების საფუძველია მარაგების გასვლის დამადასტურებელი დოკუმენტის საბუღალტრო სამსახურში წარმოდგენა. არაგაცვლითი ოპერაციის ფარგლებში (სხვისთვის გადასაცემად გამიზნული) შეძენილი მარაგები, რომელიც არ აკმაყოფილებს სარგებლის მიღების თაობაზე სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებს, მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარდება და დანიშნულებით გადაცემამდე აისახება საცნობარო ანგარიშზე – „03 – სხვისთვის გადასაცემი მარაგები“. საცნობარო ანგარიშზე ჩანაწერის ანუღირების საფუძველია მარაგების დანიშნულებით გადაცემის დამადასტურებელი დოკუმენტი.

სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები შენიშვნა N4 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა მიმდინარე აქტივები ანგარიშგების თარიღისთვის წარმომოხილია წინასწარი (ავანსად) გადასახდელების გადახდით. წინასწარგადახდილი აქტივის შეფასება ხდება გადახდილი თანხის მიხედვით.

წინასწარი გადახდები საანგარიშო პერიოდში, მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად, განხორციელებულია ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან. წინასწარი გადახდებზე წარმოდგენილი საბანკო გარანტიები აღირიცხება „012“ საცნობარო ანგარიშზე. გარანტიის თანხების ნაშთი ანგარიშგების თარიღისთვის შეადგენს 21 228 326,00 ლარს. დამოწმების ვადები ყველა სამეურნეო ოპერაციაზე დაცულია; მათ შორის ინსტრუქციის მიხედვით გადავადებების შემთხვევებში. მიმდინარე აქტივების სახით რიცხული დებიტორული დავალიანებების დაფარვა ხდება აქტივის აღიარებით ან საქონლისა და მომსახურების მიღებით ან გადარიცხული თანხების უკან მობრუნებით. მიმდინარე წელს გადარიცხული თანხის იმავე წელს მობრუნების შემთხვევას ხდება ბიუჯეტის საკასო ხარჯის შემცირება და შესაბამისი ასიგნების რესურსის აღდგენა, ხოლო მომდევნო წლებში მობრუნების შემთხვევაში, თანხა მიიმართება ბიუჯეტში, როგორც წინა წლის ბიუჯეტის გამოუყენებელი თანხების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები. სსბასს მიხედვით ამ შემთხვევაში მობრუნებული თანხა არ განიხილება შემოსავლად, აღიარდება როგორც ფინანსური აქტივის კლებით მიღებული რესურსი და წარმოადგენს ბიუჯეტის შემოსულობებს (დაფინანსების წყაროს). შემოსავლად აღიარების პოლიტიკა განსაზღვრულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად და განიხილება როგორც გადახრა სსბასს-დან და გამჟღავნდება განმარტებით შენიშვნებში. თუ მობრუნებული თანხის ინდენტიფიცირებისთვის არ არის საკმარისი რეკვიზიტები, თანხა აისახება გაურკვეველი თანხების სახაზინო კოდზე, და ის აისახება ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში - საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრების სახით.

დებიტორული დავალიანებების კონტროლის მიზნით, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით, „მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისებით აღიარდება სსბასს შესაბამისად - მოთხოვნის წარმომოხის წყაროდ აღიარებულია შემოსავალი, ხოლო არაფინანსური აქტივის დანაკლისი აღიარებულია როგორც ზარალი გაუფასურების ხარჯის ანგარიშზე.

გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები - შენიშვნა N5-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები მოიცავს წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციებს, სხვა გრძელვადიან ფინანსურ აქტივებს, გრძელვადიან დებიტორულ დავალიანებებსა და არაფულად მოთხოვნებს. გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების თავდაპირველი შეფასებისათვის გამოყენებულია ნომინალური ღირებულება, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შეიძლება შემცირებულ იქნეს გაუფასურების ზარალის თანხებით. მუნიციპალიტეტის მიერ გრძელვადიანი საიჯარო ხელშეკრულებით გაცემულია ძირითადი აქტივები, მათ შორის მიწა, მაგრამ არ არის აღიარებული ფინანსურ იჯარად, მიუხედავად სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებთან შესაბამისობისა. აქტივები, რომელსაც მუნიციპალიტეტი არ იყენებს საოპერაციო საქმიანობაში, და რომლის პრივატიზაციის გადაწყვეტილება არ არის მიღებული, საკუთრებაშია არა მუნიციპალიტეტის კომერციული მიზნებისთვის, არამედ იჯარით გასაცემად ბიუჯეტში დამატებითი შემოსავლების მიღების მიზნით. ამასთან ადგილობრივი თვითმმართველობის ქონების იჯარაში აუქციონის წესით გადაცემის შემთხვევაში, უპირატესობა ეძლევა მოიჯარეს მიერ გრძელვადიან საიჯარო ხელშეკრულებებს. შედეგად იჯარით გაცემული აქტივების აღრიცხვის წესი მუნიციპალიტეტის მიერ დადგენილია საოპერაციო იჯარის მიხედვით. საიჯარო გადასახდელები ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით. ფინანსური იჯარიდან მისაღები გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანების აღიარება სსბასს მიხედვით არ ხდება. იგეგმება საიჯარო ხელშეკრულების პირობების სსბასს-თან შესაბამისობის შეფასება და, ფინანსური იჯარის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის ჩამოყალიბება, რომლის მიხედვითაც, სტანდარტების მოთხოვნების დაკმაყოფილების შემთხვევაში, მოხდება იჯარით გაცემული აქტივების ფინანსური იჯარის სახით აღრიცხვა.

სსპასს თანახმად, წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციები თვითღირებულებით ფასდება, თუ ინვესტიციები არ ხორციელდება კონტროლირებულ ერთეულებში, მეკავშირე ერთეულებსა თუ ერთობლივ საქმიანოებში. ასეთ შემთხვევებში მათი შეფასება კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებით ხდება. მუნიციპალიტეტის მიერ მეკავშირე ერთეულებში- სახელმწიფო საწარმოებში, ინვესტიციები აქვია და კაპიტალის სახით, აღიარებულია თვითღირებულების მეთოდით, რას ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში და დანართ ფორმაში. მუნიციპალიტეტი გეგმავს ინვესტიციების აღრიცხვის კაპიტალ-მეთოდის სრულად დანერგვას სსპასს -ის მოთხოვნების შესაბამისად. კაპიტალ-მეთოდის დანერგვის შემთხვევაში ცვლილებების შეტანა ინვესტიციების ღირებულებებში განხორციელდება სსპასს 3 -ის მოთხოვნების დაცვით და დაზუსტდება ფინანსური აქტივების ღირებულებები.

ძირითადი აქტივები - შენიშვნა #6 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს აღრიცხავს სსპასს 17 -ძირითადი აქტივები, საფუძველზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების გათვალისწინებით. ძირითადი აქტივი არის გრძელვადიანი მატერიალური აქტივი, რომლებიც გამოიყენება საქონლის ან მომსახურების მიწოდებაში ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება მხოლოდ მაშინ, თუ:

მოსალოდნელია მასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება;

შესაძლებელია მისი საიმედო შეფასება;

ღირებულება 500 ლარი და მეტია.

მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითად აქტივს აღიარებს იმ თარიღით, როდესაც ისინი იქნა მიღებული, მოპოვებული იქნა მათზე საკუთრების უფლება და ახორციელდეს სსპასს ით განსაზღვრულ კონტროლს. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება საწყისი თვითღირებულების მეთოდით. თვითღირებულება მოიცავს ყველა იმ დანახარჯს, რომელთა გაწევა საჭიროა აქტივის მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად. აქტივის შესასყიდ ღირებულებასთან ერთად ის მოიცავს ადგილმდებარეობის მოსაშზადებელი სამუშაოების, მიტანისა და მონტაჟის, კვალიფიციური სპეციალისტების მიერ გაწეული საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯებს, ასევე აქტივის დემონტაჟისა და ადგილმდებარეობის აღდგენის ხარჯებს. ამ შემთხვევაში ყველა დანახარჯის საკასო ოპერაციები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა ძირითადი აქტივების ზრდის მუხლით. დანახარჯები (ტრანსპორტირების და სათანადო მდგომარეობაში მოყვანისთვის საჭირო სხვა დანახარჯები), რომლის ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ არის შესაძლებელი, აღიარდება, სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით საბიუჯეტო კლასიფიკაციით ან/და ანგარიშთა გეგმით განსაზღვრულ, ხარჯის შესაბამის კატეგორიაში. მუნიციპალიტეტი სარგებლობს ინსტრუქციით განსაზღვრული გამონაკლისებით და ძირითადი აქტივების აღრიცხვის გადაფასების მეთოდს არ იყენებს. უსასყიდლოდ ან ნომინალურ ფასად მიღებული ძირითადი აქტივების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება მისი აღიარებისას, არ განიხილება გადაფასებად.

ძირითადი აქტივის საბიუჯეტო ორგანიზაციისგან არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღების შემთხვევაში, მოცემული აქტივის აღიარება, სახელმწიფო მმართველობის სექტორის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების პრინციპების გათვალისწინებით, ხდება პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით, ხოლო მუნიციპალიტეტის მიერ კერძო სექტორისგან და საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან, ასევე უცხო ქვეყნის მთავრობებიდან არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულების თანხით. სამართლიანი ღირებულების დადგენა ხდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ექსპერტული შეფასებით. იმ შემთხვევაში, როცა მუნიციპალიტეტის მიერ ვერ ხდება ექსპერტულ შეფასებაზე მომსახურების შესყიდვა, შესაბამისი ფინანსური რესურსების არ არსებობის გამო ან ხარჯი-სარგებლიანობის პრინციპით მომსახურების შესყიდვის არაუფექტურობის გამო, ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების დოკუმენტით განსაზღვრული თვითღირებულებით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), რის შესახებ ინფორმაცია მჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს, ფინანსურ ანგარიშგებაში ინფორმაციის გამჟღავნების მიზნით, აჯგუფებს არაფინანსური აქტივების და მათზე ოპერაციის საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მეხუთე თანრიგის მიხედვით. გაუმჯობესებაზე გაწეული დანახარჯებით იზრდება ძირითადი

აქტივის ღირებულება იმ შემთხვევაში, თუ იგი ზრდის აქტივის გამოყენების ვადას ან ზრდის მის მომსახურების პოტენციალს და ხარისხს. ნებისმიერი სხვა დანახარჯი ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აღიარდება, როგორც ხარჯი. ძირითადი აქტივების მიმდინარე რემონტის და არსებითი გაუმჯობესების დანახარჯების შეფასების კრიტერიუმში, გარდა სხვას-ის, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის და სფსს 2014 განსაზღვრული შეფასების კრიტერიუმებისა, დამატებით არ არის განსაზღვრული. სამეურნეო ოპერაციების დაგეგმვის დროს, ხდება შეფასება, მიიღება თუ არა დამატებითი ეკონომიკური სარგებელი თუ მომსახურების პოტენციალი, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ძირითადი აქტივი აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელსაც გამოკლებული აქვს დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი. 2021 წლის 1 იანვრამდე ნულოვანი ღირებულების მქონე ექსპლუატაციაში მყოფი აქტივი, რომელიც აღირიცხულია საცნობარო ანგარიშგებაზე, ასევე საკუთრებაში არსებულ იმ აქტივებთან დაკავშირებით, რომელთა ღირებულება არ არის განსაზღვრული და აღიარებული, ღირებულების განსაზღვრის შესახებ ყოვლისმომცველი ინფორმაციის მოპოვებისა და სტანდარტის დებულებებთან სრულ შესაბამისობაში მოსაყვანად იყენებს გარდამავალი დებულებით განსაზღვრულ გამოწვევის და მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითადი აქტივების სრულად აღიარებას გეგმავს გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე.

ძირითადი აქტივები, რომელთა მიღება უშუალოდ არ უკავშირდება ორგანიზაციის მიერ ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღებას, აღიარდება ძირითად აქტივად, თუ მათი დახმარებით მიიღება სარგებელი სხვა ძირითადი აქტივებიდან, რაც შეუძლებელია ამ (დამხმარე) აქტივების არსებობის გარეშე. დამხმარე აქტივების აღირიცხვა წარმოებს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით დადგენილი წესების და შეფასების - არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შესაბამისად. განუყოფელი ნაწილი აღიარდება არსებითი გაუმჯობესებად და აისახება აქტივის მიღების ოპერაციაზე. არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შეფასებას მუნიციპალიტეტი ახდენს შემდეგი კრიტერიუმებით:

ა. არის თუ არა შესაძლებელი დამხმარე აქტივის დემონტაჟი მისი ან/და ძირითადი აქტივის დაუზიანებლად;

ბ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის და მისი სხვა აქტივზე მონტაჟის დანახარჯები არსებითია და არაეფექტურია დამხმარე აქტივის სამართლიანი ღირებულების გათვალისწინებით;

გ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის შემთხვევაში არსებითად მცირდება (ან შეუძლებელია) ძირითადი აქტივიდან ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოღინება.

მუნიციპალიტეტის მიერ საკუთარი მიზნებისთვის შექმნილი ძირითადი აქტივების (საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა) თვითღირებულება, ისე განისაზღვრება როგორც შემენის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებზე ცვეთის დარიცხვას აწარმოებს წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით. ძირითადი აქტივების ნარჩენი ღირებულების დადგენა არ ხდება, როგორც უმნიშვნელო და არაარსებითი ღირებულება ცვეთადი თანხის გაანგარიშებაში - საჯარო სექტორის ძირითადი მახასიათებელია ძირითადი აქტივების შესყიდვა მისი მომსახურების პოტენციალის სრულად მოხმარების მიზნით, სრულად გაცვეთილი ცვეთადი აქტივის საჯარო სექტორიდან მიღების შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი მოცემული აქტივს ასახავს შესაბამის საცნობარო ანგარიშზე, პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით. ძირითად აქტივს ცვეთა მას შემდეგ აღარ ერიცხება, როდესაც ხდება აღიარების შეწყვეტა. იმ შემთხვევაში, როცა ძირითადი აქტივი მუნიციპალიტეტს ვეღარ აძლევს მომსახურების პოტენციალს ან ეკონომიკურ სარგებელს, აქტივი გაუფასურებულია. ცვეთადი ძირითადი აქტივის გასელის შემთხვევაში აღიარება წყდება და საბალანსო ღირებულებით აღიარდება ხარჯად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების შესაბამისად.

იმ ძირითადი აქტივების, რომელთა შესყიდვა ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილდება კონტროლირებულ ერთეულებზე, ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის კაპიტალური გრანტების ხარჯებში აღიარდება საბალანსო ღირებულებით.

ძირითადი აქტივების ჩამოწერას მუნიციპალიტეტი ახდენს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად. საანგარიშო პერიოდში ჩამოიწერა 354 665 ლარის ღირებულების ძირითადი აქტივი.

გასაყიდი (პრივატიზაცია) ძირითადი აქტივი, რომელიც, თვითღირებულებაზე ინფორმაციის არარსებობის გამო, არ არის აღიარებული, აუქციონის მიზნებისთვის დადგენილი ღირებულებით აღიარდება არაკლასიფიცირებული შემოსავლის სახით გასაყიდად გამოწვეული აქტივების კატეგორიაში. რეალიზაციიდან მიღებული თანხების აღიარების საფუძველია პრივატიზაციიდან მიღებული თანხების ბიუჯეტის შემოსულობებში აღრიცხვის წესები და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული პირობები - ძირითადი აქტივების რეალიზაციის შედეგად დარიცხვის მეთოდით აღიარებული შემოსავლები, ბიუჯეტში მიიმართება შემოსულობების სახაზინო ანგარიშზე და აღიარდება როგორც შემოსულობები არაფინანსური აქტივების კლასით. საბალანსო ღირებულება აისახება რეალიზაციის ხარჯებში - გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯის სახით. გასაყიდად გამოწვეულ ძირითად აქტივებს ანგარიშგების თარიღისთვის ცვეთა არ ერიცხება.

მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს მემკვიდროებით აქტივებს.

ძირითადი აქტივების ინვენტარიზაციას მუნიციპალიტეტი ატარებს წელიწადში ერთხელ (გარდა უმრავი ქონებისა, რომელიც ტარდება სამ წელიწადში ერთხელ) საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის #364 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და ინვენტარიზაციის შედეგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით.

მუნიციპალიტეტის მიერ, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკაში სსბასს 16 - საინვესტიციო ქონება, და სსბასს 32 - შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები: უფლების გადაცემი, მოთხოვნების შესაბამისად აღრიცხვის წესების და პირობების განსაზღვრამდე, არ ხდება ძირითადი აქტივების რეკლასიფიცირება საინვესტიციო ქონებად ან/და შეღავათიანი მომსახურების აქტივებად. ცვლილებები განხორციელდება გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე, მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი შეზღუდვების და კანონმდებლობაში ცვლილებების საჭიროების შეფასების შედეგების გათვალისწინებით.

არამატერიალური აქტივები -შენიშვნა N8-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არამატერიალურ აქტივებს აღიარებს სსბასს 31- არამატერიალური აქტივები, საფუძველზე, რომლის თანახმადაც არამატერიალური აქტივი არის იდენტიფიცირებადი არამონეტარული აქტივი ფიზიკური ფორმის გარეშე. არამატერიალურ აქტივად აღიარდება აქტივი თუ აქტივი იდენტიფიცირებადია, კონტროლდება მუნიციპალიტეტის მიერ და შესაძლებელია აქტივის თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. იდენტიფიცირებადია აქტივი , თუ იგი:

ა. განცალკევებადია, ე. ი შესაძლებელია მისი გამოყოფა ერთეულიდან და გაყიდვა, გადაცემა, ლიცენზირება, გაქირავება ან გაცვლა, ცალკე ან დაკავშირებულ ხელშეკრულებასთან, იდენტიფიცირებად აქტივთან ან ვალდებულებასთან ერთად, იმის მიუხედავად, აქვს თუ არა განზრახული ერთეულს ამის გაკეთება; ან

ბ. წარმოიქმნება დაკავშირებული სახელშეკრულებო ან სხვა იურიდიული უფლებებით მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს უფლებები გადაცემადი ან გამოყოფადი ერთეულისგან ან სხვა უფლებებისგან და ვალდებულებებისგან.

სსბასს თანახმად, ერთეული აკონტროლებს აქტივს, თუ მას გააჩნია აქტივისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღების უფლება და შეუძლია ამ სარგებელზე ან მომსახურების პოტენციალზე სხვების მიერ წვდომა შეზღუდოს. საწყისი აღიარების შემდეგ, არამატერიალური აქტივი უნდა აისახოს წებისმიერი აკუმულირებული ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის ოდენობით შემცირებული თვითღირებულებით.

მუნიციპალიტეტის მიერ ანგარიშგების თარიღისთვის ინტელექტუალური საკუთრების სხვა პროდუქტის სახით აღიარებულია ადრე მოქმედი მეთოდოლოგიით, რომლის საფუძველსაც წარმოადგენდა

საბიუჯეტო კლასიფიკაცია და სფს -2014; შეფასებულია თვითღირებულებით და განსაზღვრული სასარგებლო ვადის მქონე აქტივად. მოქმედ კანონმდებლობის შესაბამისად ერიცხება ამორტიზაცია წრფივი მეთოდით ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით და ამორტიზაციის თანხა გროვდება ამორტიზაციის დამატებით ანგარიშზე, ამავდროულად საანგარიშო პერიოდის ამორტიზაციის თანხა აღიარდება ხარჯად. მომსახურების ვადა განსაზღვრულია 2021 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული ამორტიზაციის ნორმების შესაბამისად და 2021 წლის 1 იანვრისთვის საბალანსო ღირებულება, აღრიცხვა-ანგარიშგების მიზნებითვის მიჩნეულია საწყის ღირებულებად. ანგარიშგების თარიღისთვის არამატერიალური აქტივის გაუფასურების ნიშნები არ გამოკვეთილა, საანგარიშო პერიოდში არსებით გაუმჯობესებაზე დანახარჯები არ გაწეულა, რა დროსაც იზრდება აქტივის თვითღირებულება. არამატერიალური აქტივის აღიარება წყდება:

ა. მისი გასვლისას (არაგაცვლითი ოპერაციით გასვლის ჩათვლით); ან

ბ. როდესაც არავითარი მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ან მომსახურების პოტენციალი არ არის მოსალოდნელი აქტივის გამოყენებისა და შემდგომი გასვლის შედეგად.

მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარებული არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯები ასახულია ანგარიშგებაში.

სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივები-შენიშვნა N 11-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების კატეგორია აერთიანებს ფასეულობებს (მვირფას ქვებს და ლითონებს, ხელოვნების ნიმუშებს და ა.შ.), მატერიალურ არაწარმოებულ აქტივებს, გარდა მიწისა (მიწერალურ და ენერგო რესურსებს, არაკულტივირებულ ბიოლოგიურ აქტივებს, წყლის რესურსებს, რადიოსიხშირულ სპექტრს და სხვ.), მემკვიდრეობით აქტივებს (კულტურულ, ისტორიულ, ეკოლოგიურ აქტივებს), დაუმთავრებელ და გასაყიდად გამოზნულ/გადასაცემ აქტივებს და სხვ. არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების სახით აღიარებულია საოპერაციო იჯარით მიღებული აქტივების არსებით გაუმჯობესებას, რომლის სააღრიცხვო პოლიტიკა შეეცაბამება სსბას 17- ძირითადი აქტივების, მოთხოვნებს. საოპერაციო იჯარით მიღებული აქტივზე კაპიტალური დანახარჯები საბიუჯეტო კლასიფიკაციით გაწეულია ძირითადი აქტივების ზრდის (შემქმნის) მუხლიდან და ანგარიშთა გეგმის მიხედვით აღიარებულია დაუმთავრებელი აქტივების ჯგუფში. ცვეთის დარიცხვა წარმოებს მოქმედი კანონმდებლობით, სასარგებლო მომსახურების ვადად განსაზღვრულია საიჯარო შეთანხმებით (ხელშეკრულებით) დადგენილი იჯარის ვადა და გამოიყენება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდი. სსბას 13 -იჯარა, თანახმად იჯარით აღებული ქონება აღრიცხულია საოპერაციო იჯარად, ვინაიდან არ არის დაკმაყოფილებული ფინანსური იჯარის კრიტერიუმები, რა დროსაც იჯარით მიღებული აქტივი აღიარდება საბალანსო მუხლად და ამავდროულად აღიარდება ვალდებულება ფინანსური იჯარით. საოპერაციო იჯარაზე შექმნილია საცნობარო ანგარიში სადაც ასახულია საკუთრების უფლების გარეშე გადმოცემული აღნიშნული აქტივი.

სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების სახით აღიარდება დაუმთავრებელი აქტივი, რომლის აღრიცხვის წესები და პირობები განსაზღვრულია სსბას 17 -ძირითადი აქტივების, მოთხოვნების საფუძველზე. დაუმთავრებელ აქტივებს მოქმედი კანონმდებლობით და სსბას შესაბამისად, ცვეთა არ ერიცხება. დასრულების შემდეგ კონვერსიით აღიარდება ძირითად აქტივად. საანგარიშო პერიოდში დაუმთავრებელ აქტივზე დანახარჯები არ გაწეულა და საბალანსო ღირებულება უცვლელია. ანგარიშგების თარიღისთვის გაუფასურების ნიშნები არ გამოკვეთილა. დაუმთავრებელ აქტივებზე შესყიდვის დანახარჯები გაიწევა ძირითადი აქტივების შემქმნის მუხლიდან და ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში აისახება, როგორც არაფინანსური აქტივების ზრდა. მუნიციპალიტეტის მიერ დაუმთავრებელი აქტივების ღირებულების შეფასება ხდება გაწეული დანახარჯებით ღირებულებით, რომელიც ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა წინასწარი გადახდებით (ავანსად) თუ ეს გათვალისწინებულია შესყიდვის ხელშეკრულების პირობებით. დაუმთავრებელი აქტივების აღიარება საფუძველია მუნიციპალიტეტის მიერ ვალდებულების აღიარების იმ

შემთხვევაში, როცა შესყიდვის ხელშეკრულება ითვალისწინებს ეტაპობრივ გადახდებს შესულებული სამუშაოების მოცულობის მიხედვით და აქტივის მოწოდების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების დასაფარად, გადახდები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან წარმოებს სტანდარტულად. საანგარიშო პერიოდში დაუმთავრებელი აქტივებიდან ძირითადი აქტივების კატეგორიაში გადატანილია აქტივები ასახულია დანართში.

სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების კატეგორია მოიცავს გასყიდად გამიზნულ არაფინანსურ აქტივებს. გასყიდად გამიზნული აქტივების სააღრიცხვო პოლიტიკა გამჟღავნებულია მე-3 შენიშვნაში.

მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები-შენიშვნა N12--თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მოკლევადიანი ნასესხები თანხების სახით ასახულია მოკლევადიანი სესხები საბიუჯეტო სახსრებით, ეროვნული ვალუტის მიხედვით. სასესხო ვალდებულებად აღიარებულია არაფინანსური აქტივების სესხის სახით მიღების შედეგად წარმოქმნილი ფინანსური ვალდებულების მიმდინარე გადასახდელები, რომლის დაფარვის ვალდებულება მუნიციპალიტეტს ეკისრება მომდევნო საანგარიშგებო საბიუჯეტო წელს. სესხის მოცულობა განსაზღვრულია მიღებული არაფინანსური აქტივების თვითრიცხვების შესაბამისად. გრძელვადიან ვალდებულებებად განიხილება ყველა ის ვალდებულება, რაც არ წარმოადგენს მოკლევადიან ვალდებულებას, და წარმოადგენს აღნიშნული სასესხო ვალდებულების ნაწილს, რომლის დაფარვაც გათვალისწინებულია შეთანხმების მიხედვით მომდევნო საბიუჯეტო წლის შემდგომ პერიოდებში. ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი ვალდებულებების კატეგორია აერთიანებს ფინანსური იჯარის ხელშეკრულებით მიღებულ აქტივებთან დაკავშირებით წარმოქმნილ გრძელვადიან ფინანსურ ვალდებულებებს. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვა ხორციელდება სსბას 13-ის - „იჯარა“- შესაბამისად. ფინანსური იჯარით მიღებული არაფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება და აღირიცხება, როგორც ძირითადი აქტივები, არამატერიალური აქტივები და საინვესტიციო ქონება. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები აღიარდება საკუთარი მიზნებისთვის შემენილი აქტივების მსგავსად. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივის ცვეთის/ამორტიზაციის განსაზღვრისათვის გამოიყენება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ. ინსტრუქციის თანახმად, ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივის ცვეთის თანხა სისტემატურად ნაწილდება იმ პერიოდზე, რომლის განმავლობაშიც ნაგარაუდებია აღნიშნული აქტივის გამოყენება, მოიჯარის მიერ საკუთარი ცვეთადი/ამორტიზირებადი აქტივების მიმართ გამოყენებული ცვეთის/ამორტიზაციის პოლიტიკის შესაბამისად. თუ არსებობს გონივრული რწმენა იმისა, რომ მოიჯარე მიიღებს საკუთრების უფლებას ფინანსური იჯარის ვადის გასვლის შემდეგ, ფინანსური იჯარით აღებული აქტივის სავარაუდო გამოყენების ვადად განისაზღვრება აღნიშნული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადა. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ფინანსური იჯარით აღებულ აქტივს ცვეთა/ამორტიზაცია დაერიცხება იჯარის ვადასა და მის სასარგებლო მომსახურების ვადას შორის უმცირესი დროის მონაკვეთის განმავლობაში. ანგარიშგების თარიღისთვის საკუთრების უფლების გარეშე გადმოცემული აქტივები მუნიციპალიტეტს ფინანსურ იჯარად აღიარებული არ აქვს და შესაბამისად ფინანსური ვალდებულებები არ ერიცხება. შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული მიღებული აქტივების ფინანსური იჯარით აღრიცხვის წესები და პირობები, რომლის შემუშავებას კანონმდებლობის მოთხოვნების გათვალისწინებით მუნიციპალიტეტი გეგმავს გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე. შედავითიანი მომსახურების ხელშეკრულებებით გრძელვადიანი ვალდებულებები, რომელიც მოიცავს შედავითიანი მომსახურების შეთანხმებების ფარგლებში მიღებულ აქტივებთან დაკავშირებით წარმოქმნილ გრძელვადიან ფინანსურ ვალდებულებებს, მუნიციპალიტეტს არ ერიცხება.

კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები -შენიშვნა N13 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური ვალდებულებების და კრედიტორული დავალიანებების კლასიფიცირებისას გაითვალისწინება სსმას 1-ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა, მოთხოვნები მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ვალდებულებებად კლასიფიცირების თაობაზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები. კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები აღირიცხება სსმას 19 – ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები, შესაბამისად და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის, ანგარიშთა გეგმის და სსმას გამოყენების წესის შესახებ ინსტრუქციების მოთხოვნების გათვალისწინებით. ფინანსურ ვალდებულებას მუნიციპალიტეტი აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით. ვალდებულება ანულირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ იგი დაიფარა, გაუქმდა ან ხანდაზმულია.

მოკლევადიანი საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს გადასახადების სახეების მიხედვით. თანამშრომლებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი გადასახდელები აერთიანებს თანამშრომლების მიმართ სხვადასხვა მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, მათ შორის, შრომის ანაზღაურებასთან დაკავშირებით, ქვეყნის შიგნით და ქვეყნის გარეთ მიეღობებთან დაკავშირებით და სხვ. საქონლისა და მომსახურების მოწოდებასთან დაკავშირებით მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომლებიც უკავშირდება საქონლისა და მომსახურების მოწოდებას. გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს სხვადასხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივის (მათ შორის, ძირითადი აქტივის, არამატერიალური აქტივის და ა.შ) მოწოდებასთან დაკავშირებულ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს. სხვა მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომელთა ასახვა არაა გათვალისწინებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებების სხვა ანგარიშებზე. გადასახდელი პროცენტი აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან გადასახდელ პროცენტებს, რაც უკავშირდება ნასესხებ სახსრებს, ფინანსური იჯარით აღებულ აქტივებს.

სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები. აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს საქონლის და მომსახურების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, არაფინანსური აქტივების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, გრძელვადიან ფულად და არაფულად ვალდებულებებს არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით, ავანსად მიღებულ გრძელვადიან შემოსავლებს და სხვა დანარჩენ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს და არაფულად ვალდებულებებს.

კრედიტორული დავალიანების აღიარების კრიტერიუმად სსმას - ით განსაზღვრულ კრიტერიუმებთან ერთად, მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნას - ფინანსური ვალდებულების აღიარება ასიგნებების ფარგლებში, გარდა კანონმდებლობით დადგენილი შემთხვევებისა. მუნიციპალიტეტი იყენებს ინსტრუქციით დადგენილ გამონაკლისებს - შესაბამისი ბიუჯეტის ასიგნებების არარსებობის შემთხვევაში, საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური მომსახურების და მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად სხვა უწყვეტი მომსახურების შესყიდვისას, დასაშვებია ოპერაციების აღრიცხვა პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტების მიღების/შექმნის თარიღით და მიკუთვნება იმ პერიოდის ანგარიშგებაზე, რომელ პერიოდშიც მოხდა მათი მიღება/შექმნა. კრედიტორული დავალიანებების აღიარება საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ, საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად (როგორც მრავალწლიანი ხელშეკრულების), ასევე სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებების შემთხვევაში, არ ითვალისწინებს მიმდინარე წლის ასიგნებების არსებობას. დავალიანების დაფარვა მომდევნო საბიუჯეტო წელს ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში, საბაზინო მომსახურების პრინციპების შესაბამისად, აისახება მიმდინარე ხარჯებად და გადახდის საფუძვლად გამოიყენება წინა წლის სამეურნეო ოპერაციის დამადასტურებელი პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტი. არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ და არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებების სახით, აღირიცხება ინფრასტრუქტურული ძირითადი აქტივების მომავალში გადახდის

პირობით შესყიდვის დროს (აქტივის სრული თვითღირებულების აღიარებით) კანონმდებლობით ან/და ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული „საგარანტიო თანხები“, რომელიც მომწოდებელს უნაზღაურდება აქტივის მიღების წლის მომდევნო საანგარიშო წლებში იმ მოცულობით, როგორც არის დადგენილი შესყიდვის პირობებით.

წინა წლების ფინანსური ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის შემთხვევაში, გადახდა ხდება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმავე მუხლებიდან, რომელიც შეესაბამება სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკურ შინაარსს, გარდა იძულების წესით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან თანხის ჩამოჭრის შემთხვევისა, როცა საკასო ხარჯის ასახვა ხდება მიმდინარე ტრენსფერების, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის კატეგორიაში.

ვალდებულებები დეპოზიტებით აისახება ორგანიზაციის სახაზინო ანგარიშზე ან/და კომერციულ ბანკის ანგარიშზე დროებით განთავსებული თანხები, რომელიც საბოლოოდ მიიმართება ბიუჯეტში ან უბრუნდება გადამხდელს. პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები არ აღიარდება საბალანსო მუხლად.

არამონეტარული (არაფულადი) ოპერაციებით ვალდებულებების დაფარვა აღიარდება აქტივების ან/და მომსახურების მიწოდების შემთხვევაში.

საანგარიშო პერიოდში ყველა მავალდებული მოვლენა იყო კანონმდებლობის ან/და სახელმწიფოებრივი პირობების საფუძველზე წარმოშობილი, სსბასს მიხედვით აღიარებულია და დაფარულია ანგარიშგების თარღისთვის; ხოლო სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები, შესაბამისად, კონსტრუქციული მოვალეობით მავალდებულებელი მოვლენა არ წარმოშობილა და კრედიტორული დავალიანება და ანარიცხი მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარებულა. კონსტრუქციული მოვალეობის შესაფასებლად მუნიციპალიტეტს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით გათვალისწინებული აქვს სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმები, რომლის მიხედვითაც კონსტრუქციულია ის მოვალეობა, რომელიც გამომდინარეობს ერთეულის ქმედებებისაგან, როდესაც:

ა. წარსული პრაქტიკის დამკვიდრებული მაგალითით, გამოცემული ნორმების ან საფუძვლიანი განსაკუთრებული მიმდინარე განაცხადით, ერთეულმა მოუთითა სხვა მხარეებს რომ იგი თავის თავზე აიღებდა გარკვეულ პასუხისმგებლობას; და

ბ. ამის შედეგად, ერთეულმა შექმნა მართებული მოლოდინი სხვა მხარეების მხრიდან, რომ იგი შეასრულებს აღებულ პასუხისმგებლობას.

იურიდიული ვალდებულება კი ისეთი სახის ვალდებულებაა, რომელიც წარმოიშობა შემდეგ საფუძველზე:

ა. ხელშეკრულება (მისი აშკარა ან ნაგულისხმევი პირობებით);

ბ. კანონმდებლობა;

გ. კანონის სხვა მოქმედება.

ანარიცხების და პირობითი ვალდებულებების შეფასებას (წესები და პირობები გარემოებების დასადგენად, რომლებშიც უნდა მოხდეს ანარიცხების აღიარება, მათი შეფასება და მათ შესახებ ინფორმაციის საცნობარო ანგარიშებზე ასახვა), მუნიციპალიტეტის ახდენს სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები, საფუძველზე.

ანარიცხი არის ვადით ან თანხით განუსაზღვრელი ვალდებულება. ანარიცხი აღიარდება მხოლოდ მაშინ, თუ შესრულებულია ქვემოთ ჩამოთვლილი სამივე პირობა:

- მუნიციპალიტეტს გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა წარსული მოვლენის შედეგად;

- სავარაუდოა, რომ მოვალეობის დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა;

- შესაძლებელია მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება.

პირობითი ვალდებულება არის:

- შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენის შედეგად და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც ერთეულის სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

• ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსის გადინება; ან

- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის საიმედოდ შეფასება.

ანარიცხების შეფასება და აღიარება ხდება ანგარიშგების თარიღისთვის. ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის, ზუსტდება საანგარიშო პერიოდში შეფასებული პირობითი ვალდებულებები, ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული გარემოებების გათვალისწინებით. ანარიცხების შეფასების დროს თუ დადგინდება, რომ მოსალოდნელი აღარ არის ვალდებულების დასაფარად საჭირო ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა, მოხდება ანარიცხების უკუგატარება. პირობითი ვალდებულების ცვლილების შემთხვევაში, როცა შედეგად აღიარდება ვალდებულება, აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, რომელშიც მოხდა აღნიშნული ცვლილება.

ანგარიშგების თარიღისთვის ანარიცხად აღიარებული თანხის დანახარჯების საიმედოდ შეფასებისთვის, მუნიციპალიტეტი იყენებს წინა სამი საანგარიშო პერიოდში მსგავსი ოპერაციებიდან მიღებულ გამოცდილებას თუ დამოუკიდებელი ექსპერტების ანგარიშებით არ არის გამყარებული სანდოობა. შეფასებისას საანგარიშგებო პერიოდის დამთავრების შემდეგ მომხდარი მოვლენებისაგან მიღებულ დამატებით მტკიცებულებაც გაითვალისწინება.

განუსაზღვრელობას, რომელიც თან ახლავს ანარიცხთან დაკავშირებული დანახარჯების თანხას, მქონდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. მუნიციპალიტეტის სპეციფიკისთვის ფულის დროითი ღირებულება არარსებითია, და არ ხდება ანარიცხების დისკონტირება.

ანარიცხებით ვალდებულების აღიარება ხდება შესაბამისი საბიუჯეტო ასიგნების გარეშე.

ანგარიშგების თარიღისთვის ვალდებულებებთან მიმართებით მუნიციპალიტეტის მიერ ანარიცხების აღიარების საჭიროება არ არის.

პირობითი ვალდებულება არის:

ა. შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენებისაგან და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც ერთეულის სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

ბ. ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენებისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულებების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გადინება; ან

- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის შეფასება საფუძვლიანად და საიმედოდ.

მოვალეობა, რომლის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია, ვალდებულებად არ აღიარდება და აისახება პირობით ვალდებულებად.

სასამართლო და სხვა ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ დაკისრებულ ვალდებულებაზე, რომელზედაც მუნიციპალიტეტს გააჩნია სოლიდარული პასუხისმგებლობა, პირობით ვალდებულებას წარადგენს იმ ნაწილში, რომელიც სხვა მხარის მიერ დაიფარება. მოვალეობის საიმედოდ შეფასებისთვის დადგენილია „მოსალოდნელი შედეგების დიაპაზონი“, რომელიც გამოიყენება ანარიცხების აღიარებისათვის, შემდეგი სახით: ვალდებულების წარმოშობის დაბალი ალბათობა - 50%-მდე; ვალდებულების წარმოშობის საშუალო ალბათობა 50 %-დან 80%-მდე; ვალდებულების წარმოშობის მაღალი ალბათობა -80% ზე მეტი. ვალდებულების წარმოშობის დაბალი ალბათობის შემთხვევაში ინფორმაციას მქონდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით ბარათში; ვალდებულების წარმოშობის საშუალო ალბათობის შემთხვევაში - ასახავს პირობით ვალდებულებას; ვალდებულების წარმოშობის მაღალი ალბათობის შემთხვევაში - აღიარებს ანარიცხებს (გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც შეუძლებელია საიმედოდ შეფასება).

ანგარიშგების თარიღისთვის პირობით ვალდებულებები მუნიციპალიტეტს არ ერიცხება.

მუნიციპალიტეტი სსმას 19 განსაზღვრული წამგებიანი ხელშეკრულებების შემთხვევები არ აქვს და მასთან დაკავშირებული ანარიცხების შექმნის წესები და პირობები არ არის დადგენილი.

შემოსავლები გადასახადებიდან, გრანტებიდან და სხვა, შენიშვნა N14 _თან დაკავშირებით საღრიცხო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არაგაცვლითი ოპერაციებით, მათ შორის სასაქონლო ფორმით, მიღებული შემოსავლების აღრიცხვას დარიცხვის მეთოდით აწარმოებს სსპასს 23 - „შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან“, საფუძველზე. შემოსავლები აღიარდება, როდესაც სავარაუდოა ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება და მისი საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია. შემოსავლად აღიარება ხდება უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში. მუნიციპალიტეტს აქვს შემდეგი სახის შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებიდან:

ა. გადასახადები

ბ. გრანტები

გ. ჯარიმები, სანქციები და საურავები

დ. ტრანსფერები (ნებაყოფილებითი), რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული

გადასახადები მუნიციპალიტეტის მიერ აღირიცხება საკასო მეთოდით. სტანდარტის მოთხოვნიდან გადახრა ძალაშია, ხაზინის ელექტრონული მთავარი წიგნის შემოსავლის აღრიცხვის ფუნქციონალის სრულად ამოქმედებამდე. საგადასახადო კანონმდებლობით არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად წარმოქმნილი აქტივის (ბიუჯეტის ფულადი სახსრების სახით) განსაზღვრების და აღიარების კრიტერიუმები (აღრიცხვის საკასო მეთოდის გამოყენებით), და შედეგად შემოსავლის აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. შეცდომით აღიარებული საგადასახადო შემოსავალი ანუღირდება უკუგატარებით. საგადასახადო კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტი არ იღებს გადასახადების საგანსო შემოსულობებს.

გრანტების სახით მუნიციპალიტეტი იღებს შემოსავლებს მონეტარული (ფულადი) ფორმით და არამონეტარული (არაფულადი) ფორმით. ფულადი ფორმით მიღებული გრანტის სახეობა ბიუჯეტის შემდეგი შემოსავლები:

ა. საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიმდინარე დანიშნულების გრანტები;

ბ. მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად;

გ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;

დ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;

ე. კაპიტალური ტრანსფერი;

ვ. მიმდინარე ტრანსფერი;

ზ. გრანტები თვითმმართველი ერთეულის სსიპ(ებ)-დან/ა(ა)იპ(ბ)-დან;

თ. სხვა არაკლასიფიცირებული გრანტები;

ი. სხვა კაპიტალური გრანტები სახელმწიფო ბიუჯეტიდან.

გრანტით მიღებული ბიუჯეტის ფულადი სახსრების გამოყენებაზე დაკისრებული შეთანხმებები წარმოდგენილია კანონებსა და სამართლებრივ ნორმებში და თავისი შინაარსით სამართლებრივად ქმედითუნარიანია. გრანტის მიღების შეთანხმება შინაარსით წარმოადგენს „შეზღუდვას“, საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული (ადგილობრივი თვითმმართველობისთვის ტრანსფერების გადაცემის მარეგულირებელი) კანონმდებლობის თანახმად. თუ შემოსავალი მიიღება „შეზღუდვით“ (როცა აქტივის უკან დაბრუნების ვალდებულება არ არის), მუნიციპალიტეტი აღიარებს შემოსავალს. იმ შემთხვევაში, როცა აქტივს თან მოჰყვება კონკრეტული პირობა („შემოსავალი პირობით“), მუნიციპალიტეტი აღიარებს ვალდებულებას, ხოლო შემოსავალი აღიარდება პირობით განსაზღვრული ვალდებულების შესრულებისას. ანგარიშგების თარიღისთვის მუნიციპალიტეტს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ღონისძიებების დასაფინანსებლად მიღებულ გრანტებთან დაკავშირებული ვალდებულება არ ერიცხება.

მუნიციპალიტეტის მიერ ადმინისტრირებული ჯარიმები, სანქციები და საურავების სახით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით, ხოლო დანარჩენი, როგორც გამწავლისი, საკასო მეთოდით, ვინაიდან მათი ადმინისტრირება კანონმდებლობით ხდება ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოების მიერ და პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტთან წვდომა მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია, სანამ ხაზინის მთავარ წიგნის

ფუნქციონალი ამუშავდება. ჯარიმების დაკისრების თაობაზე მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ ჯარიმის დარიცხვის მეთოდით შემოსავლად აღიარებით მისაღები თანხა შეესაბამება აქტივის კრიტერიუმებს - სავარაუდოა აქტივთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელისა და მომსახურების პოტენციალის შემოღინება ერთეულში, და შესაძლებელია აქტივის რეალური ღირებულების საიმედოდ შეფასება; კანონმდებლობით განსაზღვრული ნორმებით მუნიციპალიტეტს გააჩნია სამართლებრივად ქმედითი მოთხოვნა, და შესაბამისად დაკმაყოფილებულია შემოსავლად აღიარებაზე სტანდარტის მოთხოვნები. შემოსავალი მიეკუთვნება მუნიციპალიტეტის მიერ დადგენილი პირველადი არრიცხვის დოკუმენტით (ჯარიმის ქვითრით/ოქმით) განსაზღვრულ საანგარიშგებო პერიოდს.

მუნიციპალიტეტის მიერ მიღებული ტრანსფერები, როგორც არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული ფულადი ფორმით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით. ტრანსფერებით მიღებული შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღიარება ხდება შემოსავლების უპირობო მოთხოვნის შემთხვევაში, რაც დადასტურებულია შესაბამისი სამსახურის მიერ, ტრანსფერის მიღებაზე არსებული შეთანხმების შინაარსის მიხედვით. მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს დაპირებულ ობიექტებს აქტივების ან შემოსავლის სახით. თუ შემდგომში ხდება დაპირებული ობიექტის გადაცემა, იგი აღიარდება როგორც საჩუქარი ან შემოწირულობა. სსბას 19-ის მოთხოვნათა თანახმად დაპირებები პირობით აქტივებად მელაგნდება განმარტებით შენიშვნებში. შეთანხმების შინაარსის შესაბამისად, ტრანსფერით მიღებული შემოსავალი აღიარდება იმ საანგარიშო პერიოდში, როდესაც დადასტურდება მიღების სამეურნეო ოპერაცია.

სახელმწიფოსადმი მიყენებული ზიანის ანაზღაურებიდან მიღებული შემოსავალი, დარიცხვის მეთოდით აღიარდება მუნიციპალური სამსახურების მიერ კანონმდებლობის შესაბამისად ზიანის დაკისრების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე.

სახელშეკრულებო პირობების დარღვევის გამო დაკისრებული პირგასამტეხლობები, აღირიცხება მუნიციპალიტეტის სამსახურების და კონტროლირებული ერთეულების მიერ დადგენილი ფორმით ინფორმაციის წარმოდგენის შემთხვევაში.

არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღებული აქტივის თავდაპირველი შეფასება ხდება მისი მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულებით, თუ აქტივი კერძო სექტორიდან მიიღება. აღნიშნული მოთხოვნა არ ვრცელდება სასაქონლო ფორმით საჯარო სექტორის ერთეულიდან მიღებული შემოსავლების აღიარების დროს. საანგარიშო პერიოდში მიღებული აქტივების აღიარებაზე ინფორმაციები გამლავნებულია მე-3, მე-6 და მე-8 შენიშვნაში, რაც წარმოადგენს სასაქონლო ფორმით არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული შემოსავლების სააღრიცხვო პოლიტიკას. არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული მომსახურებების შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი შემოსავლებს არ აღიარებს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, რის შესახებაც ინფორმაციას განმარტებით შენიშვნებში ამჟღავნებს სსბას მოთხოვნების მიხედვით. საანგარიშო პერიოდში უსასყიდლოდ მომსახურებები მუნიციპალიტეტს არ მიუღია.

შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან შენიშვნა N15 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის აღრიცხვა დარიცხვის მეთოდით წარმოებს სსბას 9 – “შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან”, განსაზღვრული წესის და მოთხოვნების მიხედვით. მუნიციპალიტეტი აღრიცხავს გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილ შემდეგი სახის შემოსავლებს:

ა) მომსახურების გაწევა;

ბ) საქონლის გაყიდვა;

გ) სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენებით პროცენტების და დივიდენდების მიღება.

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლის არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლიდან გამოიჯნა მუნიციპალიტეტის მიერ ოპერაციის შინაარსის მიხედვით ხდება, რომლის იდენტიფიცირებისთვის დადგენილი მოთხოვნების შესრულების შემთხვევაში ივსება შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის პირველადი დოკუმენტი, რომელთა დამტკიცების წესები ითვალისწინებს ფორმის დასახელებაში მითითებას, ოპერაცია გაცვლითია თუ არაგაცვლითი.

შემოსავლად აღიარება ხდება სტანდარტის შესაბამისად, უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ერთეულის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას, ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სტანდარტის კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ-ჩვევებს. გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის სახეების მიხედვით, შემოსავლების სპეციფიკის გათვალისწინებით, დადგენილია შეფასების პირობები - თუ როდის მიიჩნევა სტანდარტით განსაზღვრული კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულად და შეიძლება შემოსავლის აღიარება:

ა) მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

ა.ა შემოსავლის ოდენობის განსაზღვრა შესაძლებელია საიმედოდ;

ა.ბ. მოსალოდნელია მოცემულ ოპერაციასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოსვლა ერთეულში;

ა.გ. შესაძლებელია მომსახურების გაწევის ხელშეკრულების შესრულების სტადიის საიმედოდ შეფასება საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ბ) საქონლის გაყიდვით მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

ბ.ა. ერთეული მყიდველს გადასცემს საქონლის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან რისკსა და სარგებელს;

ბ.ბ. შესაძლებელია შემოსავლის ოდენობის საიმედოდ განსაზღვრა;

ბ.გ. მოსალოდნელია, რომ მოცემული ოპერაციიდან ერთეული მიიღებს ეკონომიკურ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციალს.

გ) სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის შეფასებისთვის პირობები დაკმაყოფილებულია თუ:

გ.ა. ხელშეკრულების პირობების მიხედვით საიმედოდ არის შეფასებული მისაღები პროცენტების და მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით მისაღები დივიდენდების მოცულობა;

გ.ბ. მოსალოდნელია შემოსავლებიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღება.

მომსახურების გაწევის ოპერაცია მუნიციპალიტეტის მიერ ხორციელდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლებია აგრეთვე ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები. ადმინისტრაციული მოსაკრებლები შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, წარმოადგენს საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციის კატეგორიას, ხოლო სხბასს თანახმად არის მომსახურებით მიღებული შემოსავლები. მომსახურება გაიწევა კანონმდებლობის შესაბამისად (ხელშეკრულებები არ ფორმდება). თითოეული მხარის უფლებები განსაზღვრულია მოსაკრებლების შესახებ კანონმდებლობით.

ხელშეკრულების საფუძველზე გაწეული მომსახურებით მიღებული შემოსავლების საიმედოდ შეფასების პირობების დასაკმაყოფილებლად, მუნიციპალიტეტს სხვა მხარეებთან შეთანხმებული აქვს შემდეგი საკითხები:

ა. თითოეული მხარის უფლებები, მომსახურების მიწოდებასა და მიღებასთან დაკავშირებით;

ბ. გასაცვლელი ანაზღაურების პირობები;

გ. ანგარიშსწორების წესი და ვადები.

თუ შეუძლებელია მომსახურების გაწევის ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, შემოსავალი არ აღიარდება.

სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავალია: ა. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტები;

ბ. ადგილობრივი ხელისუფლების წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების და კერძო საწარმოების მოგებიდან მიღებული დივიდენდები.

დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტების სახით მიღებული შემოსავლების აღიარების დროა მხარეთა შეთანხმებით, ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული საანგარიშგებო თვის თარიღი, როცა მუნიციპალიტეტს წარმოეშობა უპირობო მოთხოვნის უფლება. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტებით მიღებული შემოსავლების სახით კომერციული ბანკის მიერ ჩარიცხული სარგებლის და აღიარებული შემოსავლების მოცულობების შესაბამისი შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი კომერციულ ბანკთან აფორმებს ურთიერთშეადარების აქტს და აქტის შედეგები საანგარიშგებო პერიოდში აღრიცხვაში აისახება სტანდარტების მოთხოვნების მიხედვით: ზუსტდება აღიარებული შემოსავალი ზრდის ან/და კლების მიმართულებით და შესაბამისი თანხით აისახება ბუღალტრულ ოპერაციებში: წარმოიშობა ან დებიტორული ან კრედიტორული დავალიანება და იმავდროულად გასწორდება საკასო ოპერაციებით ან გაითვალისწინება მომავალი თვის ანგარიშწორების დროს, ხელშეკრულების პირობების თანახმად.

მუნიციპალიტეტის მიერ საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავლების დამახასიათებელი სპეციფიკაა, რომ საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკებისა და სარგებლის გადაცემა ემთხვევა მყიდველისათვის იურიდიული ან ქონებრივი უფლებების გადაცემას და ამ მომენტში ითვლება სააღრიცხვო პოლიტიკით დადგენილი პირობა შესრულებულად და დასტურდება პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის დოკუმენტით. მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი გაყიდვის წესები და პირობები აკმაყოფილებს სსმას 12 - სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები, მატერიალური მარაგების განმარტებას (მუხლი 9. (გ) პუნქტი. - ინახება გაყიდვის ან განაწილებისათვის ოპერირების ჩვეულებრივ რეჟიმში) და მუნიციპალიტეტის მიერ, გასაყიდი საქონლის ღირებულების შეფასების ექსპერტული დასკვნა, განიხილება მატერიალური მარაგების ღირებულების ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებად, რადგან გაყიდვისათვის სტანდარტით განსაზღვრული პირობა - „შესაძლებელია მომსახურებაზე უკვე გაწეული და ხელშეკრულების მთლიანად შესრულებისთვის საჭირო დანახარჯების საიმედოდ შეფასება“ მუნიციპალიტეტის მიერ არ გაითვალისწინება, ვინაიდან დებულების და მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მომსახურების გაწევა და შემოსავლების მობილიზაცია, წარმოადგენს საოპერაციო საქმიანობას, რომლის განხორციელება ფინანსდება საბიუჯეტო ასიგნებების ფარგლებში და შემოსავლების სახეების მიხედვით გაწეული დანახარჯების იდენტიფიცირება მისი საიმედოდ შეფასების მიზნით, არ არის შესაძლებელი. რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლები მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში აისახება შემოსულობების შესაბამის საბაზინო კოდებზე.

ოჯარით მიღებული შემოსავლები, არის შემოსავლები მიღებული სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად ან/და მომსახურების რეალიზაციით; მუნიციპალიტეტის მიერ ოჯარით მიღებული შემოსავლის სახეებია:

- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების საკუთრებაში არსებული მიწის ოჯარიდან და მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული შენობებისა და ნაგებობების ოჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან, მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული მანქანა-დანადგარების და მოწყობილობების ოჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი.

ოჯარით მიღებული შემოსავლების, როგორც გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებულის, აღრიცხვის წესებში და პირობებში გათვალისწინებულია სსმას 13 - ოჯარა, წესები, პირობები და მოთხოვნები - ოჯარის კლასიფიცირების მიზნებისთვის და ასევე შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები - შემოსავლების სახეების კლასიფიცირების მიზნებისთვის.

მუნიციპალიტეტის მიერ ოჯარით გაცემული ქონება კლასიფიცირებულია საოპერაციო ოჯარად. ოჯარა კლასიფიცირებულია საოპერაციო ოჯარად შინაარსის მიხედვით, მიუხედავად ქონების გადაცემის სხვადასხვა

ფორმებისა. არაწარმოებული აქტივის სხვა ერთეულზე სარგებლობაში გადაცემით მიღებული შემოსავალი - რენტა, არის იჯარით შემოსავალი. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, რენტა მიიღება მიწის, როგორც სსბას 17 თანახმად, ძირითადი აქტივის იჯარით ან გაქირავებით; წარმოებული აქტივების იჯარით განსაზღვრული შემოსავლები აღიარდება როგორც საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციით მიღებული შემოსავლები - შემოსავალი შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზურფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) და შემოსავალი მანქანა-დანადგარებისა და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზურფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან. ეს შემოსავლები მიიღება არაწარმოებული აქტივების გამოყენებაზე და წარმოებული აქტივებით მომსახურებაზე ხელშეკრულებების საფუძველზე. ხელშეკრულების პირობების გათვალისწინებით შემოსავალი დარიცხვის მეთოდით აღიარდება.

საანგარიშო პერიოდში არაფულადი ოპერაციებით (ბარტერული და სხ.) მუნიციპალიტეტის მიერ შემოსავლის მიღების შემთხვევების არ არსებობის გამო, ბარტერული და სხვა ფორმით შემოსავლების აღრიცხვის წესები და პირობები სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლების აღრიცხვისთვის მუნიციპალიტეტის მიერ გამოიყენება ბუღალტრული პირველადი აღრიცხვის როგორც გარე, ასევე შიდა ფორმები.

სტანდარტის პირობების თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციით მიღებული ბიუჯეტის შემოსავლის სამართლიანი ღირებულების დადგენა არ ხდება, ვინაიდან ანაზღაურება ხდება ფულადი სახსრებით და შესაბამისად, შემოსავლის თანხაც მიღებული ან მისაღები ფულადი სახსრების ტოლია. თუ თანხა უკვე ასახულია შემოსავალში, რომლის ამოღების ალბათობა ნულის ტოლია, მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება როგორც ხარჯი იმ პერიოდში, როცა მოქმედი კანონმდებლობით დადგინდა შემოსავლის აღიარებით წარმოქმნილი აქტივის არარეალურობა (არარეალური დებიტორული დავალიანება). არარეალური დებიტორული დავალიანების, როგორც სააღრიცხვო შეფასების ცვლილების შედეგის ასახვის წესები განსაზღვრულია სსბას 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები, განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. შეცდომით აღიარებული შემოსავალი ანულორდება უკუგატარებით, შეცდომის აღმოჩენის პერიოდში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშო პერიოდს როცა შეცდომა იქნა აღმოჩენილი.

გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლების კლასიფიცირების კრიტერიუმად გამოყენებულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაცია. შემოსავლის სახეები და შემოსავლის აღრიცხვის სამუშაო ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმა შესაბამისობაშია შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციასთან.

დარიცხული ხარჯები, გრანტები და სუბსიდიები_შენიშვნა N17 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯები დარიცხვის მეთოდით აღირიცხება. ხარჯები მოიცავს "ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით" განსაზღვრული ხარჯებს მონეტარული და არამონეტარული ოპერაციების შედეგად, ასევე მოიცავს ისეთ ხარჯებს, როგორებიცაა საეჭვო მოთხოვნების/ღირებულების შემცირების/გაუფასურების ხარჯები, არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული ზარალი.

ხარჯების სააღრიცხვო პოლიტიკა განსაზღვრულია:

- სსბას დადგენილი წესების და პირობებით;
- საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებით;
- საბიუჯეტო კოდექსით დადგენილი პირობებით;
- სახაზინო მომსახურების პრინციპებით და მოთხოვნებით;
- მუნიციპალიტეტის საქმიანობის მარეგულირებელი კანონმდებლობის მოთხოვნებით;
- სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სახელმძღვანელოს GFS 2014 მოთხოვნებით, გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციებით ხარჯების აღრიცხვაზე.

მუნიციპალიტეტი ხარჯს აღიარებს სსბას განსაზღვრული პირობების შესაბამისად:

ა. მომსახურების მიღებისას;

ა.ა. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნისთანავე, რის შედეგადაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის შემცირება;

ა.ბ. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნისთანავე, რის შედეგადაც მოსალოდნელია მომსახურების პოტენციალის შემცირება, აქტივების გასვლის/მოხმარების შედეგად;

ბ. აქტივების გამოყენებით/გასვლით მომსახურების პოტენციალის შემცირებისას;

გ. როცა მცირდება წმინდა აქტივები/კაპიტალი აქტივების/ვალდებულებების ფლობით მიღებული ზარალის შედეგად.

გ.ა. უცხოურ ვალუტაში შეფასებული აქტივების/ვალდებულებების კურსთა შორის სხვაობით მიღებული ზარალით;

გ.ბ. უცხოურ ვალუტაში ნაშთის კურსთა შორის სხვაობის შედეგად მიღებული ზარალით;

გ.გ. აქტივების/ვალდებულებების გადაფასებით მიღებული ზარალით.

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა არ ითვალისწინებს ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვას გარდა კანონმდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა - საანგარიშო პერიოდში ადგილი არ ქონდა შემოსავლების და ხარჯების ისეთ ოპერაციებს და სხვა მოვლენებს, რომელთა ურთიერთგადაფარვა ასახავდა მათ შინაარსს.

ხარჯების კლასიფიკაციის და აღრიცხვა-ანგარიშგებისთვის, სსბას 1 შესაბამისად ინფორმაციის შესაბამისობის და სამართლიანად წარდგენის კრიტერიუმების გათვალისწინებით, მუნიციპალიტეტი იყენებს ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით ხარჯების დაჯგუფების მეთოდს. ხარჯების კლასიფიცირება, ბუღალტრული აღრიცხვის და ანგარიშგების მიზნებისთვის, პროგრამის ან დანიშნულების მიხედვით თუ რა მიზნითაც იქნა გაწეული ეს ხარჯები, არ ხდება. მუნიციპალიტეტის ხარჯი, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს ეკონომიკური სარგებლის და მომსახურების პოტენციალის შემცირებას თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის.

მომსახურების მიღების ოპერაცია ხორციელდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). ხელშეკრულების საფუძველზე მომსახურებით ხარჯი აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდებში, რომლებშიც ხდება მომსახურების მიღება. თუ შეუძლებელია მომსახურების მიღების ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, ხარჯი არ აღიარდება. ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით განსაზღვრული ხარჯები აღიარდება - მომსახურების მიღებისას, საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში მატერიალური მარაგების გამოყენებისას, აქტივების უსასყიდლოდ სხვაზე გადაცემისას, და აქტივების ღირებულების შემცირებისას (ძირითადი კაპიტალის მოხმარება), გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციების შედეგად. გაცვლითი ოპერაციებით ხარჯდება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შრომის ანაზღაურებისა და საქონლისა და მომსახურების ხარჯები; სხვა დანარჩენი მუხლები ძირითადად არაგაცვლითი ოპერაციებს წარმოადგენს.

მუნიციპალიტეტის მიერ არაგაცვლითი ოპერაციით, კონტროლირებული ერთეულებისთვის უსასყიდლო მომსახურების მიწოდების ხარჯები არ აღიარდება ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით - გრანტის ხარჯად, თანახმად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით და სსბას 23-ით განსაზღვრული გამონაკლისებისა.

ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ ბიუჯეტის წინაშე ვალდებულებების (თუ მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა ხარჯითი ოპერაციის შედეგი არ არის) დასაფარად და მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხის გადარიცხვა არ განიხილება ხარჯის ოპერაციად (საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული შეზღუდვები საბიუჯეტო ორგანიზაციის მიერ შემოსავლების გამოყენებასთან დაკავშირებით).

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბას კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი და არა გაცვლითი ოპერაციით ხარჯების ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ - ჩვევებს.

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით, ხარჯების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შიდა წესები და პირობები უზრუნველყოფილია ხარჯის თითოეული სამეურნეო ოპერაციის მოხდენის დამადასტურებელი პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის გარე და შიდა

დოკუმენტებით დადასტურებით. შენიშვნაში წარმოდგენილია საანგარიშო პერიოდში დარიცხული ხარჯების მოცულობაზე ინფორმაცია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით და ასევე წინა საანგარიშო პერიოდის შესადარი ინფორმაცია.

საბიუჯეტო კლასიფიკაციით მუხლით განსაზღვრული **შრომის ანაზღაურება** - არის მომსახურების ხარჯი გაცვლითი ოპერაციის შედეგად. მომსახურების მიღება ხდება მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით. ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისას, მავალდებულებელი მოვლენა არის კანონმდებლობით განსაზღვრული იურიდიული ვალდებულება. მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა დასტურდება დამქირავებლის მიერ დაქირავებულისათვის საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში შესრულებული სამუშაოს ღირებულების ასანაზღაურებლად ფულადი ფორმით, კომპენსაციების გაცემის ვალდებულების წარმოქმნით. ხარჯის აღიარება ხდება ვალდებულების ვადის დადგომის დროს. სასაქონლო ფორმით კომპენსაციების გაცემის შემთხვევებს ადგილი არ აქვს და აღრიცხვის წესები არ არის განსაზღვრული.

საქონელი და მომსახურება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად მოიცავს საქონლისა და მომსახურების შესყიდვას, რომელიც გამოიყენება საბაზრო და არასაბაზრო ფასად საქონლისა და მომსახურების გასაწევად (მათ შორის, საბიუჯეტო ორგანიზაციებისთვის უსასყიდლოდ მიწოდების მიზნით). ხარჯები იყოფა ქვეკატეგორიად:

ა. მომსახურების მიღება;

ბ. საქონლის გამოყენება, გარდა იმ საქონლისა, რომელიც ნაწილდება უცვლელი სახით ბენეფიციარებზე. საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული უწყვეტი მომსახურების ხარჯის აღიარების დროს მუნიციპალიტეტი იყენებს დარიცხვის მეთოდთან გადახრაზე ინსტრუქციით განსაზღვრულ გამოანაკლისებს. მუნიციპალიტეტის მიერ უსასყიდლოდ მიღებული მომსახურება აღიარდება არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად შემოსავლის სახით იმ შემთხვევაში, თუ ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ საჭიროებს ფასიანი ექსპერტული შეფასების მომსახურების შესყიდვას, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის შესაბამისად.

ხარჯების ამ ჯგუფში არ აღირიცხება ცვეთის/ამორტიზაციის და გაუფასურების ხარჯები.

სუბსიდიები და გრანტები - საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ არაგაცვლითი ოპერაციით ხარჯებს. ხარჯის გაწევის პირობები შესაძლებელია გამომდინარეობდეს კანონმდებლობის ნორმებიდან, ან სახელშეკრულებო პირობებიდან. სსპას 23 თანახმად, ორივე შემთხვევაში საფუძვლები განიხილება იურიდიულად ქმედით შეთანხმებად, მიუხედავად იმისა შეთანხმება წერილობითია თუ არა. ორივე შემთხვევაში მავალდებულებელი მოვლენა წარმოადგენს იურიდიულ ვალდებულებას. თუ „შეთანხმება პირობით“ არის და პირობის დარღვევის შემთხვევაში მიმღებს წარმოეშობა ეკონომიკური სარგებლის მუნიციპალიტეტისთვის დაბრუნების ვალდებულება, მუნიციპალიტეტი ვალდებულების შესრულების მიზნით საკასო ოპერაციებს (გადახდა) ახორციელებს ავანსად (წინასწარი), და აღიარებს მოთხოვნებს (ფინანსურ აქტებს) დებიტორული დავალიანების სახით. სუბსიდიის/გრანტის ხარჯის აღიარება ხდება პირობის შესრულების თაობაზე მიმღების მიერ მუნიციპალიტეტისთვის ანგარიშის დადგენილი ფორმით ავანსად მიღებული სუბსიდიის/გრანტის თანხების გამოყენების შესახებ, წარმოდგენის შემთხვევაში. თუ დასტურდება შეთანხმების პირობის შესრულება და თანხის მიზნობრივი გამოყენება, ხარჯი მიეკუთვნება ანგარიშის შედგენის საანგარიშგებო პერიოდს. ანგარიშის წარმოდგენის ვადები განისაზღვრება შეთანხმებით, რაც წარმოადგენს სახელმწიფო ხაზინაში დამოწმების ვადის დადგენის საფუძველს. ვადის დარღვევის შემთხვევაში გასატარებელი ღონისძიებების თაობაზე თანხის მიმღებს ეცნობება წერილობით (თუ შეთანხმება წერილობითი სახით არ არის) ან შეთანხმების დოკუმენტით განისაზღვრება. დამოწმების ვადის გაგრძელებაზე, ხაზინას მუნიციპალიტეტი მიმართავს თანხის მიმღების მიერ ვადაგადცილების მიზეზებზე წერილობითი ინფორმაციის მიღების შემთხვევაში. ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ხარჯის აღიარების შემდეგ დამოწმების საფუძველად განთავსდება ანგარიშის ფორმის ელექტრონული ვერსია. იმ შემთხვევაში, როცა სუბსიდიის/გრანტის გაცემის საფუძველია სსპას 23 თანახმად „შეთანხმება შეზღუდვით“, ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისთანავე და ვალდებულების შესრულების მიზნით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან საკასო ოპერაციები (გადახდები) განხორციელდება სტანდარტულად. იმ შემთხვევაში, თუ გრანტის გაცემის მავალდებულებელი მოვლენის

დადგომის საფუძველია კონსტრუქციული მოვალეობა, სამეურნეო ოპერაცია აღირიცხება სსბას 19 შესაბამისად განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

სუბსიდიების კატეგორია აერთიანებს სახელმწიფო საწარმოებზე, კერძო საწარმოებზე და სხვა სექტორებზე მიმდინარე მიზნებისათვის უსასყიდლოდ, დაუბრუნებლად გაცემულ ტრანსფერებს.

გრანტების კატეგორია მოიცავს უცხო ქვეყნების მთავრობებზე, საერთაშორისო ორგანიზაციებზე და სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემულ გრანტებს როგორც მიმდინარე, ისე, კაპიტალური სახით, ფულადი და სასაქონლო ფორმით. ამასთან, კონსოლიდაციის მიზნებისათვის კონტროლირებულ ერთეულებზე გაცემული გრანტები არის ელიმინირებული.

სასაქონლო ფორმით სუბსიდიის და გრანტის ხარჯის აღრიცხვა ისეთივე წესით ხდება, როგორც ფულადი ფორმით.

ცვეთის ხარჯი აერთიანებს ცვეთადი აქტივების (ძირითადი აქტივების და საოპერაციო იჯარით აღებული აქტივების არსებითი გაუმჯობესების) ცვეთადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯებს აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ამორტიზაციის ხარჯი მოიცავს არამატერიალური აქტივების ამორტიზირებადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯების აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. გაუფასურების ხარჯების კატეგორია აერთიანებს ძირითადი აქტივების, არამატერიალური აქტივების ფარგლებში მიღებული აქტივების და სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯებს.

სოციალური დახმარება - ფულადი ფორმით სოციალური დახმარება, რაც ნიშნავს საზოგადოების ცალკეული პირებისა და ჯგუფების კონკრეტული საჭიროების დასაკმაყოფილებლად ფინანსურ დახმარებას, რათა მათ მიერ ხელმისაწვდომი იყოს სხვადასხვა მომსახურების შესყიდვა, აღიარდება ხარჯად, როცა მიიღება გადაწყვეტილება დახმარების გაცემაზე. ხარჯის საიმედოდ შეფასების კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია, ხოლო სსბასს მიხედვით ვალდებულების აღიარების საფუძველია მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა - დადასტურდა, რომ პირი ან ჯგუფი აკმაყოფილებს დახმარების მიღების კანონმდებლობით განსაზღვრულ კრიტერიუმებს. სასაქონლო ფორმით სოციალური დახმარება, როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა ჯანდაცვის, განათლების, განსახლების, სატრანსპორტო და სხვა სოციალური მომსახურებით და ამ მომსახურებათა მომხმარებლებს არ მოეთხოვებათ აღნიშნული მომსახურების ღირებულების ეკვივალენტური თანხის გადახდა, ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით და პირობებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში, თუ კანონმდებლობით არ არის განსაზღვრული მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის დადასტურება მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნა თუ განსაზღვრულია მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე, ხარჯი და ვალდებულება აღიარდება დოკუმენტის წარდგენის შემთხვევაში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშგებო პერიოდს, როცა პირმა მიიღო მომსახურება. როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა აქტივებით (მატერიალური მარაგები, ძირითადი აქტივები და სხვ.) ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში. არ ხდება მარაგების აღიარება და ხარჯის აღიარება ხდება სამართლებრივი აქტის საფუძველზე.

მუნიციპალიტეტის მიერ გადაწყვეტილების საფუძველზე, სანაცვლოდ შესაბამისი საფასურის გარეშე გაცემული საგარანტიო წერილები სოციალური დახმარების მიღებაზე, აღირიცხება საცნობარო ანგარიშზე, როგორც გარანტიები სოციალურ დახმარებებზე და სსბასს 19 თანახმად, არ განისაზღვრება როგორც პირობითი ვალდებულება. მუნიციპალიტეტი სოციალურ დახმარებებზე ანარიცხებს არ ქმნის.

კანონმდებლობით განსაზღვრული შემთხვევების გარდა, მუნიციპალიტეტის მიერ საოჯახო მეურნეობებისთვის სოციალური დახმარების ფორმით გაწეული დახმარება, შინაარსის ფორმაზე უპირატესობის პრინციპით, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, აღიარდება როგორც ტრანსფერების ხარჯი, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული.

სხვა ხარჯების სხვადასხვა კატეგორიები, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ გაცვლით და არა გაცვლით ოპერაციებს. გაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია „საქონლის და მომსახურების“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, ხოლო არაგაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში - „სოციალური მომსახურება/სუბსიდია/გრანტი“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. სასამართლო გადაწყვეტილების იძულებით აღსრულების შემთხვევაში,

ორგანიზაცია დაკისრებული ვალდებულების შესაბამის ხარჯს აღიარებს ხარჯის იმ კატეგორიაში, რომელიც ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მიხედვით შეესაბამება ეკონომიკურ შინაარსს, მიუხედავად იმისა, რომ ვალდებულების შესრულების მიზნით იძულების წესით საინკასო დავალებით ჩამოჭრილი თანხები, საბაზინო სამსახურის მიერ აისახება სხვა ხარჯების კატეგორიაში, ხოლო სასამართლოს სააღსრულებო ხარჯები აღიარდება სხვა ხარჯების სახით. ხარჯის აღიარების საფუძველია საბოლოო სასამართლო გადაწყვეტილება, რაც ადასტურებს მავალდებულებელი მოვლენის დადგომას, რაც იწვევს კრედიტორული დავალიანების წარმოქმნას. სასამართლო გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით ანარიცხების და პირობითი ვალდებულების აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია სსმას 19 შესაბამისად ჩამოყალიბებული სააღრიცხვო პოლიტიკით. აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს ქონებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, გარდა პროცენტისა, რენტის ხარჯებს.

გარე ტრანსფერებით ხარჯების კატეგორია მოიცავს მიმდინარე, და კაპიტალურ ტრანსფერებს ფიზიკურ პირებზე კერძო არამომგებიან ორგანიზაციებზე, არასამთავრობო ფონდებზე და სხვ. როგორც ფულადი, ასევე, სასაქონლო სახით.

არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული დეფიციტი მოიცავს არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებულ შემოსავლებსა და ხარჯებს შორის სხვაობით მიღებულ ზარალს.

ფინანსური ხარჯები მოიცავს პროცენტის სახით გადახდილ თანხებს სესხებისათვის..

შიდა ტრანსფერებით ხარჯები მოიცავს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში მუნიციპალიტეტის მიერ კონტროლირებული ერთეულების დაფინანსების მიზნით გაწეულ ხარჯებს, რომელიც ელიმინირდება კონსოლიდირებული პრინციპების გათვალისწინებით. აქ აისახება ასევე შიდა ტრანსფერებით ისეთი ხარჯები, რაც უკავშირდება მიღებულ შემოსავლებთან დაკავშირებით ბიუჯეტის მიმართ ვალდებულების წარმოქმნას.

შენიშვნა N19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან - ასახულია ბიუჯეტის საკასო შესრულების მაჩვენებლები გადასახდების მიღებაზე სახეების მიხედვით.

ფაქტობრივი თანხებისა და საოპერაციო, საინვესტიციო და ფინანსური საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების შეკრება (შედარება) შენიშვნა 21-თან დაკავშირებით ინფორმაცია

ბიუჯეტის და ფაქტიური თანხების შედარების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების ანგარიშვალდებულების და გამჭვირვალობის გაზრდის მიზნით მზადდება და მოიცავს ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგებას, რომელშიც ბიუჯეტის „გეგმური“ და „ფაქტობრივი“ მონაცემები წარმოდგენილია საკასო მეთოდის შესაბამისად.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების წარმოდგენილია ა მრავალსვეტიანი ფორმატის სახით, სადაც შემოსულობების და გადასახდელების თითოეული კატეგორიისათვის ცალ-ცალკეა მითითებული დამტკიცებული წლიური ბიუჯეტი, დაზუსტებული გეგმური მაჩვენებლები, ამ მაჩვენებლების ფაქტობრივი შესრულება და ფაქტობრივი შესრულების პროცენტული მაჩვენებელი.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მზადდება მხოლოდ საბიუჯეტო ასიგნებებთან დაკავშირებით. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მიზნებისათვის, დამტკიცებული ბიუჯეტი ასახავს საბიუჯეტო წლის მანძილზე მოსალოდნელ საბიუჯეტო შემოსულობებს და გადასახდელებს, რომლებიც დამტკიცებულია მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ. საბოლოო (დაზუსტებული) ბიუჯეტი მოიცავს საბიუჯეტო პერიოდში პროგრამების დასაფინანსებლად თავდაპირველად გამოყოფილი თანხების ყველა ნებადართულ ცვლილებას ან შესწორებას. ფინანსური ანგარიშგების ფულადი სახსრების ნაკადების მაჩვენებელი შეჯერებულია ბიუჯეტის შესრულების მაჩვენებლებთან საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების და სსმას პირობების შესაბამისად და განსხვავებები არ იკვეთება.

შენიშვნა 22 – სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი კატეგორიები

ანგარიშგების შენიშვნაში აისახება სახელმწიფოს სახელით ფლობილი აქტივები, აღებული ვალდებულებები, მიღებული შემოსავლები და გაწეული ხარჯები, რომელთა შეფასებისთვის გამოყენებულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლები (ხარჯის და აქტივების კატეგორიების ეკონომიკური შინაარსი) და ხვედრითი წილი საბიუჯეტო შემოსავლებს/ხარჯებს და არასაბიუჯეტო (საკუთარი) შემოსავლებს/ხარჯებს შორის, ასევე ოფისის მიზნებისთვის არსებული აქტივების ღირებულებითი მოცულობის მაჩვენებელი აქტივების მთლიან ღირებულებასთან მიმართებაში.

მუნიციპალიტეტის მიერ საანგარიშგებო პერიოდში გამოყენებულ სსპას თაობაზე ინფორმაცია

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა მოიცავს საჯარო სექტორის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე (IPSAS) მუნიციპალიტეტის მიერ ბუღალტრული აღრიცხვის წესებს და პირობებს. შიდა პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული საინვესტიციო ქონების და შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვის წესები და პირობები. საინვესტიციო ქონების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვა ხორციელდება სსპას 16-ის - „საინვესტიციო ქონება“ - შესაბამისად. საინვესტიციო ქონებად მოიაზრება ისეთი უძრავი ქონება (მიწა ან შენობები, ან შენობის ნაწილი, ან ორივე ერთად), რომელიც გამიზნულია შემოსავლების მისაღებად ოჯართ გაცემის გზით ან კაპიტალის ღირებულების ნაზრდის მისაღებად. საინვესტიციო ქონების აღიარება აქტივად ხდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ა. მოსალოდნელია, რომ ერთეული მიიღებს მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ან საინვესტიციო ქონებასთან დაკავშირებულ სასარგებლო მომსახურების პოტენციალს; და
- ბ. შესაძლებელია საინვესტიციო ქონების თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება.

საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით - მაშინ, როცა აღნიშნული აქტივი შეძენილია გაცვლითი ოპერაციის გზით ან წარმოადგენს ერთეულის მიერ შექმნილ აქტივს, ან სამართლიანი (რეალური) ღირებულებით, თუ საინვესტიციო ქონების შეძენა ხდება არაგაცვლითი ოპერაციის გზით.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, საინვესტიციო ქონების შემდგომი შეფასება თუ ხდება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით - თავდაპირველი ღირებულება ყოველწლიურად მცირდება ცვეთის და გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) თანხებით. საინვესტიციო ქონებას ცვეთა ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად, აქტივის ნარჩენი (სალიკვიდაცო) ღირებულებით შემცირებული თვითღირებულების ან ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული სხვა თანხის აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე განაწილების გზით.

შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვას განსაზღვრავს სსპას 32 - „შეღავათიანი მომსახურების შეთახმებები: უფლების გადაცემა“. შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებების აქტივების აღიარება ხდება მთავრობის აქტივების სახით. იმის გათვალისწინებით, რომ ამ აქტივების შენება ეტაპობრივად მიმდინარეობს, მთავრობა მათ აღიარებს დაუმთავრებელი მშენებლობის სახით, თვითღირებულებით, ამავე დროს ხდება იგივე ღირებულების ფინანსური ვალდებულების აღიარებაც. როცა აქტივების მშენებლობა სრულდება, მათი მთლიანი თვითღირებულება და შესაბამისი ფინანსური ვალდებულება ასახავს იმ სამომავლო ანაზღაურების ღირებულებას, რომელიც აქტივების სანაცვლოდ კრძო სექტორიდან წარმოდგენილ პარტნიორს უნდა გადაეცეს.

შეღავათიანი მომსახურების ვალდებულებების აღიარება შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღიარების დროს ხდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ეს აქტივი მთავრობის უკვე არსებული აქტივია. შეღავათიანი მომსახურების ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად იმავე თანხით ხდება, რითაც შეღავათიანი მომსახურების აქტივის. შეღავათიანი მომსახურების აქტივს ცვეთა/ამორტიზაცია ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად. სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისათვის გამოიყენება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“.

მუნიციპალიტეტის მიერ გრძელვადიანი საიჯარო ხელშეკრულებებით გაცემული ძირითადი აქტივები, სსბასს 16 მოთხოვნებს აკმაყოფილებს თუ არა და მუნიციპალიტეტის ქონების მართვის თაობაზე ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის მოთხოვნები, შეესაბამება თუ არა სსბასს განსაზღვრულ კრიტერიუმებს, ანგარიშგების თარიღისთვის არ არის შეფასებული და გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე იგეგმება შეფასება და შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის განსაზღვრა. ასევე მუნიციპალიტეტის საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით, განისაზღვრება სსბასს 32 გამოცენების აუცილებლობა.

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიის
საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის საბუღალტრო
აღრიცხვა-ანგარიშგების განყოფილების უფროსი

/მ. კახიძე/

კონსოლიდირებული ერთეულები

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია;

ა(ა)იპ – საქალაქო ინფრასტრუქტურისა და კეთილმოწყობის სამმართველო;

ა(ა)იპ – მუნიციპალური სერვისების სააგენტო;

ა(ა)იპ – ბათუმის გამწვანებისა და ლანდშაფტური დევეlopმარების სამსახური

ა(ა)იპ – ბათუმის ბოტანიკური ბაღი;

ა(ა)იპ – ბათუმის მუნიციპალური ინსპექცია;

ა(ა)იპ – ბათუმის სოციალური სერვისების სააგენტო;

ა(ა)იპ – ბათუმის საბავშვო ბაღების გაერთიანება;

ა(ა)იპ – ბათუმის სასაფლაოები;

ა(ა)იპ – აკაკი წერეთლის სახელობის ქალაქ ბათუმის საჯარო ბიბლიოთეკა;

ა(ა)იპ – ბათუმის კულტურის ცენტრი;

ა(ა)იპ – ბათუმის სპორტული ცენტრი;

ა(ა)იპ – ბათუმის საცხენოსნო კლუბი;

ა(ა)იპ – საჭადრაკო კლუბი „ნონა“.

საკონტაქტო ინფორმაცია

ვებგვერდი და სოციალური მედია

<https://www.sao.ge/>
<https://www.budgetmonitor.ge/ka>
<http://www.blog.sao.ge/>
<http://www.sai.ge/main/>
<https://www.linkedin.com/company/stateauditoffice/>
<https://www.youtube.com/user/saogeorgia>
<https://www.facebook.com/www.sao.ge>

ცხელი ხაზი

(+995 32) 243 81 81

ელექტრონული ფოსტა

sao@sao.ge

სახელმწიფო აუდიტის სამსახური
ქ.თბილისი, 0144, წმ. ქეთევან დედოფლის გამზირი N96
+995 32 243 84 38

SAO.GE